

УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ

Робота допущена до захисту
Зав. кафедри
Зінукова Наталія Вікторівна
д. пед. н., доцент

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

магістра

**«ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ
ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ В АНГЛОМОВНИХ ЮРИДИЧНИХ
ТЕКСТАХ»**

Студентки групи ПР-19-2м
Мун Тетяни Сергіївни
ОПП Переклад (англійська)
Спеціальність 035 Філологія
Керівник дипломної роботи:
Голуб Дарина Олександрівна
Кандидат філологічних наук

**Дніпро
2021**

УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Зав. кафедри Зінуківа Н.В.

д. пед. наук, доцент

« 01 » вересня 2020 р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу

здобувачу денної форми навчання

освітнього ступеня «магістр» ОПП Переклад (англійська) спеціальності 035 Філологія

Мун Тетяні Сергіївни

Тема кваліфікаційної роботи «Особливості перекладу українською термінологічної лексики в англійських юридичних текстах»

Керівник кваліфікаційної роботи Голуб Дарина Олександрівна

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи		Підписи
		за планом	фактично	
1	Закріплення керівника кваліфікаційної роботи	02.09.2020	02.09.2020	
2	Вибір та обговорення теми кваліфікаційної роботи	03.09.2020	03.09.2020	
3	Остаточне затвердження теми кваліфікаційної роботи	24.10.2020	24.10.2020	
4	Одержання завдання на кваліфікаційну роботу у наукового керівника	03.09.2020	03.09.2020	
5	Складання бібліографії та вивчення літературних джерел	28.09.2020	28.09.2020	
6	Виконання першого розділу	30.10.2020	30.10.2020	
7	Виконання другого розділу	30.11.2020	30.11.2020	
8	Виконання третього розділу	22.12.2020	22.12.2020	
9	Оформлення висновків і рекомендацій	30.12.2020	30.12.2020	
10	Оформлення роботи, одержання відзиву	08.01.2021	08.01.2021	
11	Попередній захист кваліфікаційної роботи	23.12.2021	23.12.2021	
12	Захист кваліфікаційної роботи	18-21.2021	18-21.2021	

Дата видачі завдання «02» вересня 2020 р.

Здобувач _____

Керівник кваліфікаційної роботи _____

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 р. Зав. кафедри

Н. В. Зінуківа

ВІДГУК КЕРІВНИКА

на кваліфікаційну роботу за темою

«Особливості перекладу українською термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах»

Студентки 2 курсу
Спеціальності 035 Філологія
Мун Тетяни Сергіївни

Оцінка окремих складових кваліфікаційної роботи:

1. **Оформлення роботи** (не більше 10 балів) - 10
(відповідність оформлення кваліфікаційної роботи встановленим університетом вимогам: кількість сторінок; оформлення титульного листа, рисунків, таблиць, діаграм, посилань, списку літератури тощо)

2. **Своєчасність подання окремих елементів роботи керівнику** (кожний своєчасно поданий елемент дає по 5 балів, не більше 20 балів) - 20

3. **Теоретичний та аналітичний аспекти роботи** (не більше 25 балів)
з них:

- **Структура та логічність побудови роботи** - 5
(відповідність змісту назви теми, наявність та зміст Вступу; виділення 3-4 глав, в кожній із яких – по 2-3 параграфи, наявність та зміст Висновків, логіка побудови роботи в цілому та в межах окремих розділів)

- **Фактичний матеріал** - 5
(наявність фактичного матеріалу, в тому числі зібраного здобувачем за допомогою лінгвістичного аналізу)

- **Використання лінгвістичних методів аналізу** - 5

- **Використання літератури** - 5
(масштаби представлення в роботі сучасних досліджень даної проблематики, критичність аналізу публікацій та підходів, представлених в літературі та інших інформаційних джерелах)

- **Повнота та деталізація** (ступінь повноти та деталізації при розкритті основних аспектів теми роботи) _____ **5** _____

4. Практична реалізація результатів дослідження (не більше 20 балів)
- _____ **20** _____
(наявність та ступінь обґрунтованості рекомендацій та пропозицій, викладених в роботі та відбиваючих власний погляд студента)

5. Оцінка попереднього захисту (не більше 25 балів) _____ **25** _____

Додаткові думки та загальний висновок керівника _____ Робота _____ відповідає вимогам до кваліфікаційної роботи магістра та виконана самостійно. Теоретичний та аналітичний аспекти роботи, а також практична реалізація результатів дослідження вказують на високий рівень кваліфікаційної роботи. Робота заслуговує на оцінку «відмінно» (100 балів).

Загальна оцінка (не більше 100 балів) _____ **100** _____

Дата оформлення відгуку _____

КЕРІВНИК
кваліфікаційної роботи

Голуб Дарина Олександрівна
Кандидат філологічних наук

(П.І.Б. керівника,
вчений ступінь,
наукове звання)

(підпис)

АНОТАЦІЯ

Мун Т.С. Особливості перекладу українською термінологічної лексики в англомовних юридичних текстах.

Кваліфікаційна робота присвячена вивченню особливостей вживання та перекладу термінологічної лексики в англомовних юридичних текстах українською мовою. Актуальність теми зумовлена необхідністю дослідження проблем та труднощів перекладу правової термінології українською, оскільки дане питання наразі є ще недостатньо вивченим у сучасному перекладознавстві.

В даній роботі розглядаються різні наукові роботи з теорії перекладу, юриспруденції, термінознавства та лексикології, досліджуються способи перекладу українською термінологічної лексики в англомовних юридичних текстах та розглядаються запропоновані вітчизняними та зарубіжними дослідниками класифікації юридичних термінів. Результати досліджень схематично зображені у вигляді діаграм у висновках до кожного з практичних розділів.

Ключові слова: англомовні юридичні терміни, англомовні юридичні тексти, юридична термінологічна лексика, юридичні терміни.

SUMMARY

Mun T.S. Features of Ukrainian translation of terminological vocabulary in English-language legal texts.

This Master's Degree Thesis is devoted to the study of the peculiarities of the use and translation of terminological vocabulary in English-language legal texts into Ukrainian. The relevance of the topic is due to the need to study the problems and difficulties of translating legal terminology into Ukrainian, as this issue is still insufficiently studied in modern translation studies.

In this paper various scientific works on the theory of translation, jurisprudence, terminology and lexicology are studied, ways of translation of terminological vocabulary in English-language legal texts into Ukrainian are analysed and the proposed classifications of legal terms by domestic and foreign researchers are considered. The research results are schematically represented by diagrams in the conclusions to each of the practical sections.

Key words: English legal terms, English legal texts, legal terminological vocabulary, legal ter

ЗМІСТ

ВСТУП.....	9
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНСЬКОЮ	13
1.1. Поняття юридичних текстів та загальні особливості їх перекладу.....	13
1.2. Поняття юридичного терміну та терміносистеми в юридичному дискурсі. Класифікація юридичних термінів.....	21
1.3. Особливості юридичної термінологічної системи в українській та англійській мовах	32
1.4. Труднощі перекладу англомовної юридичної термінологічної системи українською	37
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОЇ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ В ЮРИДИЧНОМУ ДИСКУРСІ. КЛАСИФІКАЦІЇ АНГЛОМОВНИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ	46
2.1. Специфіка однокомпонентних термінів в англомовних юридичних текстах.....	47
2.2. Приклади використання двокомпонентних термінів в англомовних юридичних текстах.....	62
2.3. Особливості вживання трикомпонентних термінів в англомовних юридичних текстах.....	71
РОЗДІЛ 3. СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ СИСТЕМИ АНГЛОМОВНИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ УКРАЇНСЬКОЮ	81
3.1. Особливості перекладу юридичної термінологічної лексики за допомогою семантичних еквівалентів	81

3.2. Переклад термінологічної лексики в юридичних текстах за допомогою функціональних аналогів	93
3.3. Специфіка перекладу англомовних юридичних термінів за допомогою описового перекладу	100
3.4. Транскрипція, транслітерація, транскодування і калькування як способи перекладу термінів в англомовних юридичних текстах	105
ВИСНОВКИ	110
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	120
ДОДАТОК А. ПРИКЛАДИ ВИКОРИСТАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ В АНГЛОМОВНИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТАХ	

ВСТУП

Серед численних проблем перекладу англomовних термінів на українську мову, проблема вивчення та перекладу українською термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах наразі потребує більшої уваги, оскільки дана тема все частіше описується у наукових дослідженнях та стає об'єктом дискусій. Вивченням даного питання на сьогоднішній день займалася численна кількість як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, перекладачів, лінгвістів та спеціалістів в області права, серед яких І.С.Алексєєва, М.Г.Гамзатов, Т.П. Некрасова, С.В.Власенко, А.Д.Швейцер, І.Г.Федотова та багато інших.

Переклад юридичних текстів з англійської або на англійську мову часто ставить перед перекладачем складні завдання, обумовлені специфікою правової системи й термінології, прийнятої в англomовних країнах. Терміни в свою чергу відіграють важливу роль у юриспруденції, адже від правильного розуміння іншомовного терміну часом залежить розуміння всього тексту і тому варто враховувати, що для кожної галузі знань характерна своя особлива термінологія.

Лінгвісти по-різному визначають поняття "терміну", але більшість сходяться на наступних характерних ознаках: наявність дефініції; точність; стислість; стилістична нейтральність; системність; відсутність емоційності; тенденція до однозначності. Зокрема, юридична термінологічна лексика сприяє максимальній стислості і чіткості у формулюванні правових приписів і юридичного тексту, а основною характеристикою юридичної термінології є системність, що обумовлено логікою самого права. Таким чином, в ході перекладу важливо приділяти особливу увагу саме перекладу термінів, які і несуть основне інформаційне навантаження.

Актуальність роботи зумовлена необхідністю дослідження проблем та труднощів перекладу правової термінології українською, оскільки дане питання наразі є ще недостатньо вивченим у сучасному перекладознавстві

Мета даного дослідження полягає у визначенні головних особливостей термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах та комплексному аналізі способів її перекладу українською.

Для досягнення поставленої мети в ході дослідження вирішуються наступні **завдання** :

- 1) вивчити та проаналізувати наукові роботи з теорії перекладу, юриспруденції, термінознавства та лексикології;
- 2) дати визначення поняттю «юридична терміносистема» та «юридичний термін»;
- 3) визначити особливості термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах та порівняти її з юридичною термінологічною лексикою в українській мові ;
- 4) запропонувати класифікацію юридичних термінів та розглянути специфіку перекладу українською термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах;
- 5) відібрати приклади вживання термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах та розподілити їх згідно обраної класифікації;
- 6) проаналізувати особливості та способи її перекладу на українську мову.

Теоретико-методологічну базу складають праці видатних вітчизняних та зарубіжних лінгвістів, спеціалістів в області права та перекладачів, наприклад А.С. Піголкін, І.С.Алексєєва, М.М.Мушніна, А.М.Величко , В.О.Толстик, С.П.Хижняк та інші.

Методи дослідження визначені метою, завданнями, матеріалами та загальним напрямком роботи. Зокрема, в ході роботи використовувалися наступні методи:

- метод суцільної вибірки
- компонентний аналіз
- кількісний аналіз

- контекстуальний аналіз
- метод дистрибутивного аналізу.

Об'єктом дослідження є термінологічна лексика в англomовних юридичних текстах .

Предметом дослідження є проблеми перекладу українською термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах.

Наукова новизна дослідження обумовлена тим, що в роботі ґрунтовно розглянуто проблему перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики, яка наразі порівняно недостатньо досліджується у контексті перекладу. У даному дослідженні ми розглянули специфіку перекладу українською термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах з урахуванням особливостей перекладу юридичних термінів та особливостей терміносистем в українській та англійській мовах.

Теоретичне значення даного дослідження зумовлене тим , що питання труднощів та особливостей перекладу українською термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах порівняно маловивчене з наукової точки зору.

Практичне значення дослідження визначається тим, що його результатом став комплексний аналіз юридичної терміносистеми в англійській мові, також в ході роботи розглянуто приклади класифікацій та способи вирішення проблем при перекладі українською термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах. Зокрема, результати роботи можна застосовувати для розв'язання практичних проблем, пов'язаних з перекладом термінологічної лексики з юриспруденції. Запропонований аналіз опрацьованої літератури може бути використаний у подальших наукових дослідженнях перекладу галузевої термінології..

Матеріалом дослідження є обрані 200 прикладів вживання термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах.

Апробація роботи : за результатами роботи складені тези доповіді « The concept of legal texts and general features of their translation » для VII Міжнародної наукової конференції учених та студентів «Молодь України у контексті міжкультурної комунікації».

Мета та завдання дослідження визначили **структуру** даної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, теоретичного розділу, двох практичних розділів, висновків, списку використаних джерел та додатку.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНСЬКОЮ

1.1. Поняття юридичних текстів та загальні особливості їх перекладу

Майже кожен день нам доводиться мати справу з тими чи іншими юридичними документами, в зв'язку з цим переклад юридичних текстів є одним з найпоширеніших напрямків перекладу на сьогодні. Загалом, юридичний переклад - це різновид перекладу текстів, що мають відношення до сфери права і призначених для передачі юридичної інформації. Так, у зв'язку із загальною тенденцією до глобалізації різних аспектів міжнародної діяльності, яка вимагає відповідної правової регламентації, затребуваність даного різновиду перекладу зростає з кожним роком [17, с.70].

Відома російська перекладачка Ірина Алексєєва відзначає, що «юридичний текст має риси як наукового тексту, так і тексту інструкції, оскільки виконує і пізнавальні, і розпорядчі функції» [4, с. 216]. Тому варто зауважити, що юридична специфіка накладає певний відбиток на термінологічну, стилістичну і смислову складову тексту.

А за словами науковця А.М. Паршина, юридичний текст відноситься до окремого функціонального стилю в сучасній функціональній стилістиці [40, с. 98]. Отже, як самостійний функціональний стиль, юридичний текст має специфічні лінгвістичні характеристики, які передбачають значні труднощі в процесі перекладу з англійської мови українською.

Алексєєва зі свого боку вважає, що синтаксис юридичного тексту відрізняється повнотою структур, різноманітністю засобів, що утворюють логічні зв'язки [5, с. 218]. Саме тому мовознавець Занковець О.В. зазначає, що

юридичний переклад вважається одним з найскладніших видів перекладу[18, с. 1]. Ускладненість синтаксису даного виду документів пояснюється вимогою логічності та аргументованості викладу. Так у мові оригіналу формуються специфічні структури, поєднання термінів і стійкі вирази, характерні для правової сфери, причому їх формування відбувається на вищому законодавчому рівні. Також слід враховувати, що тексти різних правових областей мають свою специфіку перекладу.

Лінгвіст М.М. Мушиніна пише з цього приводу наступне: «Труднощі перекладу виникають частіше, якщо текст, що перекладається відноситься до сфери, в якій національні та регіональні особливості правової системи яскравіше виражені (наприклад, процесуальне право, сімейне право, адміністративний устрій). Навпаки, тексти з правових областей, заснованих на міжнародному обміні і співробітництві, легше піддаються перекладу (наприклад, торгівельне право, банківське право, сфера захисту прав споживачів). Останнє можна сказати і про деякі області права, які однаково розвиваються і формуються в державах, що знаходяться на приблизно однаковому рівні суспільно-економічного розвитку (наприклад, право навколишнього середовища) » [37, с. 28]. Таким чином, як і будь-який інший вид спеціального перекладу юридичний переклад обумовлений типом тексту та його інформаційним змістом, які визначають прийоми і засоби, які у свою чергу використовуються для адекватності передачі інформації [17, с.70]. Зокрема, існують й інші причини складності юридичного перекладу, оскільки вони засновуються не тільки на мовних особливостях, а й на розбіжності законодавчих і судових систем англomовних країн і України. Саме тому, проблема вивчення та перекладу українською термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах наразі потребує значної уваги, оскільки дана тема все частіше описується у наукових дослідженнях та стає об'єктом дискусій. Зокрема, дане питання наразі є ще недостатньо вивченим у сучасному перекладознавстві, що зумовлює актуальність теми роботи.

Відомі російські перекладачки та лінгвісти Людмила Матвєєва та Євгенія Малєнова в своїй праці дотримуються думки, що юридичний дискурс вважається особливо формальним. Цей формалізм проявляється в довгих складних реченнях і громіздких зворотах. У той же час, наявність дуже об'ємних синтаксичних конструкцій, поряд з нейтральним тоном викладу, використанням стандартних формулювань і повторюваністю окремих словосполучень, надає юридичним документам деяку монотонність викладу і свідчить про надзвичайний консерватизм мови [35, с.1]. У зв'язку з цим більшість юридичних документів відносяться до шаблонних, містять стійкі вирази і кліше. Деякі - потребують кропіткої роботи мовного фахівця. Чим більш різнобічні теми охоплює текст, тим складніший він для перекладу. Повноцінний юридичний переклад передбачає точну передачу смислового змісту оригіналу і відповідність стилю. Слід зазначити, що серед основних юридичних текстів можна виділити : установчі документи юридичних осіб (установчі договори, статuti, рішення); законодавчі та нормативно-правові акти (постанови, закони, укази, положення, підзаконні акти); договори і угоди (контракти, трудові договори, договори купівлі-продажу, оренди, ліцензійні угоди); судові документи (рішення, постанови, клопотання, висновки, позовні заяви, апеляційні / касаційні заяви); реєстраційні та нотаріальні документи (сертифікати, дозволи, свідоцтва про реєстрацію та постановки на облік, виписки з реєстрів, довіреності, заяви, ліцензії, дозвільні документи); юридичні висновки та меморандуми тощо.

Відомий радянський діяч та перекладач Расул Гамзатов в своїх роботах підкреслює, що одна з основних складнощів юридичних перекладів, як і інших спеціалізованих, полягає в необхідності мати глибокі пізнання в досліджуваній області, щоб «вибудувати речення в логічно зв'язаний текст без протиріч і непорозумінь» [14, с. 78]. Дана область потребує також і особливої точності у формулюваннях, не можна перекладати «приблизно за змістом», оскільки навіть дрібні помилки і неточності в перекладі тексту можуть привести до

неправильного тлумачення його сенсу і, як наслідок, «спонукати до неправильних дій» [14, с.79].

Так, лінгвіст Ірина Федотова також наголошує, що переклад юридичних текстів не може бути здійснений коректно без використання спеціальних знань у відповідній галузі права, без знання специфіки конкретного виду правовідносин [53, с.12]. До того ж в першу чергу, необхідно усвідомлювати, що мова юридичного документа, насичена спеціальною термінологією. Юридична термінологія специфічна, довгі складні вирази для таких документів - норма, тому можуть виникнути складнощі з перекладами правових текстів на іншу мову зі збереженням сенсу і традиційної схеми побудови речень. Крім того, мова юриспруденції постійно оновлюється і розвивається, і навіть найбільші двомовні юридичні словники не встигають коректно відображати цей процес. В зв'язку з цим, для виконання якісного перекладу, перекладач повинен професійно володіти юридичною лексикою і бути знайомим з особливостями правової системи держави, на мові якого виконується переклад.

На думку чеських лінгвістів В. Матезиуса і В. Прохазки, переклад - це не тільки заміна мови, але і функціональна заміна елементів культури. [60, с.183]. Таким чином, в ході перекладу юридичних текстів вкрай важливо знати структуру правової системи країни, оскільки законодавство різних країн відрізняється один від одного і перекладачеві потрібно чітко передати всі нюанси, щоб переклад був максимально наближений до оригіналу і мав юридичну силу як нормативно-правовий документ.

Мовознавці С.Ю. Максимова та К. В. Мацюпа з цього приводу пишуть наступне: «Юристи та перекладачі повинні чітко дотримуватися загальноприйнятих правил складання та оформлення юридичних документів, дотримуватися лінгвостилістичної специфіки юридичної комунікації, як письмової, так і усної» [34, с. 255-262]. Так, для виконання якісного перекладу юридичного тексту важливо також використовувати різні словники, які

підходять для певної галузі права. Ідеальним було б в ході перекладу юридичних текстів задіяти професійних юристів, щоб вони змогли перевірити текст, покладаючись на правову мову і норми права, тому що як було зазначено раніше, навіть мінімальне смислове порушення при перекладі може мати далекосяжні наслідки, аж до заподіяння моральної або матеріальної шкоди і пов'язаного з цим судового позову. Зокрема, крім знання правил юридичного перекладу потрібно добре розуміти контекст, оскільки одне слово може мати безліч значень абсолютно різних для різних контекстів. В ході перекладу вкрай необхідно правильно інтерпретувати контекст, щоб не порушити зміст вихідного тексту.

Що стосується мови перекладу юридичних текстів, то вона повинна бути емоційно - нейтральною, перекладач повинен точно передати зміст тексту, використавши тільки юридичну термінологію. Слід зазначити, що перекладач не може в перекладі використовувати свою юридичну оцінку фактів, викладених в тексті. Так, відомий правознавець та юрист В.Б. Ісаков в своїх працях пише: «Одна з важливих рис юридичної мови - його емоційна нейтральність. Навіть найнеординарніші з моральної точки зору події і факти юрист повинен описати в нейтральних виразах, не надаючи емоційного тиску і не розкриваючи своєї юридичної оцінки. Тим самим юридична мова яскраво відрізняється, наприклад, від мови журналістики, для якої, навпаки, характерна «емоційна навантаженість» словника, за допомогою якої розкривається позиція автора » [22, с. 65-80]. При роботі з правовими (юридичними) текстами, перед перекладачем буде стояти два завдання: переклад та адаптація матеріалу згідно зарубіжній юридичній практиці. Це означає, що при перекладі документа на іноземну мову деякі поняття можуть втратити свою силу, так як вони просто не існують в зарубіжній практиці, тому в таких випадках необхідно підібрати аналог, максимально близький за змістом до юридичної формулювання оригіналу і який використовується зарубіжними юристами.

Також в ході перекладу юридичних текстів (наприклад, договорів) значна увага приділяється передачі цифр і сум, адже щодня компанії і корпорації укладають контракти на мільйони доларів. Здавалося б, цифри не потребують перекладу як слова і поняття. Проте, при написанні цифр в різних країнах використовують різні системи. Наприклад, в англійських документах при написанні числових значень тисячі виділяються комами, десяткові дробі - крапками, в українських або російських - тисячі виділяються пробілами, десяткові дробі – комами: USD 1,000.30 = 1 000,30 доларів США.

Мовознавець І.В.Бондаренко в своїй праці підкреслює іншу особливість юридичних текстів, таку як наявність довгих та складних речень. На його думку, довгі речення є самодостатніми одиницями і не вимагають тісного зв'язку з тим, що їм передуює або знаходиться слід за ними. Послідовність коротких речень передає зв'язність інформації. Такі речення вимагають початкових елементів для підтвердження їх зв'язності і цілісності [11, с. 75-80]. Однак в юридичній документації прості речення об'єднуються в одне більш складне, в якому зв'язок коротких речень здійснюється шляхом повтору лексичних одиниць. Оскільки англійська мова є мовою аналітичною, то жорсткий порядок слів англійського речення виконує певну граматичну функцію, а саме, чітко виділяє смисловий центр речення [17, с. 70-73]. В даному випадку важливу грає роль вживання артикля. Неозначений артикль передбачає наявність нової інформації, отже, місце смислового центру в українському або російському реченні та англійського речення не збігається, що викликає необхідність зміни порядку слів при перекладі. Наприклад: “The present Agreement shall come into effect from the date hereof and its validity term shall not be defined.” – «Справжній договір набуває чинності з дня підписання його Сторонами і діє протягом невизначеного терміну» [11, с. 76].

Також не останню роль при перекладі юридичного тексту відіграє структура. Для того щоб всі сторони чітко розуміли суть документа, необхідно

приділяти особливу увагу перекладу підзаголовків, наприклад: «Предмет договору» (Scope of the Agreement); «Порядок розрахунків» (Settlement Procedure); «Права і обов'язки сторін» (Rights and Obligations of the Parties); «Форс-мажор» (Force Majeure); «Інші умови» (Miscellaneous); «Реквізити сторін» (Details of the Parties).

Слід зазначити, що мовних особливостей юридичних текстів насправді більше, ніж може здатися на перший погляд. Наприклад, актам притаманна лексична надмірність і багатослівність. Досить часто в юридичній мові використовуються займенникові прислівники (hereinafter - надалі, whereas - в той час як, thereof - цього, hereto - до цього), значна кількість заперечень і безособових конструкцій.

Інша особливість юридичних текстів пов'язана з тим фактом, що вони передають, головним чином, когнітивну інформацію, а поряд зі специфічними стандартними термінами, в юридичному тексті є, згідно думки перекладачки І.С. Алексєєвої, і інші способи передачі когнітивної інформації. Так, Алексєєва зазначає таку особливість юридичного тексту, як тавтологічна когезія, коли в кожному наступному реченні повторюється один і той самий іменник [4, с. 218], тобто іменники в наступних вживаннях не замінюються на контекстуальні синоніми. Дана особливість юридичного тексту, на думку Ірини Алексєєвої, пов'язана з необхідністю максимально прозоро та чітко передати інформацію та усунути можливість виникнення такої проблеми як множинна суб'єктивна інтерпретація.

Відомий радянський правознавець В.Б. Ісаков в своїх роботах також стверджує, що мові юридичних текстів властиві простота і надійність граматичних конструкцій та виразів, що виключають двозначність [22, с. 65-80]. Зокрема, на думку І. Алексєєвої із завданням максимально повно передати інформацію пов'язана і така ознака юридичного тексту, як відсутність скорочень.

Перекладачка вважає, що «компресія юридичним текстам не властива» [4, с. 218].

Щодо об'єктивності подачі інформації в юридичному тексті, вона забезпечується також «переважанням абсолютного теперішнього часу дієслова і пасивними конструкціями» [4, с. 217], та «формою теперішнього констатуючого часу, в дійсному і пасивному стані» [61, с. 10]. Теперішній час дієслів передає значення об'єктивності, значення постійної дії. Що стосується пасивних конструкцій, то вони використовуються для узагальнюючих висловлювань, приписів і дозволяють зосередити увагу читача юридичного тексту на самій дії або на факті, абстрагуючись від «діяча».

При складанні перекладу варто врахувати, що текстам юридичного характеру притаманне домінування однини над множиною, чоловічого роду над жіночим, теперішнього часу над майбутнім. А в ході перекладу посадових обов'язків некоректно чергувати наказовий і дійсний способи дієслів. Так, звичні для англомовних юридичних текстів особисті дієслівні форми необхідно перекладати безособово-предикативними або ж вдатися до моделей з імперативним способом дієслова («Розпочинайте», «Слід розпочати» замість «Ви повинні розпочати»). Зокрема, в іноземних документах часто присутні одиниці французької, латинської та староанглійської лексики, тому перекладач, який працює з юридичними текстами повинен розумітися в цій сфері.

Отже, в ході перекладу юридичного тексту необхідно враховувати різні лінгвістичні й екстралінгвістичні фактори, що позначаються на специфіці юридичного перекладу: юридична термінологія, її інтерпретація і вживання; «тавтологічна когезія» (термін І.С. Алексєєвої), що виявляється в неможливості заміни іменників контекстуальними синонімами; форма теперішнього часу в дійсному і пасивному стані; дієслівні структури модальності необхідності та модальності можливості; різноманітні синтаксичні структури, які однозначно передають зміст; відсутність компресії тексту; емоційний відтінок лексики в

усталених словесних формулах і емоційна нейтральність синтаксису; ступінь юридизації тексту; тип і піджанр юридичного тексту; правова область функціонування тексту. Визначення характерних ознак юридичного тексту як особливостей юридичного перекладу необхідно для здійснення перекладацького аналізу і якісного перекладу як фахівцями права, так і лінгвістами-перекладачами [24, с.127].

Лінгвіст В. П. Угоренко, в свою чергу, також робить висновок, що особливий характер юридичних документів вимагає розгляду різних мовних аспектів їх перекладу і застосовуваних перекладацьких стратегій [52, с.1].

1.2. Поняття юридичного терміну та терміносистеми в юридичному дискурсі. Класифікація юридичних термінів

За словами лінгвістів А.М. Величко та В.А. Лазарева, сьогодні англійські юридичні терміни досить активно і широко використовуються в сучасній комунікації. Це обумовлено, перш за все, розвитком міжнародного співробітництва в різних галузях гуманітарних знань, що вимагає дотримання необхідних правил для досягнення адекватності перекладу міжнародних угод, договорів, законів, судових актів і міжнародних конвенцій інших юридичних документів [12, с. 1].

Лінгвісти по-різному визначають поняття «терміна», але більшість сходяться на наступних характерних ознаках: наявність дефініції; точність; стислість; стилістична нейтральність; системність; відсутність емоційності; тенденція до однозначності.

Як юристи, так і лінгвісти відзначають незалежність терміна від контексту, при цьому значення терміна розкривається в його дефініції, а не в контексті, як це відбувається із загальноживаною лексикою. Таким чином, слово переходить з загальнолітературної мови в мову професійну і стає елементом терміносистеми. Тому при розгляді поняття «термін» необхідно також враховувати його

взаємозв'язок з системою термінів (терміносистемою). Вчені, які займалися дослідженням цього питання з нормативної точки зору (наприклад, О.С. Ахманова, Т.Л. Канделаки, Д.С. Лотте, О.М. Толікіна і ін.), приходять до одноголосної думки, що термін - це штучно створена спеціальна одиниця, тоді як терміносистема являє собою систему таких одиниць. Відомий філолог К.Я. Авербух стверджує, що «термін існує лише остільки, оскільки є елементом цієї системи» [1, с.11].

Тобто терміносистема являє собою певну систематизацію термінів. На думку відомого академіка і філолога Гриньова-Гриневича С.В., процес систематизації включає в себе, перш за все, виділення найбільш широких понять. До універсальних категорій понять відносять об'єкти, процеси і стани, властивості і величини. Потім кожна з категорій поділяється на тематичні групи, які отримують своє найменування згідно найширшому поняттю даної групи. Результатом такої систематизації стає система значень термінів, яка в подальшому може стати основою майбутньої терміносистеми. Систематизована терміносистема являє собою набір логічно організованих понять, чий зміст, обсяг і зв'язок чітко визначені. [16, с.83].

Юрист Л.Ю.Фоміна все ж зазначає, що нормативна правова термінологія безумовно є одним з найбільш значущих елементів мови юриспруденції. Її метою стає більш точне і містке відображення явищ дійсності, характерною для сфери права, яке досягається за допомогою упорядкованих терміносистем. Однак в даний час система далека від бездоганності як з точки зору лінгвістики, так і з позиції юриспруденції, що не може не впливати на ефективність правових норм [54, с. 33].

Говорячи про термінологію в сфері права, варто в першу чергу звернутися до найбільш широко відомих дефініцій поняття «юридичний термін». Наприклад, в словнику «Великий юридичний словник» під редакцією О.Я.Сухарьова, В.Д.Зорькіна, В.Є.Крутських зазначається така дефініція :

«словесне позначення державно-правового поняття, за допомогою якого виражається і закріплюється зміст нормативно-правового припису держави» [10, с.680]. Подібне визначення поняття «юридичний термін» наводиться в словнику «Короткий словник категорій і понять теорії держави і права» під редакцією В.М. Шадріна: «Юридичні терміни - словесні позначення державно-правових понять, за допомогою яких виражаються нормативно-правові приписи держави» [26, с.10].

Радянський вчений і доктор юридичних наук Валерій Савицький в своїх роботах описує поняття юридичного терміна наступним чином: «слова (або сполучення слів), які є найменуваннями певних юридичних понять» [45, с. 44].

Незважаючи на те, що ці визначення являють собою досить повні, універсальні визначення поняття «юридичний термін», всі вони звертаються лише до нормативного аспекту юридичних термінів, опускаючи термінологічні одиниці, що позначають інші поняття сфери права, відсутні в нормативно-правових актах. У той же час правова терміносистема включає себе і терміни, що вживаються для позначення різних доктринальних понять юриспруденції і інших понять юридичної сфери, що не закріплені в законодавстві. Так, відомий правознавець Г.Т. Чернобель сформулював більш універсальне визначення поняття «юридичний термін». На його думку, це «слово (або словосполучення), уніфіковано вживане в сфері правових відносин, що є найменуванням дефінованого юридичного поняття і відрізняється заданою моносемічністю (тобто суворою однозначністю, семантичною визначеністю), функціональною стійкістю» [57, с.57].

Більшість юристів мають схожу думку і визначають поняття «юридичний термін» як слово або словосполучення, яке вжито у законодавстві, будучи узагальненим найменуванням юридичного поняття, що має точний і певний сенс, і відрізняється смисловою однозначністю, функціональною стійкістю» [39, 77].

Юрист С.К. Магомедов, який займається проблемою уніфікації термінології правових актів, в свою чергу, вводить особливе визначення для поняття «нормативно - правового терміна». За його словами, він являє собою «дефіноване правотворчим органом слово або словосполучення, уніфіковано вживане в сфері правових відносин в залежності від юридичної сили і дотримання ієрархії нормативного акта, яке має точний і певний сенс, функціональну стійкість, призначене для позначення спеціального правового поняття» [33, 34].

Так, юридична термінологічна лексика сприяє максимальній стислості і чіткості у формулюванні правових приписів і юридичного тексту, а основною характеристикою юридичної термінології є системність, що обумовлено логікою самого права. Саме тому, юридична термінологія повинна бути чіткою, а формулювання не повинні містити неясності або двозначності, оскільки правовому терміну притаманні консерватизм і стабільність. В іншому випадку «утворюються так звані “legal loopholes” - лазівки, прогалини в законодавстві. Останнім часом в Інтернеті з'явилося багато онлайн-перекладачів та словників, що пропонують переклад юридичних термінів. Безумовно, це допомагає вибрати найбільш вдалий варіант перекладу, але часто тільки завдяки досвіду перекладач буде знати, який переклад слова необхідний в конкретному документі і в конкретному контексті.

Що стосується класифікації юридичних термінів, то можна зазначити, що юридична термінологія досить різноманітна і може бути класифікована в залежності від різних підстав, і на різні типи.

Леоненко Н.Т. в своїй роботі описує класифікацію юридичних термінів в залежності від приналежності до галузі громадського чи приватного права. Відповідно до цієї класифікації, терміни поділяються на терміни публічного права (державний устрій; правосуб'єктність юридичних осіб публічного права;

адміністративна правосуб'єктність) і терміни приватного права (пеня; боргове зобов'язання; залік) [30, с. 85].

Земляна Т.Б. в свою чергу пише, що юридичну термінологію можна розділити на: а) термінологію правозастосовних актів; б) термінологію інтерпретаційних актів; в) нормативно-правову термінологію [20,11]. Дана класифікація була створена через необхідність враховувати терміни, які не отримали широкого використання в нормативно-правових актах, проте відносяться до юридичної термінології.

Правознавець В.Ю. Туранін в свою чергу поділяє юридичні терміни на терміни юридичної науки і практики та терміни юридичної розмовної мови. При цьому в термінологію юридичної практики він включає мову нормативних правових актів і мову актів правозастосування [51, с. 42].

Так, інший правознавець П.І. Люблінський розрізняє юридичні терміни як звичайні, технічні та штучні (спеціально створені законодавцем) [31, с. 12].

Лінгвіст Лейчик В.М. зазначає, що іншим параметром при класифікації терміна є приналежність до певної галузі права, що дає підстави для віднесення лексеми до класу загальноюридичної або галузевої лексики (значення галузевих термінів можуть бути адекватно зрозумілі тільки в підсистемі відповідної галузі права) [29, с. 156]. Так, можна виділити терміни конституційного права («суверенітет», «громадянство»), адміністративного права («адміністративне правопорушення», «адміністративна відповідальність»), цивільного права («угода», «афілійована особа»), сімейного права («шлюб» , «розлучення»), кримінального права («злочин», «склад злочину», «виконавець», «судимість») і ін.

Класифікація, розроблена А.С. Піголкіним, проводиться по вертикальному і горизонтальному принципам. На вершині вертикальної класифікації буде термінологія, закріплена в основному законі та інших законодавчих актах, тобто загальноправова термінологія, яка об'єднує терміни, використовувані в усіх

галузях права та позначає найширші поняття [63, с.69]. Горизонтальна термінологія охоплює різні види міжгалузевих і галузевих терміносистем. (Відомий правознавець І. С. Сенякін, окрім галузевої та міжгалузевої термінології, виділяє також загальноправову) [46, с.154]. Міжгалузева термінологія - це терміни, які використовуються в кількох галузях права («матеріальна відповідальність», «значна шкода», «проступок» і т.д.). Основний обсяг юридичних термінів доводиться на міжгалузеву термінологію, в той час як кількість галузевих термінів порівняно невелика [41, с.44]. Галузева термінологія обслуговує особливу галузь законодавства, тобто утворює галузеве термінологічне поле, яке не збігається ні з загальним, ні з міжгалузевим термінологічними полями («угода», «давність скоєння злочину», « розлучення » і т. п.).

Дещо іншу класифікацію знаходимо у Д.І. Милославської, яка пропонує розподіл термінів за ступенем поширеності понять на наступні групи: 1) загальновживані; 2) загальновживані, що мають у нормативному акті більш вузьке, спеціальне значення; 3) суто юридичні; 4) технічні [36, с.78].

Багато вчених та різних дослідників теж дотримуються даної класифікації [62, с.160]. Загальновживані терміни в даній класифікації - це звичайні, широко розповсюджені найменування предметів, якостей, ознак, дій, явищ, які в однаковій мірі використовуються в побутовому мовленні, в художній та науковій літературі, в ділових документах, в законодавстві. Такі терміни прості, загальнозрозумілі («знахідка», «масові отруєння» і т. д.) але в результаті так званої «жорсткої семантизації» вони отримали інше забарвлення, чіткі межі в сфері юриспруденції, перетворившись тим самим в юридичні терміни[15, с.8].

При використанні загальновживаних термінів в нормативних актах необхідно представити його більш вузьке значення для того, щоб найбільш чітко передати його зміст. Приклад: загальновживаного терміна «citizen» «громадянин», який зустрічається в різних галузях права, в судових процесах

може бути інтерпретований за допомогою термінів судового права як «plaintiff» - «позивач» і «defendant» - «відповідач».

Як і будь-яка галузь знань, юриспруденція володіє особливою термінологією, точно позначає поняття, що вживаються виключно в юриспруденції: казначейство; прокурор; виконавчий комітет; склад злочину; акредитив - так звані спеціальні юридичні, або суто юридичні терміни.

Що стосується технічних термінів, то технічні терміни - це терміни, які мають значення в області спеціальних знань - техніки, медицини, економіки, соціології, біології (депозит, безробітний, страйк та ін.) [47, с.131]. Але О.В.Пчолкін в свою чергу підкреслює, що вживати такі терміни в тексті нормативних актів потрібно тільки в тих випадках, коли їх не можна замінити іншими, більш доступними для розуміння термінами, оскільки технічні терміни потребують спеціальних знань для правильного розуміння[44, с.86].

Так, дослідник Е. О. Прянішніков з цього приводу зазначає, що якщо певні спеціальні терміни зрозумілі лише невеликій кількості людей, то їх не слід вживати в законодавстві, оскільки закон адресується усьому населенню і тому повинен бути простим і зрозумілим для всіх [43, с.27]. Аналогічної позиції дотримувалися багато інших вчених: П.І. Стучка, А.Я. Вишинський та інші вчені, які припускали, що спеціальних вузькопрофесійних понять і формулювань в тексті нормативно-правового акта слід уникати [59, с. 177-178].

Але деякі вчені, такі як Чухвичьов Д.В. зауважують, що такі спеціальні терміни необхідні в юриспруденції, оскільки саме вони дають можливість забезпечити стислість та чіткість закону [59, с.177]. Німецький правознавець Р.Ф. Ієрінг в своїх працях також притримується думки, що технічний вираз не спрощує текст, але значно полегшує користування ним [21, с.31].

Однак дослідник Захарян Ф.Г. наголошує, що при використанні таких термінів законодавцю необхідно дотримуватися наступного правила: спеціальні

неюридичні або технічні терміни вживаються в тому значенні, яке закріплюють за ними відповідні галузі знань [19, с. 129-130].

Зокрема, Алексєєв С.С. вважає, що використання спеціальної юридичної термінологічної лексики є показником високої юридичної культури правотворчої та іншої юридичної роботи» [3, с.157]. Правознавець Д. А. Керімов також є прихильником цієї думки і зауважує, що відмова від використання юридичної термінологічної лексики призведе до небажаної громіздкості законодавчих текстів [23, с.62].

Також практично аналогічна класифікація зустрічається в юридичних словниках, яка виділяє серед юридичних термінів три різновиди: а) загальнозначущі терміни (характеризуються тим, що вони вживаються в повсякденному сенсі і зрозумілі всім); б) спеціально-юридичні терміни (володіють особливим правовим змістом, наприклад: необхідна оборона і т.п.); в) спеціально-технічні терміни, які відображають область спеціальних знань - техніки, економіки, медицини і т.д., наприклад: стандарт, правила техніки безпеки тощо.

Більшість дослідників, таких як Алексєєв С.С. [2, с.89], Скакун О.Ф. [48, с.142], Чулінда Л.І. [58, с.27-29], аналізуючи питання юридичної термінології, в своїх роботах погоджуються з таким розподілом юридичних термінів на загальновживані, спеціально-юридичні та спеціально-технічні [32, с.61].

Правознавець В.О. Толстик уточнює цю класифікацію (залежно від поширеності вживання в мові), виділяючи не три, а дві основні групи термінів: загальновживані та спеціальні. До загальновживаних відносяться «терміни, які в однаковій мірі використовуються в побутовому мовленні, в художній та науковій літературі, в ділових документах і в тому числі в юридичній науці і практиці. Ці терміни становлять основну частину (за підрахунками вчених до 80%) тексту наукових робіт і тексту юридичних документів. Вони вживаються в повсякденному, загальновідомому сенсі, тому прості і загальнозрозумілі. До них

можна віднести такі терміни як «автор», «замовлення», «документ», «громадянин», «свідок», «працівник» і багато інших » [50, с.176-182], [56, с. 24].

Залежно від галузі наукового пізнання спеціальні терміни поділяються на спеціальні неюридичні (спеціально-технічні в класифікації з юридичних словників) і спеціальні юридичні. Спеціальні неюридичні терміни є термінами окремих областей спеціальних знань (техніки, медицини, економіки, біології та інших) і використовуються в юридичній практиці в тих значеннях, які закріплені за ними у відповідних галузях знань. Спеціальні юридичні терміни вводяться до складу юридичної лексики законодавцем і юридичної доктриною і використовуються для найменування того чи іншого юридичного поняття («позивач», «відповідач», «емансипація», «застава», «оферта» , «акцепт», «позов», «підозрюваний», «обвинувачений» і т.д.) [50, с.176-182].

Зокрема правознавець В.О. Толстик в своїй роботі також описує ще декілька класифікацій юридичних термінів. Наприклад, залежно від кількості компонентів юридичні терміни поділяються на однокомпонентні (терміни – слова), двокомпонентні (терміни, які складаються з двох слів) , трикомпонентні та полікомпонентні.

Залежно від ступеня однозначності юридичні терміни поділяються на однозначні і багатозначні. Під однозначними юридичними термінами розуміються такі мовні одиниці, які завжди використовуються тільки в одному значенні. До них можна віднести, наприклад, «злочин», «скоєне суспільно небезпечне діяння, заборонене законом під загрозою покарання». Багатозначні - це терміни, які мають декілька значень. Тобто, які мають кілька відносно самостійних значень в чинному законодавстві, наприклад, термін «застава». У цивільному праві «застава» розуміється як спосіб забезпечення зобов'язань, в кримінально-процесуальному - як один з методів запобіжних заходів. [50, с.179].

Залежно від ступеня точності конкретного поняття можна виділити терміни точного значення і терміни, які виражають оціночні поняття. Сама назва

«терміни точного значення» вказує на те, що їх зміст гранично точно позначений. Їх застосування, як правило, не викликає будь-яких труднощів, оскільки не залежить від соціального контексту, фактичних обставин справи, що розглядається («конституція», «федеральний закон», «дієздатність» і т.п.). [50, с.179]. Особливість термінів, що виражають оціночні поняття, обумовлені специфікою останніх. Під оціночним поняттям в юридичній літературі розуміється закріплене в нормах права поняття, що характеризує найбільш загальні властивості різноманітних предметів, явищ, дій, процесів, спеціально не конкретизованих законодавцем з метою надання такої можливості суб'єкту правозастосування шляхом вільної оцінки в рамках конкретної правозастосовчої ситуації [28, с. 9].

Залежно від часу використання юридичні терміни поділяються на усталені і нові. Усталені - це терміни, які тривалий час використовуються в юридичній науці і юридичних документах («договір», «вилучення», «правопорушення»). Нові - це терміни, які мають невеликий термін використання в юридичній мові («контртерористична операція», «кредитні історії», «саморегульовані організації»). У юридичній літературі в якості тимчасового кордону, що служить основою для виділення зазначених різновидів термінів, запропоновано брати пострадянський період, який характеризується кардинальною зміною суспільно-економічної формації і появою цілої системи нових суспільних відносин [51, с. 45].

Залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом можна виділити контекстні і неконтекстні терміни. Контекстні - це терміни, смислове значення яких виявляється з контексту. Так, термін «закон» може вживатися в широкому і вузькому сенсах. Конкретне значення даного терміна в кожному окремому випадку виявляється з контексту. Неконтекстне - це терміни, смислове значення яких не залежить від контексту. Наприклад, термін «злочин» у всіх контекстах має одне значення. [50, с.180].

Відомий філолог С.П. Хижняк зі свого боку зазначає, що в даній групі термінів можна виділити дві підгрупи: загальновживані, які використовуються в загальноприйнятому значенні, і загальновживані, які мають в юридичному тексті більш вузьке, спеціальне значення (наприклад «скарга», «угода» і т.д.) [55, с.65].

Згідно класифікації правознавця А.В.Коржа юридичні терміни можна розділити залежно від сфери розповсюдження термінів в юридичній науці і практиці на : загально, міжгалузові і галузові. Загальправові терміни функціонують у всіх галузях права, міжгалузові - в двох і більше галузях права, галузові - в одній галузі права.

Так, перекладач Расул Гамзатов зазначає, що відпрацьована століттями юридична термінологія практично повністю виключає можливість неправильного тлумачення документів [14, с.67]. Таким чином, в ході перекладу важливо приділяти особливу увагу саме перекладу термінів, які і несуть основне інформаційне навантаження.

Лінгвіст Д.О. Анохін вважає, що однією з головних лексичних особливостей і, відповідно, головних труднощів юридичного перекладу є велика кількість юридичної термінології в оригінальному тексті. Інший російський лінгвіст А.Б. Барихін з цього приводу пише наступне: «В юриспруденції юридичний термін визначається як «словесне позначення державно-правових понять, за допомогою яких виражається і закріплюється зміст нормативно-правових приписів держави» [8, с. 683].

Американська лінгвіст Памела Фабер, в свою чергу, відзначає, що в лінгвістиці ж юридичні терміни представлені як спеціальні одиниці мови, які використовуються для позначення предметів або явищ тієї чи іншої наукової області [64, с. 133].

За словами лінгвіста А. Кіндеркнехт основні труднощі в перекладі юридичних текстів також пов'язані, як правило, з інтерпретацією професійної юридичної термінології. Саме трактування термінів і юридичних понять в даній

конкретній системі права – це перша і найпоширеніша проблема, з якою стикається перекладач в ході перекладу. Адже існуючі двомовні словники юридичних термінів не можуть вирішити проблему перекладу, так як різні контексти вимагають знання того, який варіант перекладу вибрати в кожному конкретному випадку. Такі труднощі можуть бути подолані в ході консультації і навіть спільної роботи з фахівцями в області права, а також шляхом звернення до великого обсягу автентичних документів, де зустрічається потрібна термінологічна лексика, для з'ясування лінгвістичного оточення терміна і його сполучуваності [24, с.123].

Як пише О.А. Безуглова в своїй статті «Проблеми перекладу англійських юридичних термінів в художній літературі», унікальність англійської юридичної термінології полягає в тому, що вона функціонує не тільки в рамках сфери професійного спілкування, а й у повсякденному житті, оскільки юриспруденція на сьогоднішніх день є частиною культури народів [9, с. 27]. Тому проблема вивчення особливостей функціонування термінології, а також її адекватна інтерпретація є актуальною для перекладача, який здійснює різні види перекладу.

1.3. Особливості юридичної термінологічної системи в українській та англійській мовах

На думку відомого філолога В. Алімова, вивчення мовних особливостей писемного та усного мовлення на юридичні теми набуває для юриста зі знанням іноземної мови або для перекладача великого значення [6, с. 12]. До таких особливостей Алімов відносить своєрідність юридичної термінологічної системи, а саме:

- насиченість юридичних матеріалів юридичною лексикою, основну частину якої складають юридичні терміни, багато з яких перекладаються на російську або українську мову словосполученнями або за допомогою описового перекладу (“remedy” - засіб судового захисту, “deterrence” - засіб утримання залякуванням від вчинення злочинних дій, “indictment” - обвинувальний акт і т. д.);

- наявність в юридичній терміносистемі особливих ідіоматичних виразів і фразеологічних сполучень, не вживаних або рідко вживаних в загальнолітературній мові (“to make default” - 1. не виконувати обов'язки, 2. не з'явитися на засідання; “Marshal of the court” - судовий виконавець; “to meet claim” - оскаржувати позов і т. д.);

- наявність і застосування латинських слів і виразів в юридичних текстах: “mens rea” - винна воля, вина; “stare decisis” зобов'язуюча сила прецедентів і т. д.;

- наявність скорочень, більшість яких використовується тільки в юридичних текстах і документах: (англ.) ALJ “Administrative Law Judge” - суддя адміністративного суду; USJC “United States Judicial Code” - кодекс законів США про судоустрій; CtApp “Court of Appeal” - апеляційний суд і т. д.

Крім того, Алімов також, як і інші фахівці акцентує свою увагу на тому, що кожна країна має свою юридичну систему, відповідну юридичну термінологію і свої реалії. Так, наприклад: місто-графство в Англії - County of city (of town), county - графство, а місто - округ в США – a metropolitan town; county - округ, court of error - апеляційний суд (в ряді штатів США) і т. д.

Як пише в своїх роботах відома перекладач Т.П. Некрасова, юридична термінологія являє собою одну з найбільш складних і затребуваних сфер, в яких необхідно наукове осмислення теорії і практики пошуку міжмовних відповідностей. [38, с. 33]. Отож специфіка полягає в тому, що переклад юридичних текстів вимагає терпіння, скрупульозного відбору іноземних аналогів. Для прикладу розглянемо такий англійський термін “claim”, який має

як мінімум двадцять варіантів перекладу в залежності від контексту. Цей термін може перекладатися як «судовий позов», «заява», «боргова вимога», «претензія», «заявка» та «рекламація». Інший приклад - «відкрите акціонерне товариство» можна перекласти як “open joint-stock company”, “publicly traded company” або зовсім використовувати транслітерацію при перекладі скорочення організаційно-правової форми підприємств. В цьому випадку, все буде залежати від держави, для якої призначений переклад.

Лінгвіст А.В. Подстрахова в своїй роботі про труднощі перекладу юридичних текстів, що стосуються кримінального права наводить ще один приклад. Наприклад, в англійській мові існують кілька іменників зі значенням «вбивство», у тому числі одне, “murder”, є родовим, а інші - видовими термінами: “homicide” - навмисне вбивство) і “manslaughter” - ненавмисне вбивство. Схожим є приклад функціонування слів “crime” – “felony” – “misdemeanor”. Іменник “crime” позначає злочин взагалі (на відміну від адміністративного правопорушення), в той час як “misdemeanor” - нетяжкий злочин, який карається або штрафом, або відбуванням терміну покарання в місцевій в'язниці (“jail”), а “felony” - тяжкий кримінальний злочин, який карається тривалим терміном тюремного ув'язнення у в'язниці штату або федеральної в'язниці (“prison”).

У російських і українських перекладах “felony”, в тому числі і в юридичних словниках, часто зустрічається термін «фелонія». Такий варіант транслітерованого перекладу може вважатися допустимим, якщо переклад адресований вузьким спеціалістам, які знають, яке поняття стоїть за цим терміном. Однак при перекладі цього слова в тексті, призначеному для більш широкого читача, перекладачеві потрібно шукати інший варіант перекладу, щоб уникнути проблеми непрозорості тексту перекладу [42, с. 2].

Як вважає відомий науковець та лінгвіст Ю.А. Сорокін, перенасичення тексту перекладу екзотизмами і транслітерація слів призводить до того, що переклад висуває надмірні вимоги до читача з точки зору рівня його юридичної

обізнаності. У такому випадку переклад, не зближуючи, а протиставляючи культури, не виконує своєї місії [49, с. 84].

Філолог О.Кутузова наводить ще один приклад - юридичний термін «contract of sale» - «договір купівлі-продажу». Будучи недостатньо знайомим з юридичною термінологією, вищевказаний термін можна дослівно перекласти, наприклад, як «договір продажу», що призведе до неповноти перекладу. На допомогу перекладачеві створені спеціалізовані словники та глосарії юридичних термінів, які помітно полегшують процес перекладу.

Кутузова в своїй роботі також описує таку особливість юридичної терміносистеми, яка полягає в тому, що більшу частину англійської юридичної лексики складають архаїзми. Вони надають формальності мові юридичних текстів. Деякі юристи вважають за краще використовувати старовинні терміни замість нових, наприклад: “imbibe” (вживати алкоголь) використовується в якості альтернативи “drink” (пити); “inquire” (запитувати) замість “ask” (питати); “peruse” (уважно прочитувати), замість “read” (читати); “forthwith” (негайно) в якості заміни “right away” або “at once” (відразу), тому перекладачеві необхідно бути особливо пильним в процесі перекладу [27, с. 6].

О.Кутузова як і інші лінгвісти вважає, що в англомовних і російськомовних або україномовних юридичних текстах є нормою використання слів-кліше і клішованих виразів, що робить даний стиль ще більш офіційним і стандартизованим: annulment of parental rights - позбавлення батьківських прав, withdrawal of immunity - позбавлення статусу недоторканності, civilly dead - позбавлений громадянських прав. Однак, потрібно враховувати той факт, що форма і зміст кліше розрізняються в українській або російській та англійській мовах, що накладає особливі зобов'язання на перекладача.

Наприклад, більшості російськомовних або україномовних не відомі такі явища, як “primaries” – «попередні вибори», що визначають кандидатів в президенти від двох політичних партій в США: “Before voting every citizen must

register in accordance with the laws of his state. This gives him the right of participating in primaries.” – «Перед голосуванням кожен громадянин повинен зареєструватися відповідно до законів свого штату. Це дає йому право взяти участь у попередніх виборах.» [27, с. 6-7].

А.В. Подстрахова наголошує, що безумовну цікавість викликають і термінологічні словосполучення, які позначають реалії, невластиві україномовній або російськомовній юридичній практиці, але становлять інтерес для фахівців і тому стають предметом дискусій в професійному середовищі юристів. Прикладом таких словосполучень є : “plea / charge bargaining” , “plea bargain”, які зазвичай перекладаються російською та українською як судовий торг. Однак такий переклад вимагає перекладацького коментаря, який повинен пояснити, що це свого роду досудовий процес переговорів між суддею, адвокатами обвинуваченого і потерпілого про те, що в разі визнання своєї вини у вчиненні злочину обвинувачений може розраховувати на більш м'який вирок суду або взагалі уникнути судового переслідування . Практика судового торгу широко поширена в американському правосудді, вона має як своїх прихильників, так і супротивників. Цікаво, що в останні роки така практика зацікавила російських юристів як спосіб зменшити навантаження на суди і суддів. Часто при перекладі цього словосполучення перекладачі дають неповний, на думку А.Подстрахової, варіант - мирова угода, що істотно звужує суть американської правової реалії. [42, с. 2].

Варто також зазначити, що на особливу увагу заслуговує “legalese” - юридичний жаргон, чиї поняття часто складні для розуміння. Російський філолог С.В. Власенко пояснює значення “legalese” як «особливий стиль, специфічні формулювання і конструкції, на основі яких побудована велика кількість документів». Тобто на його думку - це особлива юридична мова, особлива манера побудови словосполучень і речень, яка для осіб, необізнаних в тонкощах англійської юридичної термінології, часто здається позбавленою сенсу [13,

с.132]. Однак їх використання - звичайне і звичне для англо-американської правової системи. Наприклад, вираз “voir dire” (франц.) - «попередній допит свідків» або термін “trespass”, що приніс в англійське законодавство нове поняття «проникнення в чужу власність без згоди власника». Хоча варто зауважити, що на сьогодні все більш популярним стає the Plain English movement - тенденція до використання звичайної, повсякденної англійської мови замість “legalese” [13, с. 142]. Проте, англосовні юристи визнають, що неможливо повністю відмовитися від використання “legalese” в юридичній теорії і практиці.

Більше того, навіть назву договору можна передати різними способами, а їх наповнення може відрізнятися термінологією. Amendment Agreement (договір про внесення змін і доповнень) може містити одні й ті ж терміни, що мають різні значення, як і Premises Lease (договір про оренду приміщень) або Labor contract (трудовий контракт). Зазвичай якщо в компанії замовника склалася певна практика, перекладачеві варто прислухатися до побажань.

В рішенні про об'єднання двох фірм часто використовується слово “Confusion”, однак це не звичний нам «конфуз або збентеження». В області права правильний переклад даного терміна - «злиття» (“fusion”);

До того ж, враховуючи складність даного виду перекладу варто звернути увагу і на такі шкільні приклади як використання слів “city” і “town”. Перше використовується для позначення міст обласного значення, мільйонників (Київ, Харків, Дніпро), друге - для невеликих міст, великих сіл, смт. (Конотоп, Вапнярка і т.д.);

1.4. Труднощі перекладу англосовної юридичної термінологічної системи українською

Як зазначалося раніше, якісний переклад юридичних текстів вимагає від перекладача особливого лінгвістичного чуття, досвіду роботи в сфері юридичних перекладів і наполегливості в термінологічному пошуку, щоб знаходити еквіваленти тим поняттям, які використані в оригінальному тексті. Так, в українській мові більшість угод називають договором. А ось в англійській мові кожен тип договору може мати окрему назву, наприклад: Lease Agreement - договір оренди приміщень; International Treaty - міжнародний договір ; Deed of Amendment - договір про внесення змін. До того ж, варто також враховувати специфіку кожної країни, наприклад поняття «установчий договір» в США носить назву “Certificate of Incorporation”, в Англії – “Memorandum of Association”, в Чехії – “Deed of Association”.

Російський філолог В'ячеслав Алімов у своїх роботах зазначає, що головним чином, проблеми у перекладача тексту юридичної спрямованості виникають через те, що в мові перекладу відсутні словесні конструкції, які досить точно могли б описати терміни вихідної мови» [6, с. 27]. Крім того, «залежність тексту від культурних особливостей і менталітету народу, а також від його правової системи, може привести до того, що зміст тексту в початковій мові не буде відповідати сенсу в мові перекладу навіть при абсолютно дослівній інтерпретації» [6, с. 29]. Тобто основні труднощі юридичного перекладу полягають у відсутності прямих еквівалентів структурних одиниць тексту, типових для однієї мови, в іншій. Деякі окремі терміни англійської мови адекватно перекладаються українською тільки словосполученням або навіть описовим перекладом (передача значення слова за допомогою пояснення). Тому перекладачеві доводиться збагачувати свої знання шляхом вивчення можливих лексичних еквівалентів або аналогів слів і цілих висловів. Слід також пам'ятати, що деякі елементи лексики можуть передаватися різними варіантами – транслітерація (спосіб транслітерації полягає в тому, щоб за допомогою українських літер передати букви, які утворюють англійське слово і навпаки),

транскрипція (тобто передача українськими літерами не орфографічної форми, а звучання англійського слова (фонетична передача імені чи назви)), калькування (дослівний переклад власного імені по частинах з наступним складанням цих частин в одне ціле) або комбінований спосіб. Можливо також збереження вихідного іноземного написання. Перевагу слід віддавати прийомам, найбільш вдалим з точки зору адекватності та прозорості перекладу.

Лінгвіст А.В. Подстрахова в своїй роботі про переклад юридичних текстів, а саме текстів, котрі стосуються кримінального права пише про труднощі з якими може зіткнутися перекладач в процесі професійної діяльності з перекладу англійських юридичних текстів наступне:

- перекладачеві в ході роботи слід приділяти особливу увагу передачі лексико-семантичних варіантів слів, співвіднесеність значення яких з областю права не зафіксована в словниках, але в той же час стала частиною семантичної структури слова. Такі одиниці служать прикладами семантичної деривації, яка є активним семантичним процесом в словниковому складі сучасної мови. Регулярні такі вживання слів, як “therapy”, “peace officer”, “profiling”, “police discreteness”, “health screening”, які в юридичному тексті мають значення «перевиховання», «офіцер поліції», «психологічне тестування ув'язнених», «повноваження поліції», «медичне обстеження» відповідно. Характерно, що контекст, необхідний і достатній для семантизації лексико-семантичних варіантів слів, є лаконічним і зазвичай обмежений словосполученням, оскільки відносини семантичної деривації між старим і новим лексико-семантичним варіантом на основі метафоричного розширення досить прозорі [42, с. 1].

- особливої уваги також вимагає переклад слів, що мають співвідносні варіанти перекладу українською або російською мовою, але вказують на реалії, які не притаманні українській або російській правовим культурам. У таких випадках можливий буквальний переклад, що вимагає перекладацької нотації, або приблизний переклад, коли видовий термін в англійській мові

перекладається родовим терміном в українській мові. Так чи інакше, такі одиниці вимагають використання механізмів компенсації - як внутрішньомовний (переклад слова словосполученням), або міжкультурної (перекладацький коментар). Наприклад, типовим прикладом слід вважати використання іменників “jail-prison”, що переводяться зазвичай як «в'язниця». Не кожен контекст вимагає уточнювати різницю в значеннях цих слів, проте перекладач повинен знати, що “jail” - це в'язниця, де утримують осіб під слідством (відповідає українському «ізолятор тимчасового тримання») або правопорушники, які відбувають термін покарання до 1 року за нетяжкі злочини. “Prison” - це установа виконання покарань, де утримуються особи, які вчинили тяжкі злочини і відбувають термін покарання більш 1 року. Важливо, що режими утримання ув'язнених в установах цих двох типів різні за ступенем строгості, а також за джерелами фінансування (з бюджетів округу або штату відповідно).

- в ході перекладу дуже важливо також враховувати, що часто буквальний переклад словосполучень, вимагає докладних пояснень перекладача, якщо, звичайно, перекладач компетентний дати такий коментар.

Проблема, на погляд Анни Подстраховой, полягає в даному випадку в тому, щоб перекладач дотримувався загальноприйнятих норм, згідно з якими текст перекладу не повинен перевищувати текст оригіналу більш ніж на 10% [42, с. 2].

Подстрахова також ілюструє труднощі перекладу англomовної юридичної термінологічної системи на прикладі перекладу таких словосполучень, як “ Index crimes”, “ verbal judo ”, “ sensibility training ”, “ limited divorce ”, “Crime index”, “ Department of the Interior ”, “ indeterminate sentence ”. У цих випадках, словосполучення позначають реалії, яких не існує в практиці російської або української судово-правової системи і тому вимагають компенсувати об'єктивну неточність перекладу культурологічним коментарем. Так, “limited divorce” - це режим окремого проживання подружжя за рішенням суду, “indeterminate

sentence” - це вирок суду з невизначеним терміном тюремного ув'язнення (ув'язнення з можливістю умовно-дострокового звільнення), коли реальний термін перебування у в'язниці визначається тюремною адміністрацією або спеціальною комісією, що беруть до уваги поведінку ув'язненого, стан його здоров'я та інші обставини .

“Department of the Interior”, в перекладі Міністерство внутрішніх справ, обов'язково передбачає уточнення, що в США і Росії або Україні - це федеральні органи, які мають різні повноваження: в США Департамент внутрішніх справ відповідає за стан доріг, охорону навколишнього середовища, дотримання екологічних законів і тому не є силовим правоохоронним відомством.

“Crime Index” - це список з 8 найбільш тяжких злочинів, серед яких 4 типи злочинів проти особистості (“murder”, “sexual assault”, “robbery”, “aggravated assault”) і 4 - проти власності (“burglary”, “larceny”, “car theft”, “arson”). Відповідно, “Index crimes” - це перераховані вище типи злочинів. Даний приклад цікавий тим, що наочно демонструє розбіжність деяких норм кримінального правосуддя в США та Україні або Росії. Так, при перекладі юридичних текстів у фахівців виникає подив, чому такі тяжкі з точки зору українського або російського законодавства злочину, як “kidnapping of children” (викрадення дітей), “all drug offenses” (всі злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотиків), “unlawful use of weapons” (незаконне застосування зброї), не входять в число так званих «індексних» (тобто, найбільш тяжких) злочинів.

Зокрема, А.В. Подстрахова вважає, що розуміння і, отже, уявлення еквівалентного перекладу таких словосполучень, як “sensitivity training” або “verbal judo” вимагають від перекладача не просто лінгвістичної компетенції, а й проникнення в сферу професійної культури поліції. Це, на думку Подстрахової, найбільш складні випадки для перекладача загальної підготовки, який не спеціалізується на перекладі певного виду текстів, оскільки власне лінгвістичний контекст не допомагає знайти еквівалентний переклад. Так, “sensitivity training”

- це курс навчання спілкуванню поліцейського з різними групами людей в кризових ситуаціях (ведення переговорів з терористами; опитування потерпілих, які перебувають у стані психологічної травми, і т.д.). “Verbal Judo”, часто перекладається як «словесне дзюдо», вимагає уточнення, типу «методика застосування певних мовних засобів з метою досягнення поліцейським результатів в ході спілкування з людьми» [42, с. 2].

На думку А.Подстрахової переклад термінологічних словосполучень-фразеологізмів, що містять явно виражений культурологічний компонент значення також викликає значні труднощі в ході перекладу. Для створення еквівалентного перекладу перекладач просто повинен знати ці одиниці, оскільки значення таких словосполучень повністю переосмислено і тому не умотивовано. Так, “Miranda rule” / “...warning”, перекладається як право людини не давати свідчення за відсутності адвоката, широко використовується в юридичних текстах. Для більшості американців це словосполучення сприймається як єдине ціле, і вже навряд чи багато хто пам'ятає про судовий прецедент 1966 р. коли Верховний суд штату Арізона визнав недійсними визнання обвинуваченого на ім'я Міранда, отриманими від нього поліцейськими під час відсутності адвоката. З тих пір в практиці американського правосуддя «правило Міранди» діє повсюдно і не асоціюється з конкретним судовим процесом. Функціонування словосполучення “Miranda rule” / “...warning” є тим випадком, коли в діяхронії значення словосполучення мотивовано, а в синхронії - немає, що створює певні труднощі для перекладу.

Також за словами Подстрахової цікавими для перекладу вважаються фразеоматичні вирази, які не зафіксовані в сучасних англійських словниках, - “three strikes law”, “three strikes justice”, “three strikes offender”. Їх українські та російські переклади звучать як: «закони трьох помилок (ударів)», «правосуддя трьох помилок», «правопорушник, засуджений за законом трьох помилок», і є буквральними, тому вимагають від перекладача культурологічного коментаря. Ці

словосполучення є метафорично переосмисленими одиницями і співвідносяться з правилами гри в бейсбол, згідно з якими, гравець, який отримує три штрафні удари, вибуває з гри (“Three strikes - and you are out”). За американським законодавством, розробленим і прийнятим в ряді штатів в кінці 80-х років XX століття і який діє до сих пір, людина, що має дві попередні судимості і порушує закон втретє, отримує надзвичайно суворе покарання, аж до смертної кари або довічного ув'язнення, як правило, невідповідне тяжкості правопорушення.

Окремо лінгвіст А. Подстрахова робить акцент на таких труднощах перекладу англомовної юридичної термінологічної системи російською або українською як:

- переклад досить довгих словосполучень, які через часте вживання функціонують в скороченому вигляді, причому граматично і семантично ключове слово настільки передбачуване, що воно опускається як в письмовому, так і усному професійному тексті. Проте, український або російський переклад, вимагає відновлення опущеного слова. Наприклад, “Rules of evidence” - правила збору, зберігання та подання речових доказів; “Drug Institute” - інститут по боротьбі з незаконним обігом наркотиків; “Financial Fraud institute” - інститут по боротьбі з фінансово-економічними злочинами; “driving under the influence” (DUI) - водіння автотранспортного засобу в стані алкогольного сп'яніння і т.д.

- переклад скорочень, прийнятих і широко використовуваних в даному професійному середовищі. Як і в будь-якому вузькопрофесійному спілкуванні, подібні одиниці вживаються не тільки в письмових, але і усних текстах. Наприклад, DUI / DWI - Driving under the influence / driving while intoxicated (водіння автомобіля в нетверезому стані); ROR - release on recognizance (звільнення з підпискою про невиїзд), GBMI - guilty but mentally ill (винний, але вимагає примусового психіатричного лікування в період відбування терміну виконання покарання).

- переклад словосполучень, що мають різне значення в британському та американському варіантах англійської мови. Такі випадки не такі численні в юридичних текстах, однак некоректний переклад часто істотно негативно впливає на сенс оригінального тексту. Так, і в британському, і в американському варіантах є словосполучення “Attorney General”, однак в ході їх перекладу слід враховувати, який варіант англійської мови використовується в конкретному випадку. У США посади Генерального прокурора та Міністра юстиції поєднуються однією особою, в той час як у Великобританії ці посади посідають різні чиновники. Аналогічно і з перекладом словосполучення “Solicitor General” - заступник Генерального прокурора / заступник міністра юстиції. [42, с. 2-3].

Таким чином, А.В.Подстрахова в своїй праці робить висновок, що досягнення еквівалентності при перекладі юридичного тексту, що розуміється більш широко, ніж текст юридичного документа, передбачає досить високий рівень власне лінгвістичної і культурологічної компетенції перекладача. Як правило, для створення еквівалентного перекладу перекладач використовує ті чи інші механізми внутрішньомовної і позамовної компенсації, що дозволяють з достатнім ступенем повноти і точності передати смислове значення тексту оригіналу. На її думку труднощі викликає переклад не тільки юридичних термінів, зафіксованих в системі мови в тлумачних і перекладних словниках і довідниках, а й одиниць лексико-семантичної системи мови (ЛСВ, вільні і пов'язані словосполучення), регулярно використовуваних в юридичних текстах в значеннях, визначених лінгвокультурологічним контекстом. Саме тому Подстрахова вважає, що складно переоцінити важливість перекладацької нотації, яка дозволяє забезпечити найбільш повне розуміння перекладного юридичного тексту, заповнити недоліки фонових знань у читача, розв'язати конфлікт культур в професійній області юриспруденції і перевести його в русло діалогу. [42, с. 3].

Лінгвіст Дмитро Анохін у своїй роботі також робить висновок, що англо-російський і англо-український переклад в юридичній сфері передбачає певні складнощі як в лексичному плані (переважно, переклад термінів), так і в граматико-синтаксичному аспекті (складні речення, пасивність і т.д.). За його словами, використання сукупності перекладацьких трансформацій в процесі юридичного перекладу дозволяє досягти еквівалентності та адекватності перекладу текстів юридичного дискурсу[7, с. 435-437].

Так, з огляду на вищесказане, можна погодитися з висновком лінгвіста Д.Колянди, який звучить наступним чином: «... юридична англійська мова характеризується використанням спеціалізованої лексики, а також особливою стилістикою юридичних документів. Можна виділити чотири основні елементи, що характеризують юридичну англійську: юридична термінологія, екстенсивний словник , використання ідіом і функціональне використання фразових дієслів. Юридична англійська - це мова для спеціальних цілей, і перекладачі, які працюють в цій галузі, повинні відповідати високим стандартам норм перекладу. Робота в області перекладу юридичних текстів вимагає від перекладача почуття відповідальності, всебічної освіти і ретельної підготовки» [25, с. 111-116].

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОЇ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ В ЮРИДИЧНОМУ ДИСКУРСІ. КЛАСИФІКАЦІЇ АНГЛОМОВНИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ

Матеріалом для даного дослідження виступає термінологічна лексика в англomовних юридичних текстах.

В Розділі 1 було виявлено наступне:

1) Нормативна правова термінологія є одним з найбільш значущих елементів мови юриспруденції. Її метою стає більш точне і містке відображення явищ дійсності, реалій, процесів, характерних для сфери права, яке досягається за допомогою упорядкованих терміносистем.

2) Юридична термінологічна лексика сприяє максимальній стислості і чіткості у формулюванні правових приписів і юридичного тексту, а основною характеристикою юридичної термінології є системність, що обумовлено логікою самого права.

Для проведення дослідження було обрано наступні класифікації:

- класифікація залежно від поширеності вживання в мові (В.О. Толстик)
- класифікація залежно від галузі наукового пізнання (В.О. Толстик)
- класифікація залежно від кількості компонентів (В.О. Толстик/ В.В.Коптілов)
- класифікація залежно від ступеня однозначності (В.О. Толстик)
- класифікація залежно від часу використання (В.О. Толстик)
- класифікація залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом (В.О. Толстик)
- класифікація за ступенем поширеності понять (Д.І. Милославська)

- класифікація за приналежністю до певної галузі права (В.М. Лейчик)
- класифікація залежно від сфери розповсюдження термінів в юридичній науці і практиці (А.В.Корж)

2.1. Специфіка однокомпонентних термінів в англomовних юридичних текстах

In a contracts disputes procedure, the Atomic Energy Commission approved **claims** of its **contractor** for additional compensation [Дод. 1].

У наведеному прикладі термін «**claims**» має значення позову або вимоги в зв'язку з врегулюванням правового спору .

1) Термін «**claims**» виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) множини, в реченні виконує роль додатку.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **багатозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **контекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальновживаним**, що в нормативних документах має більш вузьке значення.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

2) У наведеному прикладі термін «**contractor**» має значення сторони договору, яка зобов'язується виконати певну роботу за завданням другої сторони (замовника).

Термін «**contractor**» виражений іменником в Присвійному відмінку (Possessive Case) однини, в реченні виконує роль додатку.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **загальновживаним**.

- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.

- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.

- залежно від часу використання термін є **усталеним**.

- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальновживаним, що в нормативних документах має більш вузьке значення**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В. Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

... **the Guarantor** personally guarantees the prompt, full and complete performance of any and all present and future **duties, obligations and indebtedness** [Дод. 84].

1) У наведеному прикладі термін «**Guarantor**» має значення поручителя, тобто одну зі сторін договору, яка укладенням цього договору бере на себе зобов'язання відповісти перед кредитором боржника за виконання ним свого основного зобов'язання повністю або частково.

Термін «**Guarantor**» виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) однини, в реченні виконує роль підмета.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальноновживаним, що в нормативних документах має більш вузьке значення**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

2) У наведеному прикладі термін «**duties**» має значення нормативно закріпленого кола дій, покладеного на одну із сторін договору, яке слід безумовно виконувати.

Термін «**duties**» виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) множини, в реченні виконує роль додатка.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **загальноновживаним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.

- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **контекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальновживаним, що в нормативних документах має більш вузьке значення**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

3) У наведеному прикладі термін «**obligations**» має значення правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку.

Термін « **obligations**» виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) множини, в реченні виконує роль додатка.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **загальновживаним**.

- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.

- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.

- залежно від часу використання термін є **усталеним**.

- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **контекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальновживаним, що в нормативних документах має більш вузьке значення**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

4) У наведеному прикладі термін «**indebtedness**» має значення суми фінансових зобов'язань, грошових боргів, що підлягає погашенню, поверненню в певний термін.

Термін « **indebtedness**» виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) однини, в реченні виконує роль додатку.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-неюридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **контекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальноновживаним**, що в нормативних документах має більш вузьке значення.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **міжгалузевим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

The petitioner, an airman convicted of **crimes** in the military justice system, contends that the judge's holding of dual offices violated **a statute**...[Дод. 8].

1) У наведеному прикладі термін «**petitioner**» має значення людини, учасника судового процесу, який пред'являє через суд до відповідача позов.

Термін «**petitioner**» виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) однини, в реченні виконує роль підмета.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.

- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.

- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.

- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.

- залежно від часу використання термін є **усталеним**.

- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальновживаним, що в нормативних документах має більш вузьке значення**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В. Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

2) У наведеному прикладі термін **«crimes»** має значення суспільно небезпечного, протиправного і кримінально караного діяння (дії чи бездіяльності), вчиненого суб'єктом злочину.

Термін **«crimes»** виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) однини, в реченні виконує роль додатку.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.

- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.

- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.

- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.

- залежно від часу використання термін є **усталеним**.

- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **галузевим**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **галузовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

3) У наведеному прикладі термін « **statute**» має значення установчого документа, на основі якого діє організація і який регулює порядок діяльності в якій-небудь певній сфері відносин або будь-якому державного органі, підприємстві, установі і так далі.

Термін « **statute**» виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) множини, в реченні виконує роль додатку.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **багатозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **контекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальновживаним, що в нормативних документах має більш вузьке значення**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **міжгалузовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

A jury found the defendant, Russell Peeler, guilty...[Дод. 27].

1) У наведеному прикладі термін «**jury**» має значення колегії присяжних засідателів, які наділені повноваженнями приймати вирішальні рішення без участі професійного судді (суддів), що убезпечує народ від свавілля держави.

Термін «**jury**» виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) однини, в реченні виконує роль підмета.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **міжгалузевим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

2) У наведеному прикладі термін «**defendant**» має значення особи у судовій справі, яку звинувачують у вчиненні чогось незаконного.

Термін «**defendant**» виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) однини, в реченні виконує роль додатку.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **контекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальноновживаним**, що в нормативних документах має більш вузьке значення.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

The Landlord hereby agrees to lease the property located in... [Дод. 39].

У наведеному прикладі термін **«Landlord»** має значення сторони (власника, суб'єкта господарювання, організації), яка передає майно в оренду за окрему плату у тимчасове користування.

Термін **«Landlord»** виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) однини, в реченні виконує роль підмета.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **галузевим**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **галузевим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

He also argues the Commission abused its **discretion** [Дод. 20].

У наведеному прикладі термін «**discretion**» має значення права глави держави, голови уряду, інших посадових осіб органів державної влади діяти за певних умов на власний розсуд у межах закону.

Термін «**discretion**» виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) однини, в реченні виконує роль додатка.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **контекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальноновживаним, що в нормативних документах має більш вузьке значення**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В. Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

Patel now **petitions**, asking us to resolve two questions [Дод. 19].

У наведеному прикладі термін «**petitions**» має значення офіційного звернення з клопотанням про здійснення процесуальних дій чи прийняття рішень.

Термін «**petitions**» виражений дієсловом в третій особі в реченні виконує роль присудка.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.

- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.

- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.

- залежно від ступеня однозначності термін є **багатозначним**.

- залежно від часу використання термін є **усталеним**.

- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **контекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальновживаним**, що в нормативних документах має **більш вузьке значення**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

Plaintiffs also challenge section 25531[Дод. 8].

У наведеному прикладі термін **«plaintiffs»** має значення людини, учасника судового процесу, який пред'являє через суд до відповідача позов.

Термін **«plaintiffs»** виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) множини, в реченні виконує роль підмета.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.

- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.

- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.

- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.

- залежно від часу використання термін є **усталеним**.

- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальновживаним, що в нормативних документах має більш вузьке значення.**

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним.**

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **загальноправовим.**

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

I understand that should I or including my **dependent(s)** desire to obtain a group health insurance in the future, it shall be under the condition of availability of the group insurance policy[Дод. 49].

У наведеному прикладі термін «**dependent**» має значення особи, яка знаходиться на тривалому або постійному матеріальному або грошовому забезпеченні з боку інших осіб, і ця допомога є основним джерелом його існування.

Термін «**dependent**» виражений іменником в Присвійному відмінку (Possessive Case), в реченні виконує роль означення.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним.**
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним.**
- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним.**
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним.**
- залежно від часу використання термін є **усталеним.**
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **контекстним.**

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальновживаним, що в нормативних документах має більш вузьке значення.**

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **галузовим.**

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **галузовим.**

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

The Tenant agrees to pay for the utilities and other services used in the property on the continuity of the lease of the Property [Дод. 40].

У наведеному прикладі термін «**Tenant**» має значення фізичної або юридичної особи, яка за договором найму (оренди) приймає майно у користування за плату на певний строк.

Термін «**Tenant**» виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) однини, в реченні виконує роль підмета.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **галузевим**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **галузевим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

This **deposit** can be refunded when the Lessee moves out depending on the condition of the condominium and utilities [Дод. 46].

У наведеному прикладі термін «**deposit**» має значення деякої грошової суми, яку одна сторона договору передає іншій стороні цього ж договору як

доказ укладення договору, в рахунок виконання зобов'язань по ньому і в забезпечення виконання зобов'язань за цим договором.

Термін «**deposit**» виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) однини, в реченні виконує роль підмета.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-неюридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **технічним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **галузовим**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **галузовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

....**the Plenipotentiaries** have signed the present **Protocol** [Дод. 62].

1) У наведеному прикладі термін «**Plenipotentiaries**» має значення особи, якій згідно з наказом або розпорядженням керівника юридичної особи надані (передані) повноваження щодо здійснення конкретних дій.

Термін «**Plenipotentiaries**» виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) множини, в реченні виконує роль підмета.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-неюридичним**.

- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є

неконтекстним.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

2) У наведеному прикладі термін **«protocol»** має значення документа, в якому фіксуються результати роботи колегіальних органів.

Термін **«protocol»** виражений іменником в Загальному відмінку (Common Case) множини, в реченні виконує роль додатка.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є

загальноновживаним.

- залежно від кількості компонентів термін є **однокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **багатозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є

контекстним.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальноновживаним, що в нормативних документах має більш вузьке значення.**

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **міжгалузевим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

2.2. Приклади використання двокомпонентних термінів в англомовних юридичних текстах

In a contracts **disputes procedure**, the Atomic Energy Commission approved claims of its contractor for **additional compensation** [Дод. 1] .

1) У наведеному прикладі термін «**disputes procedure**» має значення офіційного методу вирішення конфлікту між сторонами, тобто певні дії, що використовуються для пошуку рішень щодо скарг чи претензій.

Термін «**disputes procedure**» є безсполучниковим словосполученням зі структурою Іменник у Загальному відмінку (Common Case) множини + Іменник у Загальному відмінку (Common Case) однини. Головне слово «**procedure**», виражене іменником однини, залежне слово «**disputes**» виражене іменником множини. За морфологічними ознаками словосполучення є іменним. За способом синтаксичного зв'язку – апозитивним узгодженням.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **двокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

2) У наведеному прикладі термін «**additional compensation**» має значення грошової компенсації за завдані збитки, яка повністю повинна фінансуватися відповідною стороною договору та підлягає виплаті відповідно до закону та умов договору.

Термін «**additional compensation**» є безсполучниковим словосполученням зі структурою Прикметник + Іменник у Загальному відмінку (Common Case) однини. Головне слово «**compensation**», виражене іменником однини, залежне слово «**additional**» виражене прикметником. За морфологічними ознаками словосполучення є іменним. За способом синтаксичного зв'язку – неаппозитивним узгодженням.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **загальновживаним**.

- залежно від кількості компонентів термін є **двокомпонентним**.

- залежно від ступеня однозначності термін є **багатозначним**.

- залежно від часу використання термін є **усталеним**.

- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **контекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальновживаним**, що в нормативних документах має більш вузьке значення.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

The Government, through the Department of Justice, defended on the ground that the AEC determination was not final but was subject to **judicial review**...[Дод. 4].

У наведеному прикладі термін «**judicial review**» має значення виду судового провадження, при якому суддя перевіряє законність рішення чи дії, ухваленої державним органом.

Термін «**judicial review**» є безсполучниковим словосполученням зі структурою Прикметник + Іменник у Загальному відмінку (Common Case) однини. Головне слово «**review**», виражене іменником однини, залежне слово «**judicial**» виражене прикметником. За морфологічними ознаками словосполучення є іменним. За способом синтаксичного зв'язку – неаппозитивним узгодженням.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **двокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

Nonprofit environmental groups Communities for a Better Environment and Center for Biological Diversity bring a **constitutional challenge** to Public Resources Code section 25531... [Дод. 10].

У наведеному прикладі термін «**constitutional challenge**» має значення поданого до Суду письмового клопотання щодо перевірки на відповідність

Конституції України (конституційності) закону України (його окремого положення), що застосовані в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу.

Термін «**constitutional challenge**» є безсполучниковим словосполученням зі структурою Прикметник + Іменник у Загальному відмінку (Common Case) однини. Головне слово «**challenge**», виражене іменником однини, залежне слово «**constitutional**» виражене прикметником. За морфологічними ознаками словосполучення є іменним. За способом синтаксичного зв'язку – неаппозитивним узгодженням.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **двокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **галузовим**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **галузовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

The superior court granted summary judgment [Дод.14].

1) У наведеному прикладі термін «**superior court**» має значення суду загальної компетенції, який, як правило, має необмежену юрисдикцію щодо цивільних та кримінальних справ.

Термін «**superior court**» є безсполучниковим словосполученням зі структурою Прикметник + Іменник у Загальному відмінку (Common Case) однини. Головне слово «**court**», виражене іменником однини, залежне слово «**superior**» виражене прикметником. За морфологічними ознаками словосполучення є іменним. За способом синтаксичного зв'язку – неаппозитивним узгодженням.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **двокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В. Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

2) У наведеному прикладі термін «**summary judgment**» має значення процесуального методу, який використовується під час цивільного судочинства для швидкого та оперативного розпорядження справою, тобто це рішення, винесене судом на користь одного боку і проти іншого боку в спрощеному порядку, тобто без повного судового розгляду. Такий метод застосовується, коли немає суперечок щодо суттєвих фактів справи.

Термін «**summary judgment**» є безсполучниковим словосполученням зі структурою Прикметник + Іменник у Загальному відмінку (Common Case) однини. Головне слово «**judgment**», виражене іменником однини, залежне слово

«**summary**» виражене прикметником. За морфологічними ознаками словосполучення є іменним. За способом синтаксичного зв'язку – неаппозитивним узгодженням.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **двокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **галузовим**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **галузовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

This order shall be implemented consistent with **applicable law** and subject to the availability of appropriations [Дод. 64].

У наведеному прикладі термін «**applicable law**» має значення закону певної юрисдикції, що застосовуються до певної операції чи угоди.

Термін «**applicable law**» є безсполучниковим словосполученням зі структурою Прикметник + Іменник у Загальному відмінку (Common Case) однини. Головне слово «**law**», виражене іменником однини, залежне слово «**applicable** » виражене прикметником. За морфологічними ознаками словосполучення є іменним. За способом синтаксичного зв'язку – неаппозитивним узгодженням.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **двокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

This Agreement will replace any and all previous agreements between the parties which may have been entered into between said parties, and supersedes any **temporary orders** of any court which may be in effect [Дод.177].

У наведеному прикладі термін «**temporary orders**» має значення тимчасового розпорядження, тобто коли рішення з питань, які необхідно швидко вирішити, приймаються і набувають тимчасового значення до тих пір, поки остаточні рішення суду не можуть бути прийняті під час офіційного слухання або поки сторони не досягнуть згоди шляхом посередництва або переговорів.

Термін «**temporary orders**» є безсполучниковим словосполученням зі структурою Прикметник + Іменник у Загальному відмінку (Common Case) множини. Головне слово «**orders**», виражене іменником множини, залежне слово «**temporary**» виражене прикметником. За морфологічними ознаками словосполучення є іменним. За способом синтаксичного зв'язку – неаппозитивним узгодженням.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **двокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **галузовим**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **міжгалузовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

I hereby attest that I am the **legal guardian** of the above-named child and hereby consent to the child's participation in the activities described above [Дод.53].

У наведеному прикладі термін «**legal guardian**» має значення особи, яка має законні повноваження (і відповідний обов'язок) піклуватися про особисті та майнові інтереси іншої особи, яку називають підопічним.

Термін «**legal guardian**» є безсполучниковим словосполученням зі структурою Прикметник + Іменник у Загальному відмінку (Common Case) множини. Головне слово «**guardian**», виражене іменником однини, залежне слово «**legal**» виражене прикметником. За морфологічними ознаками словосполучення є іменним. За способом синтаксичного зв'язку – неаппозитивним узгодженням.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.

- залежно від кількості компонентів термін є **двокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є

неконтекстним.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **галузевим**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **міжгалузевим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

Petitioner will be the **sole owner** [Дод.178].

У наведеному прикладі термін «**sole owner**» має значення одноосібної власності, тобто це означає, що лише одна особа є законним власником майна, хоча інші люди можуть проживати там або, можливо, внесли свій внесок у ціну придбання.

Термін «**sole owner**» є безсполучниковим словосполученням зі структурою Прикметник + Іменник у Загальному відмінку (Common Case) однини. Головне слово «**owner**», виражене іменником множини, залежне слово «**sole**» виражене прикметником. За морфологічними ознаками словосполучення є іменним. За способом синтаксичного зв'язку – неаппозитивним узгодженням.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **загальновживаним**.

- залежно від кількості компонентів термін є **двокомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є

неконтекстним.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **загальноновживаним, що в нормативних документах має більш вузьке значення.**

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальноюридичним.**

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **міжгалузевим.**

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

2.3. Особливості вживання трикомпонентних термінів в англomовних юридичних текстах

The Government, through the **Department of Justice**, defended on the ground that the AEC determination was not final but was subject to judicial review... [Дод. 4].

У наведеному прикладі термін «**Department of Justice**» має значення центрального органу виконавчої влади, відповідального за виконання закону та здійснення правосуддя.

Термін «**Department of Justice**» є словосполученням зі сполучником підрядності, зі структурою Іменник у Загальному відмінку (Common Case) однини. + Іменник у Загальному відмінку (Common Case) однини. Головне слово «**Department**», виражене іменником однини, залежне слово «**Justice**» виражене іменником однини. За морфологічними ознаками словосполучення є іменним. За способом синтаксичного зв'язку – керування.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним.**
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним.**
- залежно від кількості компонентів термін є **трикомпонентним.**
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним.**

- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є

неконтекстним.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальною юридичним**.

Згідно з класифікацією А.В. Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

We order dismissal of the appeal for **lack of jurisdiction** [Дод. 16].

У наведеному прикладі термін «**lack of jurisdiction**» має значення відсутності повноважень чи повноважень діяти певним чином або надавати певний вид полегшення покарання. Це стосується повної відсутності у суду повноважень чи повноважень для розгляду справи або визнання злочину.

Термін «**lack of jurisdiction**» є словосполученням зі сполучником підрядності, зі структурою Іменник у Загальному відмінку (Common Case) однини. + Іменник у Загальному відмінку (Common Case) однини. Головне слово «**lack**», виражене іменником однини, залежне слово «**jurisdiction**» виражене іменником однини. За морфологічними ознаками словосполучення є іменним. За способом синтаксичного зв'язку – керування.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
 - залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
 - залежно від кількості компонентів термін є **трикомпонентним**.
 - залежно від ступеня однозначності термін є **багатозначним**.
 - залежно від часу використання термін є **усталеним**.
 - залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є
- неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальною юридичним**.

Згідно з класифікацією А.В. Коржа термін є **загальноправовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

...the contractor brought suit in **the Court of Claims** alleging that the General Accounting Office had no authority to overturn the Atomic Energy Commission approval [Дод. 3].

У наведеному прикладі термін «**Court of Claims**» має значення суду, до якого можна подавати певні види позовів проти держави або її політичних підрозділів, таких як округ.

Термін «**Court of Claims**» є словосполученням зі сполучником підрядності, зі структурою Іменник у Загальному відмінку (Common Case) однини. + Іменник у Загальному відмінку (Common Case) множини. Головне слово «**Court**», виражене іменником однини, залежне слово «**Claims**» виражене іменником множини. За морфологічними ознаками словосполучення є іменним. За способом синтаксичного зв'язку – керування.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **трикомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **загальною юридичним**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **міжгалузовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

This Agreement shall enter into force thirty days after the deposit of the fifth **instrument of ratification** [1]. [Дод. 34].

У наведеному прикладі термін «**instrument of ratification**» має значення документа, що підтверджує ратифікацію міжнародного договору уповноваженим органом держави.

Термін «**instrument of ratification**» є словосполученням зі сполучником підрядності, зі структурою Іменник у Загальному відмінку (Common Case) однини. + Іменник у Загальному відмінку (Common Case) однини. Головне слово «**instrument**», виражене іменником однини, залежне слово «**ratification**» виражене іменником однини. За морфологічними ознаками словосполучення є іменним. За способом синтаксичного зв'язку – керування.

Згідно з класифікаціями, описаними в роботі В.О. Толстика:

- залежно від поширеності вживання в мові термін є **спеціальним**.
- залежно від галузі наукового пізнання термін є **спеціально-юридичним**.
- залежно від кількості компонентів термін є **трикомпонентним**.
- залежно від ступеня однозначності термін є **однозначним**.
- залежно від часу використання термін є **усталеним**.
- залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом термін є **неконтекстним**.

Згідно з класифікацією Д.І. Милославської термін є **суто юридичним**.

Згідно з класифікацією В.М. Лейчика термін є **галузовим**.

Згідно з класифікацією А.В.Коржа термін є **галузовим**.

Функція терміна в даному контексті – номінативна.

Після проведення аналізу та розподілу матеріалів дослідження за обраними класифікаціями, можна зробити наступні висновки.

Розподіливши терміни залежно від поширеності вживання в мові (класифікація, описана в роботі В.О. Толстика) ми дійшли висновку, що більшість прикладів належить до групи спеціальних термінів (82%), група загальноновживаних термінів складає (18%).

Розподіливши терміни залежно від галузі наукового пізнання (класифікація, описана в роботі В.О. Толстика) ми з'ясували, що перше місце посідають спеціальні юридичні терміни (89%), на другому місці знаходяться спеціальні неюридичні терміни (11%).

Розподіливши терміни залежно від кількості компонентів (класифікація, описана в роботах В.О. Толстика/ В.В.Коптілова) можна побачити, що більшість прикладів належить до однокомпонентних термінів (59%), на другому місці двокомпонентні (29%), а на третьому – трикомпонентні (12%).

Розподіливши терміни залежно від ступеня однозначності (класифікація, описана в роботі В.О. Толстика) ми отримали наступні результати : однозначних термінів виявилась більшість (82%), багатозначних - менше (18%).

Розподіливши терміни залежно від часу використання (класифікація, описана в роботі В.О. Толстика) ми з'ясували, що серед проаналізованих прикладів не виявилось нових термінів (0%), всі терміни виявились усталеними (100%).

Розподіливши терміни залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом (класифікація, описана в роботі В.О. Толстика) ми дійшли висновку, що кількість неконтекстних термінів переважає (68%), кількість контекстних термінів менша (32%).

Розподіливши терміни за ступенем поширеності понять (класифікація Д.І. Милославської) можна побачити, що найбільше було виявлено суто юридичних термінів (50%), на другому місці – загальноновживані, що мають в у нормативному

акті більш вузьке, спеціальне значення (47%), на третьому місці – технічні терміни(3%), а звичайних загальноновживаних не було виявлено.

Розподіливши терміни за приналежністю до певної галузі права (класифікація В.М. Лейчика) ми з'ясували, що переважна кількість загальноюридичних термінів (74%), галузевих термінів менше (26%).

Розподіливши терміни залежно від сфери розповсюдження термінів в юридичній науці і практиці (класифікація А.В.Коржа) ми отримали наступні результати :загальноправових термінів більшість (50%)., на другому місці галузеві терміни (26%) і на третьому – міжгалузеві (24%).

Усі отримані результати схематично подані в наступних діаграмах (Рис.1-7):

Рис. 1

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ ЗАЛЕЖНО ВІД ГАЛУЗІ
НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ (В.О. ТОЛСТИК)

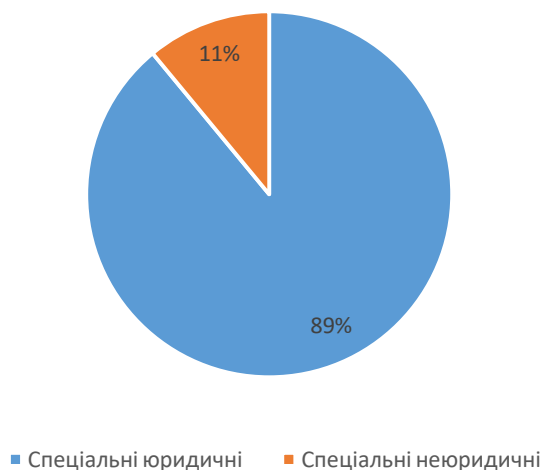

Рис. 2

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ ЗАЛЕЖНО ВІД
КІЛЬКОСТІ КОМПОНЕНТІВ (В.О. ТОЛСТИК/
В.В.КОПТІЛОВ)

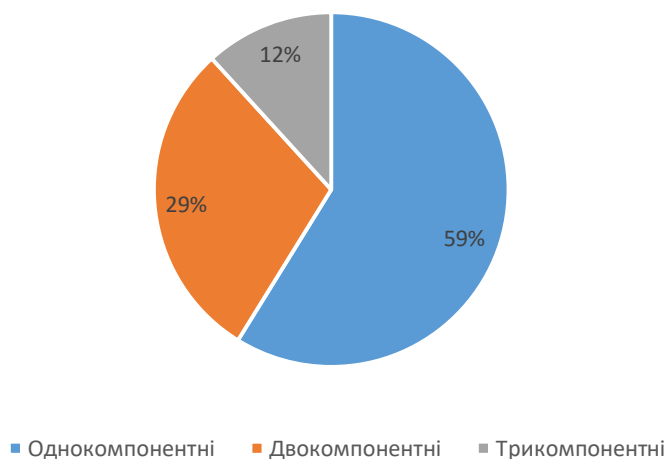

Рис. 3

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ ЗАЛЕЖНО ВІД
СТУПЕНЯ ОДНОЗНАЧНОСТІ (В.О. ТОЛСТИК)

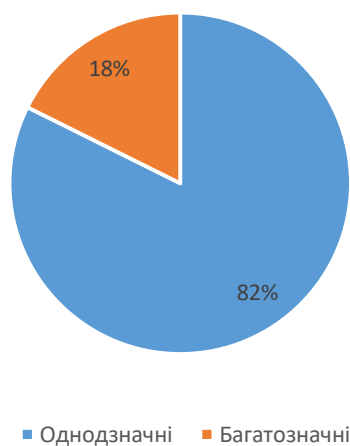

Рис. 4

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ ЗАЛЕЖНО ВІД ЧАСУ
ВИКОРИСТАННЯ (В.О. ТОЛСТИК)

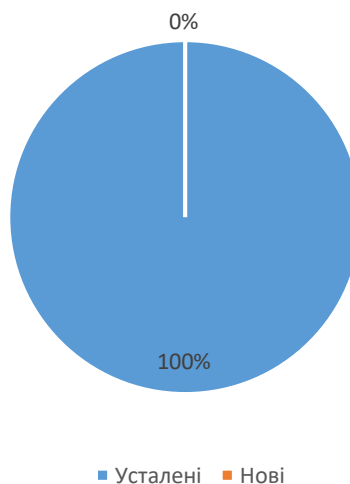

Рис. 5

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ ЗАЛЕЖНО ВІД
ЗВ'ЯЗКУ ЮРИДИЧНОГО ТЕРМІНУ З КОНТЕКСТОМ
(В.О. ТОЛСТИК)

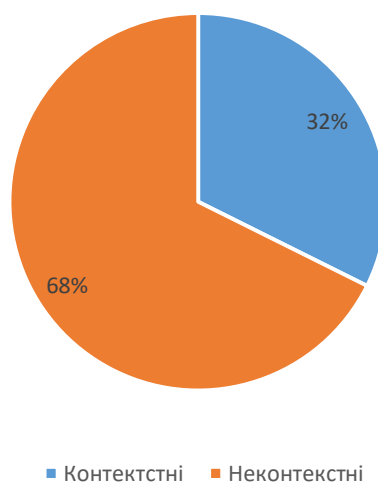

Рис. 6

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ Д.І. МИЛОСЛАВСЬКОЇ

Рис. 7

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ В.М. ЛЕЙЧИКА

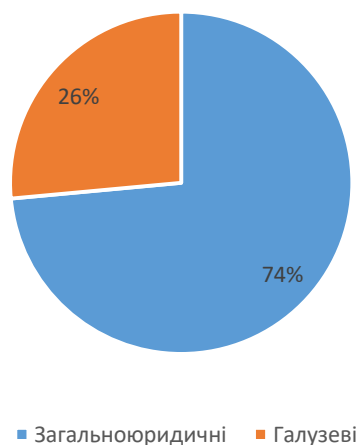

Рис. 8

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ А.В.КОРЖА

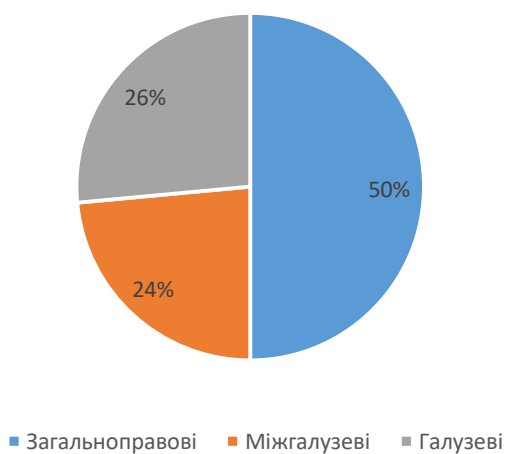

Рис. 9

РОЗДІЛ 3

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ СИСТЕМИ АНГЛОМОВНИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ УКРАЇНСЬКОЮ

Теоретичні дані Розділу 1 допомогли дійти висновку, що труднощі перекладу юридичних текстів виникають частіше через національні та регіональні особливості правових систем та через розбіжності законодавчих і судових систем. Таким чином, основні труднощі юридичного перекладу полягають у відсутності словесних конструкцій, які досить точно могли б описати терміни вихідної мови.

Зокрема, як і будь-який інший вид спеціального перекладу юридичний переклад обумовлений типом тексту та його інформаційним змістом, які визначають прийоми і засоби, які у свою чергу використовуються для адекватності передачі інформації.

Основними способами перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики є : переклад за допомогою семантичних еквівалентів, переклад за допомогою функціональних аналогів, калькування, транскрипція, транслітерація, транскодування та описовий переклад .

В даному розділі проводитиметься аналіз перекладу українською термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах з метою виявлення найпоширеніших способів перекладу юридичних термінів.

3.1. Особливості перекладу юридичної термінологічної лексики за допомогою семантичних еквівалентів

The petitioner, an airman convicted of **crimes** in the **military justice system**, contends that the judge's holding of dual offices violated a statute... [Дод. 8].

Позивач, льотчик, засуджений за **злочини** згідно **системі військового правосуддя**, стверджує, що факт обіймання суддею декількох посад порушує статут...

У наведеному прикладі термін «**petitioner**» має значення людини, учасника судового процесу, який пред'являє через суд до відповідача позов, а термін «**crimes**» має значення суспільно небезпечного, протиправного і кримінально караного діяння (дії чи бездіяльності), вчиненого суб'єктом злочину. Термін «**military justice system**» має значення окремої правової системи, яка застосовується до членів збройних сил та, в деяких випадках, цивільних осіб.

Українською мовою дані терміни передаються за допомогою підбору семантичних еквівалентів – «**позивач**», «**злочини**», «**система військового правосуддя**» відповідно . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою семантичного еквіваленту передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу термінів «**petitioner**», «**crimes**» та «**military justice system**».

In order to maintain their **litigation**, they must demonstrate appropriate standing to do so [Дод. 23].

Для того, щоб продовжувати **судовий процес**, вони повинні продемонструвати належну правоздатність.

У наведеному прикладі термін «**litigation**» має значення процесу судового розгляду справи.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору семантичного еквіваленту – «**судовий процес**». Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою семантичного еквіваленту передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей. Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**litigation**».

In a contracts **disputes procedure**, the Atomic Energy Commission approved claims of its **contractor** for **additional compensation** [Дод. 1] .

В рамках **процедури врегулювання спорів** за контрактами Комісія з питань атомної енергії затвердила претензії свого **підрядника** про **додаткову компенсацію**.

У наведеному прикладі термін «**disputes procedure**» має значення офіційного методу вирішення конфлікту між сторонами, тобто певні дії, що використовуються для пошуку рішень щодо скарг чи позовів, а термін «**contractor**» має значення сторони договору, яка зобов'язується виконати певну роботу за завданням другої сторони (замовника). Термін «**additional compensation**» має значення грошової компенсації за завдані збитки, яка повністю повинна фінансуватися відповідною стороною договору та підлягає виплаті відповідно до закону та умов договору.

Українською мовою дані терміни передаються за допомогою підбору семантичних еквівалентів – **«процедура врегулювання спорів»**, **«підрядник»**, **«додаткова компенсація»** відповідно . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою семантичного еквіваленту передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу термінів **«disputes procedure»**, **«contractor»** та **«additional compensation»**.

The Government, through the Department of Justice, defended on the ground that the AEC determination was not final but was subject to **judicial review**... [Дод. 4].

Уряд через Міністерство юстиції захищав на тій підставі, що рішення Комісії з питань атомної енергії не було остаточним, а підлягало **судовому перегляду** ...

У наведеному прикладі термін **«judicial review»** має значення виду судового провадження, при якому суддя перевіряє законність рішення чи дії, ухваленої державним органом.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору семантичного еквіваленту – **«судовий перегляд»** відповідно . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою семантичного еквіваленту передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**judicial review**».

The superior court granted summary judgment [Дод. 14].

Вищий суд виніс спрощене судове рішення.

У наведеному прикладі термін «**superior court**» має значення суду загальної компетенції, який, як правило, має необмежену юрисдикцію щодо цивільних та кримінальних справ, а термін «**summary judgment**» має значення процесуального методу, який використовується під час цивільного судочинства для швидкого та оперативного розпорядження справою, тобто це рішення, винесене судом на користь одного боку і проти іншого боку в спрощеному порядку, тобто без повного судового розгляду.

Українською мовою дані терміни передаються за допомогою підбору семантичних еквівалентів – «**вищий суд**», «**спрощене судове рішення**» відповідно . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою семантичного еквіваленту передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу термінів «**superior court**», «**summary judgment**» .

The Tenant agrees to pay for the utilities and other services used in the property on the continuity of the lease of the Property[Дод. 40].

Орендар погоджується оплачувати комунальні послуги та інші послуги, що використовуються у власності, за умови безперервності оренди майна.

У наведеному прикладі термін «**Tenant**» має значення фізичної або юридичної особи, яка за договором найму (оренди) приймає майно у користування за плату на певний строк.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору семантичного еквіваленту – «**Орендар**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою семантичного еквіваленту передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**Tenant**».

We order dismissal of the appeal for **lack of jurisdiction** [Дод. 16].

Ми постановляємо відхилити апеляцію через **відсутність юрисдикції**.

У наведеному прикладі термін «**lack of jurisdiction**» має значення відсутності повноважень чи повноважень діяти певним чином або надавати певний вид полегшення покарання.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору семантичного еквіваленту – «**відсутність юрисдикції**» . Даний спосіб перекладу

було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою семантичного еквіваленту передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей. Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**lack of jurisdiction**».

A nonprofit entity advocating for the rights of nursing home patients, together with a nursing home resident and a **taxpayer** (collectively, **petitioners**), challenged the **constitutionality** of section 1418.8 under the California Constitution [Дод. 24].

Некомерційна організація, яка виступає за права пацієнтів будинків престарілих, разом із мешканцем будинку престарілих та **платником податків** (надалі разом іменовані як **Позивачі**) оскаржили **конституційність** розділу 1418.8 Конституції Каліфорнії.

У наведеному прикладі термін «**taxpayer**» має значення особи, суб'єкт податкового правовідношення, який реалізує(має) податкові обов'язки і права встановлені законодавством про податки і збори, а термін «**petitioner**» має значення людини, учасника судового процесу, який пред'являє через суд до відповідача позов. Термін «**constitutionality**» має значення загальної вимоги, яка полягає в неухильному виконанні та дотриманні конституції і конституційних норм.

Українською мовою дані терміни передаються за допомогою підбору семантичних еквівалентів – «**платник податків**», «**позивач**», «**конституційність**» відповідно. Даний спосіб перекладу було обрано з метою

збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою семантичного еквіваленту передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу термінів «**taxpayer**», «**petitioner**» та «**constitutionality**».

The **district court** found that the **defendant** judge was immune [Дод. 31].

Окружний суд встановив, що **суддя-відповідач** має статус недоторканності.

У наведеному прикладі термін «**district court**» має значення суду першої інстанції, який має юрисдикцію щодо певних справ у межах певного судового округу, а термін «**defendant**» має значення сторони судового процесу, якій пред'явлено позов.

Українською мовою дані терміни передаються за допомогою підбору семантичних еквівалентів – «**окружний суд**», «**відповідач**» відповідно . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою семантичного еквіваленту передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу термінів «**district court**», «**defendant**» .

This Agreement shall enter into force thirty days after the deposit of the fifth **instrument of ratification** [Дод. 34].

Справжня Угода набуває чинності через тридцять днів після здачі на зберігання п'ятої **ратифікаційної грамоти**.

У наведеному прикладі термін «**instrument of ratification**» має значення документа, що підтверджує ратифікацію міжнародного договору уповноваженим органом держави.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору семантичного еквіваленту – «**ратифікаційної грамоти**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою семантичного еквіваленту передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**instrument of ratification**».

Such remedies, however, shall not be deemed to be the exclusive remedies for any **breach** of this Agreement but shall be in addition to all other remedies available at law [Дод. 107].

Однак такі засоби правового захисту не вважаються винятковими засобами правового захисту від будь-якого **порушення** справжньої Угоди, але є доповненням до всіх інших засобів правового захисту, передбачених законодавством.

У наведеному прикладі термін «**breach**» має значення акту порушення або недотримання закону, угоди чи кодексу.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору семантичного еквіваленту – «**порушення**». Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою семантичного еквіваленту передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей. Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**breach**».

The Landlord hereby agrees to lease the property located in... [Дод. 39].

Орендодавець погоджується здати в оренду майно, розташоване в ...

У наведеному прикладі термін «**Landlord**» має значення сторони (власник, суб'єкт господарювання, організація), яка передає майно в оренду за окрему плату у тимчасове користування.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору семантичного еквіваленту – «**Орендодавець**». Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою семантичного еквіваленту передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних

особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну **«Landlord»**.

If an award is vacated and the time within which the agreement required the award to be made has not expired, the court may, in its discretion, direct a **rehearing** by the arbitrators [Дод. 69].

Якщо арбітражне рішення скасовано і термін, протягом якого угода вимагала його винесення, не минув, суд може на свій розсуд призначити **повторне слухання** арбітрами.

У наведеному прикладі термін **«rehearing»** має значення повторного слухання справи або свідчень позивача у суді.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору семантичного еквіваленту – **«повторне слухання»** . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою семантичного еквіваленту передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну **«rehearing»**.

The number of occupants is limited to two (2) **primary tenants** & two (2) children [Дод.117].

Кількість мешканців обмежена двома (2) **первинними орендарями** і двома (2) дітьми.

У наведеному прикладі термін «**primary tenant**» має значення особи, зазначеної в договорі оренди або оренди, яка надає квартиру / будинок (або кімнату) іншій особі, яку називають "вторинним орендарем", або здає її в оренду.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору семантичного еквіваленту – «**первинний орендар**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою семантичного еквіваленту передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**primary tenant**».

...**attorney-in-fact** (hereinafter my “**attorney-in-fact**”), to act as initialed below, in my name, in my stead and for my benefit, hereby revoking any and all **financial powers** of attorney I may have executed in the past [Дод. 135].

...фактичний **повірений** (далі «мій **повірений**») має право діяти, як вказано нижче, від мого імені, замість мене і на мою користь, анулюючи всі **фінансові довіреності**, які я міг оформити в минулому.

У наведеному прикладі термін «**attorney-in-fact**» має значення особи, уповноваженої діяти від імені іншої особи, але не обов'язково уповноважений займатися адвокатською діяльністю, наприклад особа, уповноважена діяти за довіреністю, а термін «**financial power**» має значення юридичного документа, який надає довіреному агенту повноваження приймати та виконувати фінансові рішення від імені і для іншої особи.

Українською мовою дані терміни передаються за допомогою підбору семантичних еквівалентів – «**повірений**», «**фінансові довіреності**» відповідно . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою семантичного еквіваленту передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу термінів «**attorney-in-fact**», «**financial powers**» .

3.2. Переклад термінологічної лексики в юридичних текстах за допомогою функціональних аналогів

In order to maintain their litigation, they must demonstrate appropriate **standing** to do so [Дод. 23].

Для того, щоб продовжувати судовий процес, вони повинні продемонструвати належну **правоздатність**.

У наведеному прикладі термін «**standing**» має значення передбачена нормами права здатність (можливість) індивіда мати суб'єктивні юридичні права та виконувати суб'єктивні юридичні обов'язки.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору функціонального аналогу – «**правоздатність**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою функціонального аналогу передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який повністю або частково відображає значення англomовного терміну.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**standing**».

This **fee** is due and payable when the service is provided [Дод.119].

Цей **збір** підлягає сплаті при наданні послуги.

У наведеному прикладі термін «**fee**» має значення грошової суми, яку одна сторона договору передає іншій стороні цього ж договору як доказ укладення договору, в рахунок виконання зобов'язань по ньому і в забезпечення виконання зобов'язань за цим договором. В силу однієї зі своїх функцій, завдаток відноситься до забезпечення зобов'язань.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору функціонального аналогу – «**збір**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою функціонального аналогу передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який повністю або частково відображає значення англomовного терміну.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**fee**».

Chapter 1 applies to **actions** and proceedings brought under this chapter to the extent that chapter is not in conflict with this chapter or the Convention as ratified by the United States [Дод.70].

Розділ 1 застосовується до **позовів** та проваджень, розпочатих відповідно до цього розділу, в тій мірі, в якій цей розділ не суперечить тексту справжнього розділу або Конвенції, ратифікованій Сполученими Штатами.

У наведеному прикладі термін «**action**» має значення вимоги, що подається в суд, тобто судова дія позивача, який звернувся по допомогу суду, щоб зобов'язати відповідача визнати його право або виконати те, що він повинен.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору функціонального аналогу – «**позов**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою функціонального аналогу передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який повністю або частково відображає значення англomовного терміну.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**action**».

There are two aspects to Plaintiffs' **challenge** [Дод. 11].

Скарга Позивачів охоплює два аспекти.

У наведеному прикладі термін «**challenge**» має значення звернення з вимогою про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями або рішеннями державних органів, органів місцевого самоврядування і т.д.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору функціонального аналогу – «**скарга**» . Даний спосіб перекладу було обрано з

метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою функціонального аналогу передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який повністю або частково відображає значення англомовного терміну.

Даний спосіб перекладу англомовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**challenge**».

A jury found the **defendant**, Russell Peeler, guilty...[Дод. 27].

Присяжні визнали **обвинуваченого** Рассела Пілера винним...

У наведеному прикладі термін «**defendant**» має значення особи у судовій справі, яку звинувачують у вчиненні чогось незаконного.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору функціонального аналогу – «**обвинувачений**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою функціонального аналогу передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який повністю або частково відображає значення англомовного терміну.

Даний спосіб перекладу англомовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**defendant** ».

This **fee** will also be used for possible repairs or replacement of any materials in the condominium [Дод. 47].

Цей **завдаток** також буде використано для можливого ремонту або заміни будь-яких матеріалів в кондомініумі.

У наведеному прикладі термін «**fee**» має значення грошової суми, яку одна сторона договору передає іншій стороні цього ж договору як доказ укладення договору, в рахунок виконання зобов'язань по ньому і в забезпечення виконання зобов'язань за цим договором. В силу однієї зі своїх функцій, завдаток відноситься до забезпечення зобов'язань.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору функціонального аналогу – «**завдаток**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою функціонального аналогу передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який повністю або частково відображає значення англомовного терміну.

Даний спосіб перекладу англомовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**fee**».

Taxes - To complete and sign any local, state and federal tax returns on my behalf, pay any taxes and assessments due and receive credits and refunds owed to me and to sign any **tax agency documents** necessary to effectuate these powers [Дод. 139].

Податки - заповнювати та підписувати будь-які місцеві, штатні та федеральні податкові декларації від мого імені, сплачувати всі належні податки та нарахування, отримувати кредити та відшкодування, що заборговані мені, та підписувати будь-які **документи податкової служби**, необхідні для здійснення цих повноважень.

У наведеному прикладі термін «**tax agency documents**» має значення документів центрального органу виконавчої влади у сфері податків.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору функціонального аналогу – «**документи податкової служби**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою функціонального аналогу передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який повністю або частково відображає значення англomовного терміну.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**tax agency documents**».

I nominate my Agent as the **guardian** of my estate for consideration by the court if guardianship proceedings become necessary [Дод. 173].

Я призначаю свого повіреного **розпорядником** мого майна для розгляду судом, якщо виникне необхідність в процедурі опіки.

У наведеному прикладі термін «**guardian**» має значення фізичної особи, яка відповідно до судового рішення господарського суду забезпечує здійснення процедури розпорядження майном.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору функціонального аналогу – «**розпорядник**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою функціонального аналогу передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який повністю або частково відображає значення англomовного терміну.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**guardian**».

In the event of any conflict between the terms of this Note and the terms of any **security instrument** securing payment of this Note, the terms of this Note shall prevail [Дод. 151].

У разі будь-якого протиріччя між умовами цього Векселю та умовами будь-якого **фінансового документа**, що забезпечує оплату за цим Векселем, умови даного Векселю мають переважну силу.

У наведеному прикладі термін «**security instrument**» має значення письмового доказу фактичного здійснення господарської операції або письмового розпорядження на право її здійснення.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору функціонального аналогу – «**фінансовий документ**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою функціонального аналогу передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який повністю або частково відображає значення англomовного терміну.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**security instrument**».

It is further agreed that Petitioner shall assume sole ownership of the **Marital Residence** [Дод. 179].

Крім того, домовляється, що Позивач приймає на себе виключне право власності на **житло подружжя**.

У наведеному прикладі термін «**Marital Residence**» має значення майна, де подружня пара жила разом до подання на розлучення чи окремого проживання.

Українською мовою даний термін передається за допомогою підбору функціонального аналогу – «**житло подружжя**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Переклад за допомогою функціонального аналогу передбачає підбір існуючого українського юридичного терміну, який повністю або частково відображає значення англомовного терміну.

Даний спосіб перекладу англомовної юридичної термінологічної лексики забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**Marital Residence**».

3.3. Специфіка перекладу англомовних юридичних термінів за допомогою описового перекладу

Petitioner Kucana moved to reopen his removal proceedings, asserting new evidence in support of his **plea for asylum** [Дод. 29].

Позивач Кучана подав клопотання про відновлення процедури висилки, представивши нові докази на підтримку свого **прохання про надання притулку**.

У наведеному прикладі термін «**plea for asylum**» має значення майна, де подружня пара жила разом до подання на розлучення чи окремого проживання.

Українською мовою даний термін передається за допомогою описового перекладу – **«прохання про надання притулку»**. Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Описовий переклад це такий прийом перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики, коли термін замінюється в мові перекладу словосполученням (або більшим за кількістю компонентів словосполученням), яке адекватно передає зміст цього слова або словосполучення (терміна).

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує найбільшу прозорість змісту терміна. Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну **«plea for asylum»**.

The present Protocol will come into force for each signatory Power as from the date of deposit of its **ratification** [Дод. 61].

Справжній Протокол набуває чинності для кожної Держави, яка його підписала, з дати здачі на зберігання **ратифікаційної грамоти**.

У наведеному прикладі термін **«ratification»** має значення документа, що підтверджує ратифікацію міжнародного договору уповноваженим органом держави.

Українською мовою даний термін передається за допомогою описового перекладу – **«ратифікаційна грамота»**. Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Описовий переклад це такий прийом перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики, коли термін замінюється в мові перекладу словосполученням (або більшим за кількістю компонентів словосполученням), яке адекватно передає зміст цього слова або словосполучення (терміна).

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує найбільшу прозорість змісту терміна. Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну **«ratification»**.

In any of the following cases the United States court in and for the district wherein **the award** was made may make **an order vacating the award** upon the application of any party to **the arbitration** [Дод. 68].

У будь-якому з наступних випадків суд Сполучених Штатів в окрузі, в якому було винесено **арбітражне рішення**, може видати **наказ про скасування арбітражного рішення** за заявою будь-якої сторони **арбітражного розгляду**.

У наведеному прикладі термін **«award»** має значення рішення арбітражного суду щодо вирішення правового спору, а термін **«order vacating the award»** має значення наказу про скасування рішення арбітражного суду щодо вирішення правового спору. Термін **«arbitration»** має значення розгляду правового спору в арбітражному суді.

Українською мовою дані терміни передаються за допомогою за допомогою описового перекладу – **«арбітражне рішення»**, **«наказ про скасування арбітражного рішення»**, **«арбітражний розгляд»** відповідно. Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Описовий переклад це такий прийом перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики, коли термін замінюється в мові перекладу словосполученням (або більшим за кількістю компонентів словосполученням), яке адекватно передає зміст цього слова або словосполучення (терміна).

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує найбільшу прозорість змісту терміна. Саме тому був обраний даний спосіб перекладу термінів **«award»**, **«order vacating the award»** та **«arbitration»**.

...plus all other reasonable expenses incurred by Lender in exercising any of its rights and **remedies** upon default [Дод. 80].

...плюс усі інші обґрунтовані витрати, понесені Позикодавцем при здійсненні будь-яких його прав та **засобів правового захисту**.

У наведеному прикладі термін «**remedies**» має значення сукупності способів, прийомів і різних процесуальних дій, встановлених у законному порядку, за допомогою яких здійснюється відновлення порушеного права особи.

Українською мовою даний термін передається за допомогою описового перекладу – «**засоби правового захисту**». Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Описовий переклад це такий прийом перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики, коли термін замінюється в мові перекладу словосполученням (або більшим за кількістю компонентів словосполученням), яке адекватно передає зміст цього слова або словосполучення (терміна).

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує найбільшу прозорість змісту терміна. Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**remedies**».

Any **disputes** arising from or related to the subject matter of this Agreement shall be heard in a court of appropriate jurisdiction of the Company's principal office [Дод.108].

Будь-які **правові спори**, що виникають у зв'язку з предметом справжньої Угоди або пов'язані з ним, повинні розглядатися в суді відповідної юрисдикції головного офісу Компанії.

У наведеному прикладі термін «**disputes**» має значення юридичного конфлікту між учасниками правовідносин, у якому кожен з учасників правовідносин захищає свої суб'єктивні права.

Українською мовою даний термін передається за допомогою описового перекладу – **«правові спори»** . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Описовий переклад це такий прийом перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики , коли термін замінюється в мові перекладу словосполученням (або більшим за кількістю компонентів словосполученням), яке адекватно передає зміст цього слова або словосполучення (терміна).

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує найбільшу прозорість змісту терміна. Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну **«disputes»**.

Respondent prison inmates were convicted of capital offenses and sentenced to **death by lethal injection of drugs** [дод. 199].

Ув'язнені-відповідачі були визнані винними в скоєнні тяжких злочинів і засуджені до **смертної кари шляхом введення смертельної ін'єкції**.

У наведеному прикладі термін **«death by lethal injection of drugs»** має значення способу здійснення смертної кари, що полягає у введенні в організм засудженого розчину отрути чи сильнодіючих речовин.

Українською мовою даний термін передається за допомогою описового перекладу – **«смертна кара шляхом введення смертельної ін'єкції»** . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Описовий переклад це такий прийом перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики , коли термін замінюється в мові перекладу словосполученням (або більшим за кількістю компонентів словосполученням), яке адекватно передає зміст цього слова або словосполучення (терміна).

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує найбільшу прозорість змісту терміна. Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**death by lethal injection of drugs**».

3.4. Транскрипція, транслітерація, транскодування і калькування як способи перекладу термінів в англomовних юридичних текстах

Appellant Conklin Wallace appeals from the district court's denial of his petition [дод. 21].

Апелянт Конклін Уоллес оскаржить рішення окружного суду про відмову в його клопотанні.

У наведеному прикладі термін «**appellant** » має значення сторони у судовому процесі, яка подає апеляційну скаргу.

Українською мовою даний термін передається за допомогою адаптивного транскодування – «**апелянт**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Транскодування це такий прийом перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики , коли звукова та/або графічна форма терміну вихідної мови передається засобами абетки мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує прозорість та збереження змісту терміну. Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**appellant** ».

This fee will also be used for possible repairs or replacement of any materials in the **condominium** [Дод. 47].

Цей завдаток також буде використано для можливого ремонту або заміни будь-яких матеріалів в **кондомініумі**.

У наведеному прикладі термін «**condominium**» має значення спільного володіння єдиним об'єктом, (в даному випадку будинком) , але також і іншим нерухомим майном.

Українською мовою даний термін передається за допомогою транслітерації – «**кондомініум**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Транслітерація це такий прийом перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики , який передбачає передачу терміну вихідної мови шляхом відтворення його графічної форми (літерного складу) за допомогою літер мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує прозорість та збереження змісту терміну. Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**condominium**».

Recipient shall strictly maintain the confidentiality of the Proprietary Information [Дод. 93].

Реципієнт повинен суворо дотримуватися конфіденційності Службової інформації.

У наведеному прикладі термін «**recipient**» має значення фізичної або юридичної особи, яка отримує будь-які платежі, доходи або інформацію згідно договору.

Українською мовою даний термін передається за допомогою адаптивного транскодування – «**реципієнт**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Транскодування це такий прийом перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики , коли звукова та/або графічна форма терміну вихідної мови передається засобами абетки мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує прозорість та збереження змісту терміну. Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**recipient**».

The Borrower executes this Note as a **principal** and not as a surety [Дод. 152].

Позичальник виконує умови за цим Векселем як **принципiал**, а не як поручитель.

У наведеному прикладі термін «**principal**» має значення основної особи (боржника) у борговому зобов'язанні; юридичної особи, від імені і за рахунок якої діє комерційний агент (посередник).

Українською мовою даний термін передається за допомогою адаптивного транскодування – «**принципiал**» . Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Транскодування це такий прийом перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики , коли звукова та/або графічна форма терміну вихідної мови передається засобами абетки мови перекладу.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує прозорість та збереження змісту терміну. Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну «**principal**».

The district court entered summary judgment dismissing the suit, holding that the consultant was entitled to **quasi-judicial immunity** [Дод. 197].

Окружний суд виніс рішення у спрощеному порядку, відхиливши позов, вказавши, що консультант має право на **квazісудовий імунітет**.

У наведеному прикладі термін **«quasi-judicial immunity»** має значення абсолютного імунітету, який доступний для осіб під час виконання їх судової функції, щоб захистити їх від несерйозних судових процесів.

Українською мовою даний термін передається за допомогою калькування – **«квасісудовий імунітет»**. Даний спосіб перекладу було обрано з метою збереження змісту терміну вихідної мови та для забезпечення адекватності перекладу.

Калькування це такий прийом перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики, який передбачає переклад складного терміну окремими частинами з подальшим об'єднанням цих частин.

Даний спосіб перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики забезпечує прозорість та збереження змісту терміну. Саме тому був обраний даний спосіб перекладу терміну **«quasi-judicial immunity»**.

Після проведення аналізу перекладу українською термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах з метою виявлення найпоширеніших способів перекладу юридичних термінів, можна зробити наступні висновки.

При перекладі англomовної юридичної термінологічної лексики найчастіше використовується переклад терміну за допомогою семантичного еквіваленту (52%), це пов'язано з тим, що він є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу та забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей. На другому місці за частотою використання знаходиться переклад за допомогою функціонального аналогу (20%), оскільки він повністю або частково відображає значення англomовного терміну та зберігає зміст терміну. На третьому місці знаходиться переклад за допомогою описового перекладу (17%), на четвертому – переклад за допомогою транслітерації, транскрипції, транскодування та калькування (11%).

Отримані результати схематично зображені на Рис. 10:

Рис. 10

ВИСНОВКИ

Більшість мовознавців вважає юридичний переклад одним з найскладніших видів перекладу, оскільки юридичний текст має специфічні лінгвістичні характеристики, які передбачають значні труднощі в процесі перекладу з англійської мови українською. Так, в ході перекладу юридичних текстів з англійської або на англійську мову у перекладача часто можуть виникати труднощі, обумовлені специфікою правової системи й термінології, прийнятої в англomовних країнах.

Вивченням питання перекладу юридичної термінологічної лексики на сьогоднішній день займалася численна кількість як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, перекладачів, лінгвістів та спеціалістів в області права, серед яких, М.Г.Гамзатов, А.С. Піголкін, Т.С.В.Власенко, А.Д.Швейцер, М.М.Мушніна та багато інших.

Зокрема, актуальність і наукова новизна теми дослідження обумовлена тим, що в роботі ґрунтовно розглянуто проблему перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики, яка наразі порівняно недостатньо досліджується у контексті перекладу. Матеріалом для даного дослідження виступає термінологічна лексика в англomовних юридичних текстах.

Так, у даному дослідженні було розглянуто специфіку перекладу українською термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах з урахуванням особливостей перекладу юридичних термінів та особливостей терміносистем в українській та англійській мовах.

Більшість дослідників сходяться на думці, що труднощі перекладу юридичних текстів виникають частіше через національні та регіональні особливості правових систем та через розбіжності законодавчих і судових систем. Таким чином, основні труднощі юридичного перекладу полягають у відсутності словесних конструкцій, які досить точно могли б описати терміни

вихідної мови. Зокрема, правознавці та перекладачі зауважують, що ще одна складність юридичних перекладів, як і інших спеціалізованих, полягає в необхідності мати глибокі пізнання в досліджуваній області.

В ході дослідження на підставі аналізу різних наукових робіт з теорії перекладу, юриспруденції, термінознавства та лексикології в ході роботи було досліджено способи перекладу українською термінологічної лексики в англomовних юридичних текстах та розглянуто запропоновані вітчизняними та зарубіжними дослідниками класифікації юридичних термінів.

Розглянувши роботи правознавців, науковців та перекладачів, що стосуються визначення поняття «юридичний термін», можна дійти висновку, що найбільш універсальне визначення даного поняття виглядає наступним чином: юридичний термін це - слово (або словосполучення), уніфіковано вживане в сфері правових відносин, що є найменуванням дефінованого юридичного поняття і відрізняється заданою моносемічністю (тобто суворою однозначністю, семантичною визначеністю), функціональною стійкістю.

Основними способами перекладу англomовної юридичної термінологічної лексики є: переклад за допомогою семантичних еквівалентів (передача за допомогою терміна, який є повним відповідником терміна вихідної мови), переклад за допомогою функціональних аналогів (передача за допомогою терміна, який є частковим відповідником терміна вихідної мови), калькування (дослівний переклад власного імені по частинах з наступним складанням цих частин в одне ціле), транскрипція (тобто передача українськими літерами не орфографічної форми, а звучання англійського слова (фонетична передача)), транслітерація (спосіб транслітерації полягає в тому, щоб за допомогою українських літер передати букви, які утворюють англійське слово і навпаки), транскодування та описовий переклад (передача значення слова за допомогою пояснення).

Після проведення аналізу перекладу українською термінологічної лексики в англомовних юридичних текстах з метою виявлення найпоширеніших способів перекладу юридичних термінів, можна зробити наступні висновки.

При перекладі англомовної юридичної термінологічної лексики найчастіше використовується переклад терміну за допомогою семантичного еквіваленту (52%) , це пов'язано з тим, що він є повним відповідником, тобто повністю відображає значення терміну мови перекладу та забезпечує збереження не тільки змісту терміну, але і його стилістичних особливостей . На другому місці за частотою використання знаходиться переклад за допомогою функціонального аналогу (20%), оскільки він повністю або частково відображає значення англомовного терміну та зберігає зміст терміну. На третьому місці знаходиться переклад за допомогою описового перекладу(17 %), на четвертому – переклад за допомогою транслітерації, транскрипції, транскодування та калькування (11%).Отримані результати схематично зображені на Рис. 10.

Зокрема, після проведення аналізу та розподілу матеріалів дослідження за обраними класифікаціями, можна зробити наступні висновки.

Розподіливши терміни залежно від поширеності вживання в мові (класифікація, описана в роботі В.О. Толстика) ми дійшли висновку, що більшість прикладів належить до групи спеціальних термінів (82%), група загальноновживаних термінів складає (18%).

Розподіливши терміни залежно від галузі наукового пізнання (класифікація, описана в роботі В.О. Толстика) ми з'ясували, що перше місце посідають спеціальні юридичні терміни (89%), на другому місці знаходяться спеціальні неюридичні терміни(11%).

Розподіливши терміни залежно від кількості компонентів (класифікація, описана в роботах В.О. Толстика/ В.В.Коптілова) можна побачити, що більшість прикладів належить до однокомпонентних термінів (59%), на другому місці двокомпонентні(29%) , а на третьому – трикомпонентні (12%).

Розподіливши терміни залежно від ступеня однозначності (класифікація, описана в роботі В.О. Толстика) ми отримали наступні результати : однозначних термінів виявилась більшість (82%), багатозначних менше (18%).

Розподіливши терміни залежно від часу використання (класифікація, описана в роботі В.О. Толстика) ми з'ясували, що серед проаналізованих прикладів не виявилось нових термінів (0%), вся терміни виявились усталеними (100%).

Розподіливши терміни залежно від зв'язку юридичного терміну з контекстом (класифікація, описана в роботі В.О. Толстика) ми дійшли висновку, що кількість неконтекстних термінів переважає (68%), кількість контекстних термінів менша (32%).

Розподіливши терміни за ступенем поширеності понять (класифікація Д.І. Милославської) можна побачити, що найбільше було виявлено суто юридичних термінів (50%), на другому місці – загальноновживані, що мають в у нормативному акті більш вузьке, спеціальне значення (47%), на третьому місці – технічні терміни(3%), а звичайних загальноновживаних не було виявлено.

Розподіливши терміни за приналежністю до певної галузі права (класифікація В.М. Лейчика) ми з'ясували, що переважна кількість загальноюридичних термінів (74%), галузевих термінів менше (26%).

Розподіливши терміни залежно від сфери розповсюдження термінів в юридичній науці і практиці (класифікація А.В.Коржа) ми отримали наступні результати :загальноправових термінів більшість (50%)., на другому місці галузеві терміни (26%) і на третьому – міжгалузеві (24%).

Таким чином, результатом дослідження став комплексний аналіз юридичної терміносистеми в англійській мові.

Результати роботи можна застосовувати для розв'язання практичних проблем, пов'язаних з перекладом термінологічної лексики з юриспруденції.

Запропонований аналіз опрацьованої літератури може бути використаний у подальших наукових дослідженнях перекладу галузевої термінології..

Усі отримані результати схематично подані в наступних діаграмах (*Рис. 1-7*):

Рис. 1

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ ЗАЛЕЖНО ВІД ГАЛУЗІ
НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ (В.О. ТОЛСТИК)

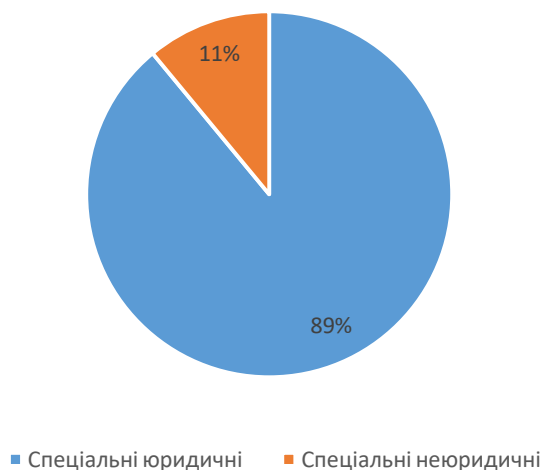

Рис. 2

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ ЗАЛЕЖНО ВІД
КІЛЬКОСТІ КОМПОНЕНТІВ (В.О. ТОЛСТИК/
В.В.КОПТІЛОВ)

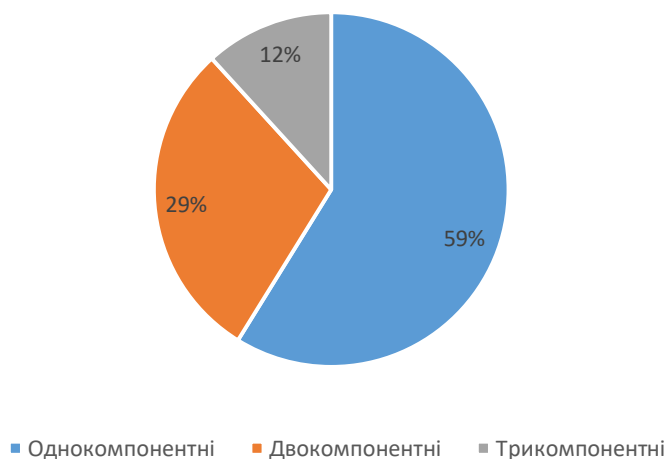

Рис. 3

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ ЗАЛЕЖНО ВІД
СТУПЕНЯ ОДНОЗНАЧНОСТІ (В.О. ТОЛСТИК)

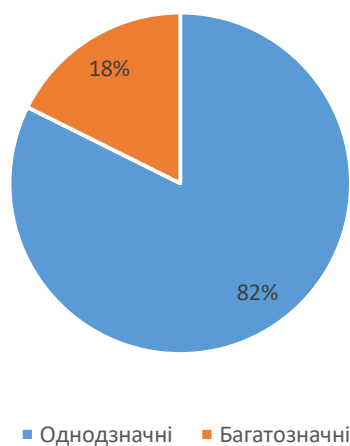

Рис. 4

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ ЗАЛЕЖНО ВІД ЧАСУ
ВИКОРИСТАННЯ (В.О. ТОЛСТИК)

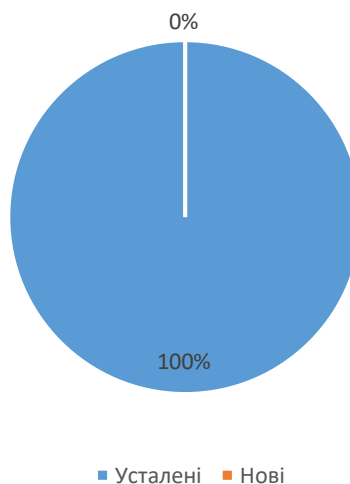

Рис. 5

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ ЗАЛЕЖНО ВІД
ЗВ'ЯЗКУ ЮРИДИЧНОГО ТЕРМІНУ З КОНТЕКСТОМ
(В.О. ТОЛСТИК)

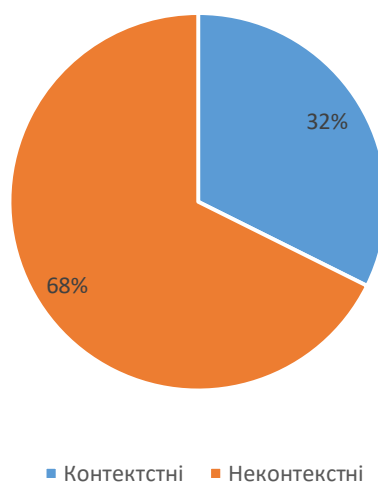

Рис. 6

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ Д.І. МИЛОСЛАВСЬКОЇ

Рис. 7

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ В.М. ЛЕЙЧИКА

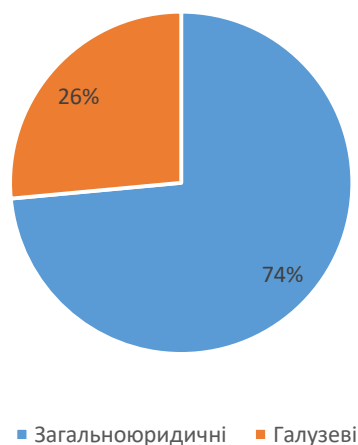

Рис. 8

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ НАВЕДЕНИХ
ПРИКЛАДІВ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ ЗА КЛАСИФІКАЦІЄЮ А.В.КОРЖА

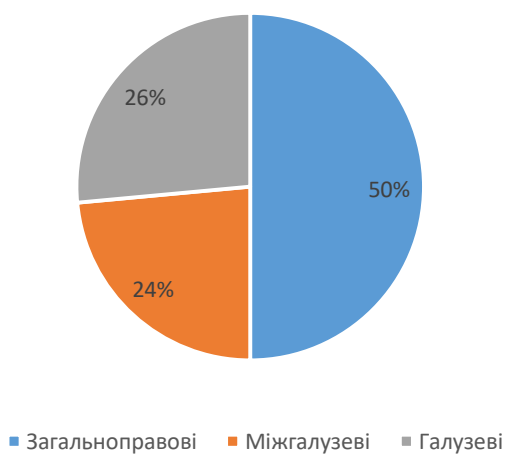

Рис. 9

ВІДСОТКОВЕ СПІВВІДНОШЕННЯ СПОСОБІВ
ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
ЛЕКСИКИ

Рис. 10

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авербух К.Я. Общая теория термина. Иваново: Изд-во Иван. гос. ун-та, 2004.
2. Алексеев С. С. Общая теория права : учебник / С. С. Алексеев. — 2-е изд. — М. : Проспект, 2009. — С. 487
3. Алексеев С. С. Проблемы теории права: курс лекций : в 2 т. / С. С. Алексеев. — М. : Юрид. лит., 1982. — Т. 2 : Нормативные юридические акты применения права. Юридическая наука (правоведение). — С. 157
4. Алексеева И.С. Профессиональный тренинг переводчика: учеб. пособие. СПб.: СОЮЗ, 2001.
5. Алексеева, И.С. Введение в переводоведение: Учеб. пособие / С.И. Алексеева. — М.: Академия, 2004. — 352 с.
6. Алимов В. В. Юридический перевод. Практический курс. Английский язык. — М.:КомКнига , 2005.
7. Анохин, Д. А. Особенности англо-русского перевода в юридической сфере / Д. А. Анохин, Е. Б. Севостьянова. — Текст : непосредственный // Молодой ученый. — 2019. — № 4 (242). — С. 435-437. — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://moluch.ru/archive/242/55952/> (дата доступа: 06.11.2020).
8. Барихин А. Б. Большой юридический энциклопедический словарь. М.: Книжный мир, 2004. 720 с.
9. Безуглова О.А. Проблемы перевода английских юридических терминов в художественной литературе // Филология и культур. 2013. № 4. С. 27-30.
10. Большой юридический словарь/Под ред. А.Я.Сухарева, В.Д.Зорькина, В.Е.Крутских. М., 1997.
11. Бондаренко, И.В. Лингвистический консерватизм юридического языка / И.В. Бондаренко // Вестник РГУ им. И.Канта. — 2006. — № 2. — С. 75–80.

12. Величко А.М., Лазарев В.А. Проблемы декодирования перевода юридической терминологии // Современные научные исследования и инновации. 2016. № 1 — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://web.snauka.ru/issues/2016/01/62783> – Дата доступа: 13.09.2020).

13. Власенко С. В. Перевод юридического текста: когнитивные особенности номинации и реалии-профессионализмы в языковой паре английский-русский//Филологические науки в МГИМО. Сборник научных трудов № 21 (37). М.: МГИМО(У), 2005.

14. Гамзатов М. Г. Техника и специфика юридического перевода: Сб. статей. — СПб., 2004.

15. Голев Н. Д. Взаимодействие естественного и юридического языка как базовая проблема юрислингвистики / Н. Д. Голев // Режим доступа : <http://lingvo.asu.ru/golev/articles/z09.html>. – Дата доступа: 01.09.2020)

16. Гринёв-Гриневиц С.В. Терминоведение. М. : Академия, 2008. – 303 с.

17. Емелина О.В. Грамматические особенности перевода юридических текстов.// Журнал: Право и управление XXI век, 2011 - номер: 2 (19), ст. 70-73 – [Электронный ресурс] – Режим доступа : http://pravo.mgimo.ru/sites/default/files/pdf/012_emelinaov.pdf – Дата доступа: 01.09.2020

18. Занковец О.В. Специфика перевода текстов юридической тематики— [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://elib.bsu.by/bitstream/123456789/64190/3/%D0%97%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D1%86%20%D0%9E.%D0%92.%20%D0%A1%D0%BF%D0%B5%D1%86%D0%B8%D1%84%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D0%B0%20%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B2%20%D1%8E%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D>

0%BE%D0%B9%20%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8%20pdf.pdf– Дата доступа: 03.12.2020

19. Захарян Ф.Г. О терминологии правоприменительных актов // Применение советского права. – Свердловск, 1974. – С. 129–130.

20. Земляная, Т. Б. О единстве терминологии нормативно-правовых актов [Электронный ресурс] / Т. Б. Земляная, О. Н. Павлычева // Журнал научно-педагогической информации. – 2010. – № 11. / Режим доступа: <http://www.paedagogia.ru/2010/47-10/110-zemlyanayapavlicheva>. – Дата доступа: 20.09.2020

21. Иеринг Р. Юридическая техника : монография / Р. Иеринг ; пер. Ф. С. Шендор ; сост. А. В. Поляков. — М. : Статут, 2008. — С. 124.

22. Исаков В.Б. Язык права // Юрислингвистика-2: Русский язык в его естественном и юридическом бытии: межвуз. сб. науч. тр. Барнаул: Изд-во Алт. ун-та, 2000. С. 65-80

23. Керимов Д. А. Кодификация и законодательная техника / Д. А. Керимов. — М. : Госюриздат, 1962. — С. 62

24. Киндеркнехт А.С. Особенности перевода юридических текстов // Ученые записки Орловского государственного университета. Серия: Гуманитарные и социальные науки. - № 5 (68). – Орел: Изд-во Орловского гос. ун-та, 2015. – С. 123-127. – [Электронный ресурс] – Режим доступа : https://www.researchgate.net/publication/283496533_Kinderkneht_AS_Osobennosti_perevoda_uridiceskih_tekstov_Uceny_e_zapiski_Orlovskogo_gosudarstvennogo_universiteta_Seria_Gumanitarnye_i_socialnye_nauki_-_No_5_68_-_Orel_Izd-vo_Orlovskogo_gos_un-ta_2015 – Дата доступа: 20.09.2020

25. Колянда Д. Н. Особенности перевода юридических текстов Филологические науки. Том 2 (68). № 2. Ч. 1. 2016 г. С. 111–116. — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://sn-philol.cfuv.ru/wp-content/uploads/2017/07/016kolyanda.pdf> – Дата доступа: 20.09.2020

26. Краткий словарь категорий и понятий теории государства и права под ред. В.М. Шадрина, 2004. — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://lawcanal.ru/html.acti.terminu.actii.tgp.html> — Дата доступа: 25.09.2020

27. Кутузова Е.В. Лексические Особенности Английского Юридического Языка - Some Lexical Features Of English Legal Language. — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/15686317633845.pdf> — Дата доступа: 25.09.2020

28. Левина Д.Н. Теоретические проблемы толкования и применения оценочных понятий: дис ... канд. юрид. наук. — Н. Новгород, 2007. — С. 9.

29. Лейчик, В. М. Терминоведение: предмет, методы, структура / В. М. Лейчик. — М. :Либроком, 2009. — 256 с.

30. Леоненко, Н. Т. Законодательная техника: учеб. пособие / Н. Т. Леоненко. — Новосибирск : СибАГС, 2015. — 276 с.

31. Люблинский П.И. Техника, толкование и казуистика уголовного кодекса. — Петроград, 1917. — С. 12

32. Любченко М.І. Юридична термінологія: поняття, особливості, види : монографія / М.І. Любченко — «Права людини» Харків, 2015 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/17318/1/Lubchenco_mon-2015.pdf — Дата доступа: 03.11.2020

33. Магомедов С.К. Унификация терминологии нормативных правовых актов Российской Федерации: дис. канд. юрид. наук / С.К. Магомедов. М., 2004.

34. Максимова С.Ю., Мацюпа К. В. Необходимость совершенствования языковых навыков в сфере права // Вестник Саратовской государственной юридической академии. 2018. № 4 (123). С. 255-262.

35. Малёнова, Е.Д., Матвеева, Л.А. Основы практики перевода юридических текстов: Учеб.-метод. пособие. — [Электронный ресурс]. — Режим

доступу: http://studopedia.ru/7_43048_glava-teoreticheskie-osnovi-perevoda-yuridicheskikh-tekstov.html. – Дата доступа: 01.09.2020

36. Милославская Д.И. Типовые трудности семантической интерпретации юридического текста. – В сб.: Русский язык в его естественном и юридическом бытии. – Барнаул: Изд-во АГУ, 2000.

37. Мушнина М.М. О правовой лингвистике в Германии и Австрии // Юрислингвистика-5: Юридические аспекты языка и лингвистические аспекты права. Барнаул: Изд-во Алт. ун-та, 2004.

38. Некрасова Т.П. Особенности перевода юридической терминологии с русского языка на английский язык. Дис. ... канд. филол. н. Москва, 2013.

39. Нестерович В.М. Проблемы перевода юридических терминов // Право и управление. XXI век. Электронное издание МГИМО(У) МИД России. 2011. С. 77-79. — [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://pravo.mgimo.ru/razdely/nauchnaya-zhizn/problemy-perevoda-yuridicheskikh-terminov> - Дата доступа: 16.07.2020

40. Паршин А. Н. Теория и практика перевода. М.: Готика, 1999. 202 с.

41. Пиголкин А.С., Чернобель Г.Т. Юридическая терминология: понятие и классификация // Язык закона / Под ред. А.С. Пиголкина. М., 1990. Гл. 3. – С. 65.

42. Подстрахова А.В. Перевод юридического текста: проблемы лингвистической и межкультурной коммуникации – [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.my-luni.ru/journal/clauses/115/> – Дата доступа: 20.09.2020

43. Прянишников Е. А. Единство «явление — понятие — термин» и его значение для законодательства / Е. А. Прянишников // Совет. государство и право. —1971. — № 2. — С. 115.

44. Пчелкин А. В. Терминология закона в условиях научно-технического прогресса / А. В. Пчелкин // Законодательная дефиниция: логико-

гносеологические, политико-юридические, морально-психологические и практические проблемы : материалы междунар. «кругл. стола» (Черновцы, 21–23 сент. 2006 г.). — Н. Новгород, 2007. — С. 531.

45. Савицкий В. М. Язык процессуального закона. Вопросы терминологии. — М.: Наука, 1987.

46. Сенякин И. Н. Унификация как средство совершенствования законодательной терминологии / И. Н. Сенякин // Законодательная дефиниция: логико-гносеологические, политико-юридические, морально-психологические и практические проблемы : материалы Междунар. «кругл. стола» (Черновцы, 21–23 сент. 2006 г.). — Н. Новгород, 2007. — С. 154.

47. Ситникова А. И. Законодательная текстология и ее применение в уголовном праве : монография / А. И. Ситникова. — М. : Юрлитинформ, 2010. — С. 131

48. Скакун О. Ф. Теорія держави і права (Енциклопедичний курс) : підручник / О. Ф. Скакун. — Х. : Еспада, 2006. — С. 730

49. Сорокин Ю.А. «Азбука классики» или азбука погрешности?// Вестник ВГУ. Серия «Лингвистика и межкультурная коммуникация». №2. Воронеж, 2001. С. 84.

50. Толстик В.А. Проблемы классификации юридической терминологии // Актуальные проблемы экономики и права. 2013. №2 (26) С.176-182.

51. Туранин В.Ю. Юридическая терминология в современном российском законодательстве: теоретические и практические проблемы использования. — М.: Издательство СГУ, 2010. — С. 42.

52. Угоренко В. П. Синтаксические особенности перевода юридического текста - Syntactical peculiarities of translation of legal documents — [Электронный ресурс] — Режим доступа : <https://elib.bsu.by/bitstream/123456789/189599/1/161-166.pdf> — Дата доступа: 11.09.2020

53. Федотова И.Г. Юридические понятия и категории в английском языке = Legal terminology : учеб. пособие / И. Г. Федотова, Г. П. Толстопятенко. – 2-е изд., испр. и доп. – Обнинск : Титул, 2000. – 432 с. – ISBN 5-86866-147-8.
54. Фомина Л.Ю. Унификация нормативной правовой терминологии. – Автореф. дисс. канд. юр. наук. – Саранск, 2006.
55. Хижняк СП. Юридическая терминология: формирование и состав. Саратов: Изд-во Сарат. ун-та, 1997.
56. Черкаев А.В. Юридическая терминология в современном публичном праве: проблемы применения и совершенствования: дис ... канд. юрид. наук. – М., 2004. – С. 24.
57. Чернобель Г.Т. Теоретические основы упорядочения терминологии / Трута ВНИИСЗ – 1983- № 27.
58. Чулінда Л. І. Українська правнича термінологія : навч. посіб. / Л. І. Чулінда. — К. : Магістр-XXI сторіччя, 2005. — С. 27–29.
59. Чухвичев Д. В. Законодательная техника : учеб. пособие / Д. В. Чухвичев. — М. : ЮНИТИ-ДАНА : Закон и право, 2006. — С. 178.
60. Швейцер А.Д. Перевод в контексте культурной традиции // Литературный язык и культурная традиция. М., 1994.
61. Широбокова Л.П. Юридические тексты: опыт грамматико-типологического исследования: Авт. ... канд. филол. н. М. 2007.
62. Ющук І. П. Українська мова : підручник / І. П. Ющук. — 3-є вид. — К. : Либідь, 2006. — С. 160.
63. Язык закона / С. А. Боголюбов, И. Ф. Казьмин, М. Д. Локшина [и др.] ; под ред. А. С. Пиголкина ; ВНИИ сов. гос. стр-ва и законодательства. — М. : Юрид. лит., 1990. — С. 69
64. Faber P. A Cognitive Linguistics View of Terminology and Specialized Language. Walter de Gruyter, 2012. 321 p.

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

65. Agreement on Succession Issues — [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XIX-1&chapter=29&clang=_en (дата доступу: 10.11.2020)

66. Agreement on tourism cooperation between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Kingdom of Cambodia — [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://treaties.un.org/doc/Treaties/2020/03/20200323%200300%20PM/Other%20Documents/COR-Reg-56209-Sr-70114.pdf> (дата доступу: 10.11.2020)

67. Amendment to the Montreal protocol on substances that deplete the ozone layer — [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://treaties.un.org/doc/Publication/CN/2020/CN.538.2020-Eng.pdf> (дата доступу: 10.11.2020)

68. Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards — [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.govinfo.gov/content/pkg/USCODE-2009-title9/html/USCODE-2009-title9.htm> (дата доступу: 11.11.2020)

69. Divorce Agreement — [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://legaltemplates.net/wp-content/uploads/documents/divorce-agreement/divorce-agreement.pdf> (дата доступу: 12.11.2020)

70. Divorce Settlement Agreement — [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pandadoc.com/divorce-settlement-agreement-template/> (дата доступу: 12.11.2020)

71. Durable Financial Power of Attorney — [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eforms.com/download/2015/09/Durable-Financial-Power-of-Attorney-Form.pdf> (дата доступу: 12.11.2020)

72. Durable Power of Attorney for Finances 2 — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://eforms.com/download/2015/11/Washington-Durable-Financial-Power-of-Attorney-Form.pdf> (дата доступа: 12.11.2020)

73. Executive Order 13546—Optimizing the Security of Biological Select Agents and Toxins in the United States — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.govinfo.gov/content/pkg/DCPD-201000572/html/DCPD-201000572.htm> (дата доступа: 11.11.2020)

74. General Release of Liability — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://eforms.com/download/2016/08/general-release-of-liability-form.pdf> (дата доступа: 12.11.2020)

75. Idaho Standard Residential Lease Agreement — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://eforms.com/download/2015/10/idaho-residential-lease-agreement-template.pdf> (дата доступа: 12.11.2020)

76. Idaho Sublease Agreement — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://eforms.com/download/2015/10/idaho-sublease-agreement-template.pdf> (дата доступа: 12.11.2020)

77. Insurance Waiver — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.jotform.com/pdf-editor/203352368151046?template=1> (дата доступа: 11.11.2020)

78. IOU Agreement — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://eforms.com/download/2016/07/iou-form-template.pdf> (дата доступа: 11.11.2020)

79. Lease Agreement — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.jotform.com/pdf-editor/203345113725043?template=1> (дата доступа: 10.11.2020)

80. Lease Agreement (2) — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.jotform.com/pdf-editor/203344774963059?template=1> (дата доступа: 10.11.2020)

81. Lease Agreement 1.1 — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://eforms.com/rental/one-1-page/> (дата доступа: 11.11.2020)
82. Loan Agreement — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://eforms.com/download/2016/01/loan-agreement-template.pdf> (дата доступа: 11.11.2020)
83. Loan personal Guarantee — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://eforms.com/download/2017/11/Loan-Guarantee-Form.pdf> (дата доступа: 11.11.2020)
84. Non-compete Agreement — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://eforms.com/download/2016/08/non-compete-agreement-template.pdf> (дата доступа: 11.11.2020)
85. Parental Consent — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.jotform.com/pdf-editor/10203351843283049> (дата доступа: 11.11.2020)
86. Payment (installment) Agreement — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://eforms.com/download/2019/02/Payment-Installment-Agreement.pdf> (дата доступа: 11.11.2020)
87. Payment Agreement — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.jotform.com/pdf-editor/203344213940042?template=1> (дата доступа: 10.11.2020)
88. Promissory Note — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://eforms.com/download/2016/01/standard-secured-promissory-note-template.pdf> (дата доступа: 12.11.2020)
89. Protocol for the Prohibition of the Use in War of Asphyxiating, Poisonous or Other Gases, and of Bacteriological Methods of Warfare — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://2009-2017.state.gov/t/isn/4784.htm> (дата доступа: 11.11.2020)

90. The case 31 658 Contractors, Inc v. United States 8212 88, 406 U.S. 1, 92 S.Ct. 1411, 31 L.Ed.2d 658 (1971) — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3d9NzOeB1t8wFIM%252beaw0xsJw%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=9NzOeB1t8wFIM%2beaw0xsJw%3d%3d&l=Cases&rp=4>

(дата доступа: 10.11.2020)

91. The case Alaska Public Int. Research Group v. State, 167 P.3d 27 (Alaska, 2007) — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dd4zsBFDbH503o%252ff5TbiCNQ%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=d4zsBFDbH503o%2ff5TbiCNQ%3d%3d&l=Cases&rp=4>

(дата доступа: 10.11.2020)

92. The case Anne Arundel Cnty. v. Bell (Md. App., 2015) — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3d%252f1%252fQmplOjxse%252bEkkzrxkCw%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=%2f1%2fQmplOjxse%2bEkkzrxkCw%3d%3d&l=Cases&rp=4>

(дата доступа: 10.11.2020)

93. The case Banks v. Jones, 197 So. 3d 1152 (Fla. App., 2016) — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dmGZrlWmzrGAt7SMLYEAOW%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=mGZrlWmzrGAt7SMLYEAOW%3d%3d&l=Cases&rp=4>

(дата доступа: 10.11.2020)

94. The case Cal. Advocates for Nursing Home Reform v. Smith, 37 Cal.App.5th 814, 250 Cal.Rptr.3d 119 (Cal. App., 2019)) — [Электронный ресурс].

– Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocume>

nt.aspx%3fd%3dXy0K6pe3SBU2a90ovYaP6g%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=Xy0K6pe3SBU2a90ovYaP6g%3d%3d&l=Cases&rp=4 (дата доступа: 10.11.2020)

95. The case *Carter v. Lehi City*, 2012 UT 2, 269 P.3d 141, 699 Utah Adv. Rep. 22 (Utah, 2012) — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dFYnScoTcMySvei6vZP6Vdw%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=FYnScoTcMySvei6vZP6Vdw%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 12.11.2020)

96. The case *Cmtys. for a Better Env't v. Energy Res. Conservation & Dev. Comm'n* (Cal. App., 2020) — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dsnKWju4l%252bj6Y0pdaNe8RpQ%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=snKWju4l%2bj6Y0pdaNe8RpQ%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 10.11.2020)

97. The case *County Council of Prince George's County v. Billings*, 420 Md. 84, 21 A.3d 1065, 2011 WL 2437339 (Md., 2011) — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3d7f0pEbesb%252b0%252fR9jLZRk%252f7Q%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=7f0pEbesb%2b0%2fR9jLZRk%2f7Q%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 12.11.2020)

98. The case *Forrester v. White*, 484 U.S. 219, 108 S.Ct. 538, 98 L.Ed.2d 555 (1988) — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dSZYD81DnhEfl%252b4qwOySKYg%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=SZYD81DnhEfl%2b4qwOySKYg%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 12.11.2020)

99. The case *Forrester v. White*, 792 F.2d 647 (C.A.7 (Ill.), 1986) — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dHr5EwStV3TPdDB2zTsCGTQ%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=Hr5EwStV3TPdDB2zTsCGTQ%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 10.11.2020)

100. The case *Heckler v. Chaney*, 470 U.S. 821, 105 S.Ct. 1649, 84 L.Ed.2d 714 (1985) — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dXaNls1rF5b%252b4PnfUkMTmMA%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=XaNls1rF5b%2b4PnfUkMTmMA%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 12.11.2020)

101. The case *Hulin v. Fibreboard Corp.*, 178 F.3d 316 (C.A.5 (La.), 1999) — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dJvNOY65oSBv5VcT1MH8ArA%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=JvNOY65oSBv5VcT1MH8ArA%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 12.11.2020)

102. The case *In re Rose*, 22 Cal. 4th 430, 993 P.2d 956, 93 Cal.Rptr.2d 298 (Cal., 2000) — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dNFpdUA4TB0ug4uXEM6a9JA%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=NFpdUA4TB0ug4uXEM6a9JA%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 10.11.2020)

103. The case *Kucana v. Holder*, 130 S. Ct. 827, 175 L.Ed.2d 694, 558 U.S. 233, 78 USLW 4056 (2010) — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: [https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dpMjxMj2aSdJOC0yDIxEsxA%253d%253d%26l%3dCases%26rp%](https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dpMjxMj2aSdJOC0yDIxEsxA%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=pMjxMj2aSdJOC0yDIxEsxA%3d%3d&l=Cases&rp=4)

3d4&d=pMjxMj2aSdJOC0yDIxEsxA%3d%3d&l=Cases&rp=4 (дата доступа: 10.11.2020)

104. The case *Lindahl v. Office of Personnel Management*, 470 U.S. 768, 105 S.Ct. 1620, 84 L.Ed.2d 674 (1985) — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dlabFuVipNW9tPuDWCnVisA%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=labFuVipNW9tPuDWCnVisA%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 10.11.2020)

105. The case *Lindahl v. Office of Personnel Management*, 718 F.2d 391 (C.A.Fed., 1983) — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dPRW33yxnm56QEPGw%252bZgYog%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=PRW33yxnm56QEPGw%2bZgYog%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 10.11.2020)

106. The case *Milleneum Maintenance Management v. County of Lake*, No. 2-07-0728 (Ill. App. 6/12/2008) (Ill. App., 2008) — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3d%252f4sQV%252fzhUIS5U42Ig8t8ug%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=%2f4sQV%2fzhUIS5U42Ig8t8ug%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 12.11.2020)

107. The case *Ortiz v. United States*, 138 S.Ct. 2165, 201 L.Ed.2d 601 (2018) — [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dC4XLlecB6iy234y7MWT2fg%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=C4XLlecB6iy234y7MWT2fg%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 10.11.2020)

108. The case *Patel v. U.S. Attorney Gen.* (11th Cir., 2020) — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3diCNdr5vEngJlsIEUPhGFNg%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=iCNdr5vEngJlsIEUPhGFNg%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 10.11.2020)

109. The case *State v. Peeler*, 321 Conn. 375, 140 A.3d 811 (Conn., 2016) — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dzsz61x8Wm8qVKw7Jr%252br98w%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=zs61x8Wm8qVKw7Jr%2br98w%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 10.11.2020)

110. The case *Vance v. City of Laramie*, 2016 WY 106, 382 P.3d 1104 — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dKSR4XsH5uf9Gf%252bShhD3hwA%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=KSR4XsH5uf9Gf%2bShhD3hwA%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 10.11.2020)

111. The case *Vangelder v. Johnson*, 827 N.W.2d 430 (Minn. App., 2013) — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3dW%252fT0aAN6ZZd%252fvsrV2shT6w%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=W%2fT0aAN6ZZd%2fvsrV2shT6w%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 12.11.2020)

112. The case *W A Foote Memorial Hosp. v. Mich. Assigned Claims Plan*, 321 Mich.App. 159, 909 N.W.2d 38 (Mich. App., 2017)) — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocume>

nt.aspx%3fd%3dWxcE%252bWBgQu7G%252f09m%252fFeJYg%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=WxcE%2bWBgQu7G%2f09m%2fFeJYg%3d%3d&l=Cases&rp=4 (дата доступа: 10.11.2020)

113. The case Wallace v. Christensen, 802 F.2d 1539 (C.A.9 (Cal.), 1986) — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.plol.org/Pages/Login.aspx?ReturnUrl=%2fPages%2fSecure%2fDocument.aspx%3fd%3do2PcfCS18ElPu%252bFwZph8WQ%253d%253d%26l%3dCases%26rp%3d4&d=o2PcfCS18ElPu%2bFwZph8WQ%3d%3d&l=Cases&rp=4> (дата доступа: 10.11.2020)

114. Washington Non-Compete Agreement — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://eforms.com/download/2016/08/washington-non-compete-agreement-template.pdf> (дата доступа: 11.11.2020)

ДОДАТОК А

**ПРИКЛАДИ ВИКОРИСТАННЯ ЮРИДИЧНОЇ
ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ В АНГЛОМОВНИХ ЮРИДИЧНИХ
ТЕКСТАХ**

1. In a contracts disputes procedure , the Atomic Energy Commission approved claims of its contractor for additional compensation [90] .	В рамках процедури врегулювання спорів за контрактами Комісія з питань атомної енергії затвердила претензії свого підрядника про додаткову компенсацію .
2. ...the General Accounting Office ruled that the claims could not be certified for payment [90].	Рахункова палата США постановила , що претензії не можуть бути затверджені для оплати.
3. ...the contractor brought suit in the Court of Claims alleging that the General Accounting Office had no authority to overturn the Atomic Energy Commission approval [90].	...підрядник подав позов до Претензійного суду , стверджуючи, що Рахункова палата не має повноважень для скасування затвердження Комісії з питань атомної енергії.
4. The Government, through the Department of Justice , defended on the ground that the AEC determination was not final but was subject to judicial review ... [90].	Уряд через Міністерство юстиції захищав на тій підставі, що рішення Комісії з питань атомної енергії не було остаточним, а підлягало судовому перегляду ...
5. The Court of Claims held that the Government has the right ... [90].	Претензійний суд постановив , що Уряд має право...

6. Respondent City of Laramie discharged Petitioner Bret Vance from his position as a firefighter after random breathalyzer tests performed while he was on duty detected alcohol in his system [110].	Відповідач з міста Ларамі звільнив Прохача позову Брета Венса з посади пожежника після того, як під час вибіркового тестів на алкотестерах, проведених під час його чергування, було виявлено алкоголь у його організмі.
7. Mr. Vance petitioned the district court for review of the Commission's decision [110].	Пан Венс подав клопотання до окружного суду про перегляд рішення Комісії.
8. The petitioner , an airman convicted of crimes in the military justice system , contends that the judge's holding of dual offices violated a statute... [107].	Позивач , льотчик, засуджений за злочини згідно системі військового правосуддя , стверджує, що факт обіймання суддею декількох посад порушує статут...
9. The Court of Appeals for the Armed Forces rejected those claims... [107].	Апеляційний суд збройних сил відхилив ці позови...
10. Nonprofit environmental groups Communities for a Better Environment and Center for Biological Diversity bring a constitutional challenge to Public Resources Code section 25531... [96].	Некомерційні екологічні організації «Громади за краще навколишнє середовище» та «Центр біологічного різноманіття» подали конституційну скаргу на розділ 25531 Кодексу про державні ресурси...
11. There are two aspects to Plaintiffs' challenge [96].	Скарга Позивачів охоплює два аспекти.
12. Plaintiffs contend this provision abridges the original	Позивачі стверджують, що це положення обмежує початкову

jurisdiction of the superior courts and courts of appeal [96].	юрисдикцію вищих судів та апеляційних судів.
13. Plaintiffs also challenge section 25531[96].	Позивачі також оскаржують розділ 25531
14. The superior court granted summary judgment [91].	Вищий суд виніс спрощене судове рішення.
15. He then filed a complaint to the court [40].	Потім він подав скаргу до суду.
16. We order dismissal of the appeal for lack of jurisdiction [105].	Ми постановляємо відхилити апеляцію через відсутність юрисдикції.
17. Pankajkumar Patel seeks review of a final order of removal from the Board of Immigration Appeals [108].	Панкаджкумар Патель домагається перегляду остаточного рішення про виключення із складу Комісії з питань імміграції.
18. Patel sought discretionary relief under § 1255[108].	Патель звернувся за дискреційною судовою допомогою згідно з § 1255.
19. Patel now petitions , asking us to resolve two questions[108].	Зараз Патель звертається із клопотанням про винесення нами рішення по двох питаннях.
20. He also argues the Commission abused its discretion [113].	Він також стверджує, що Комісія зловживала своїми дискреційними повноваженнями.
21. Appellant Conklin Wallace appeals from the district court's denial of his petition [113].	Апелянт Конклін Уоллес оскаржить рішення окружного суду про відмову в його клопотанні.

22. ...we must issue a writ of review, hear oral argument, and render a written opinion before ordering the discipline as recommended [102].	...ми повинні видати судовий наказ про перегляд справи, вислухати усні аргументи і скласти письмову думку, перш ніж призначати дисциплінарне стягнення, як рекомендовано.
23. In order to maintain their litigation, they must demonstrate appropriate standing to do so [92].	Для того, щоб продовжувати судовий процес, вони повинні продемонструвати належну правоздатність.
24. A nonprofit entity advocating for the rights of nursing home patients, together with a nursing home resident and a taxpayer (collectively, petitioners), challenged the constitutionality of section 1418.8 under the California Constitution[94].	Некомерційна організація, яка виступає за права пацієнтів будинків престарілих, разом із мешканцем будинку престарілих та платником податків (надалі разом іменовані як Позивачі) оскаржили конституційність розділу 1418.8 Конституції Каліфорнії.
25. The superior court issued an order holding section 1418.8 unconstitutional in three respects [94].	Вищий суд видав розпорядження, згідно з яким розділ 1418.8 визнав неконституційним у трьох аспектах.
26. We affirm and remand for further proceedings consistent with this opinion [112].	Ми підтверджуємо та повертаємо до подальшого провадження відповідно до цієї думки.
27. A jury found the defendant, Russell Peeler, guilty...[109].	Присяжні визнали обвинуваченого Рассела Пілера винним...

28. Based on the incident, a disciplinary report was filed against Petitioner [93].	На підставі інциденту було складено дисциплінарний протокол щодо Позивача .
29. Petitioner Kucana moved to reopen his removal proceedings, asserting new evidence in support of his plea for asylum [103].	Позивач Кучана подав клопотання про відновлення процедури висилки, представивши нові докази на підтримку свого прохання про надання притулку.
30. An Immigration Judge denied the motion ... [103].	Імміграційний суддя відхилив клопотання ...
31. The district court found that the defendant judge was immune [99].	Окружний суд встановив, що суддя-відповідач має статус недоторканності .
32. The Secretary-General of the United Nations hereby certifies that the following international agreement has been registered with the Secretariat, in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations [66].	Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй цим засвідчує , що наступна міжнародна угода була зареєстрована в Секретаріаті відповідно до статті 102 Статуту ООН.
33. The Amendment , except for the changes to article IV of the Protocol set out in article I of the Amendment , shall enter into force on 22 February 2021 in accordance with article IV [67].	Поправка , крім змін до статті IV Протоколу , викладених у статті I Поправок, набирає чинності 22 лютого 2021 року відповідно до статті IV.
34. This Agreement shall enter into force thirty days after the	Справжня Угода набуває чинності через тридцять днів після

deposit of the fifth instrument of ratification [65].	здачі на зберігання п'ятої ратифікаційної грамоти .
35. The Creditor may transfer this Agreement to a third party provided that a written notice to the Debtor is given [87].	Кредитор може передати дану Угоду третій стороні за умови надання письмового повідомлення Боржнику .
36. Now, therefore, for and in consideration of the foregoing premises , the parties hereto agree as follows... [87].	Надалі, для та з урахуванням вищезазначеної власності , що підлягає передачі , сторони домовились про наступне...
37. Payment shall preferably be made to the Creditor in accordance to the mode as indicated in the Payment Plan, but in any case, the Debtor may choose his method of payment to his convenience [87].	Оплата бажано здійснюється Кредитору відповідно до способу, зазначеному в Плані платежів, але в будь-якому випадку Боржник може вибрати інший спосіб оплати для зручності.
38. No modification of this Agreement shall be considered valid unless made in writing and agreed upon by both Parties [87].	Жодна зміна цієї Угоди не вважається дійсною , якщо вона не зроблена в письмовій формі та не узгоджена обома Сторонами .
39. The Landlord hereby agrees to lease the property located in... [79].	Орендодавець погоджується здати в оренду майно, розташоване в ...
40. The Tenant agrees to pay for the utilities and other services used in the property on the continuity of the lease of the Property [79].	Орендар погоджується оплачувати комунальні послуги та інші послуги, що використовуються у власності, за умови безперервності оренди майна .

41. The parties hereby acknowledge and understand the terms herein set forth in this Agreement [79].	Цим сторони визнають і розуміють умови, викладені в цій Угоді .
42. The Lessee and Lessor agree that in the time of this agreement , the condominium is in good condition [80].	Орендар та Орендодавець погоджуються, що на момент укладення справжнього договору кондомініум перебуває в хорошому стані.
43. This Agreement states that the lease term will start on ... and will end on ...[80].	У справжньому Договорі зазначено, що строк оренди розпочинається ... і закінчується
44. For renewals , a new agreement or contract is required and needs to be signed [80].	Для продовження терміну оренди необхідне укладення нового договору або контракту .
45. For late payments which is 5 days after the due date, there'll be an additional charge of \$ 15 [80].	За прострочені платежі , які надходять через 5 днів після закінчення строку, буде стягнуто додаткову плату в розмірі \$ 15.
46. This deposit can be refunded when the Lessee moves out depending on the condition of the condominium and utilities [80].	Цей завдаток можна повернути, коли Орендар виїжджає, але враховуючи стан кондомініуму та рахунків за комунальні послуги.
47. This fee will also be used for possible repairs or replacement of any materials in the condominium [80].	Цей завдаток також буде використано для можливого ремонту або заміни будь-яких матеріалів в кондомініумі .
48. By signing this waiver I fully agree that the company has taken	Підписуючи цю відмову , я повністю згоден з тим, що компанія

all reasonable practicable action to protect my health and safety [77].	вжила всіх розумних практично можливих заходів для захисту мого здоров'я і безпеки.
49. I understand that should I or including my dependent(s) desire to obtain a group health insurance in the future, it shall be under the condition of availability of the group insurance policy [77].	Я розумію, що якщо я або мої утриманці захочуть отримати групове медичне страхування в майбутньому, це буде можливо за умови наявності поліса групового страхування .
50. I hereby discharge from any claims and liabilities whatsoever without limitations that I might have against the Company and its owners due to any circumstance which might occur and is extended by the group insurance policy [77].	Справжнім я звільняю від будь-яких претензій і зобов'язань без будь-яких обмежень , які я міг би мати проти Компанії та її власників у зв'язку з будь-якими обставинами, які можуть статися і продовжені груповим страховим полісом .
51. And I declare this waiver on behalf of myself, my heirs , executors , assigns and administrators [77].	І я заявляю про цю відмову від свого імені, від імен своїх спадкоємців, виконавців, правонаступників і адміністраторів.
52. Under any circumstance, I shall not hold the Company liable for any financial matters incurred which may relate to this waiver [77].	Ні за яких обставин я не буду покладати на Компанію відповідальність за будь-які фінансові питання, які можуть мати відношення до даної відмови .
53. I hereby attest that I am the legal parent\guardian of the above-named child and hereby consent	Справжнім я підтверджую , що є законним батьком / опікуном вищезазначеної дитини, і справжнім

to the child's participation in the activities described above [85].	даю згоду на участь дитини у вищевказаній діяльності.
54. We represent that the child is covered by insurance through our own insurance carrier [85].	Ми заявляємо, що дитина застрахована через нашу страхову компанію.
55. We are personally financially responsible for any and all medical costs incurred as a result of the child's injury [85].	Ми несемо особисту фінансову відповідальність за всі медичні витрати, понесені внаслідок травми дитини.
56. I authorize the activity supervisor(s) to attempt to contact me through the emergency contacts listed below[85].	Я уповноважую керівника (-ів) діяльності спробувати зв'язатися зі мною через екстрені контакти, перелічені нижче.
57. Whereas the prohibition of such use has been declared in Treaties to which the majority of Powers of the World are Parties ... [89].	Беручи до уваги факт, що заборона на таке використання була проголошена в угодах, учасниками яких є більшість держав світу ...
58. ...To the end that this prohibition shall be universally accepted as a part of International Law ... [89].	...Для того, щоб ця заборона була повсюдно визнана як частина міжнародного права ...
59. The present Protocol , of which the French and English texts are both authentic , shall be ratified as soon as possible [89].	Справжній Протокол , тексти якого французькою та англійською мовами є автентичними , повинен бути ратифікований якомога швидше.
60. The instruments of ratification of and accession to the present Protocol will remain deposited	Документи про ратифікацію та приєднання до цього Протоколу

in the archives of the Government of the French Republic[89].	залишатимуться на зберіганні в архівах уряду Французької Республіки.
61. The present Protocol will come into force for each signatory Power as from the date of deposit of its ratification [89].	Справжній Протокол набуває чинності для кожної Держави, яка його підписала , з дати здачі на зберігання ратифікаційної грамоти .
62.the Plenipotentiaries have signed the present Protocol [89].	 Повноважні представники підписали справжній Протокол .
63. By the authority vested in me as President by the Constitution and the laws of the United States of America, it is hereby ordered as follows... [73].	Владою, наданою мені як Президенту згідно Конституції і законів Сполучених Штатів Америки, справжнім наказується наступне...
64. This order shall be implemented consistent with applicable law and subject to the availability of appropriations [73].	Цей наказ повинен виконуватися відповідно до чинного законодавства і при наявності асигнувань .
65. If any suit or proceeding be brought in any of the courts of the United States upon any issue referable to arbitration under an agreement in writing for such arbitration , the court in which such suit is pending ... shall on application of one of the parties stay the trial of the action ... [68].	Якщо будь-який позов або провадження буде подано до будь-якого із судів Сполучених Штатів з будь-якого питання, що підлягає арбітражному розгляду у відповідності до письмової угоди про такий арбітраж , суд, в якому розглядається такий позов ..., повинен за заявою однієї із сторін припинити судовий розгляд по справі ...

66. If in the agreement provision be made for a method of naming or appointing an arbitrator or arbitrators or an umpire, such method shall be followed... [68].	Якщо в угоді передбачено положення про метод найменування або призначення арбітра, арбітрів або суперарбітра, такий метод повинен використовуватися ...
67. Any application to the court hereunder shall be made and heard in the manner provided by law for the making and hearing of motions, except as otherwise herein expressly provided [68].	Будь-яка заява до суду за цією Угодою подається та розглядається в порядку, передбаченому законом, для подання та розгляду клопотань, за винятком випадків, коли тут прямо передбачено інше.
68. In any of the following cases the United States court in and for the district wherein the award was made may make an order vacating the award upon the application of any party to the arbitration [68].	У будь-якому з наступних випадків суд Сполучених Штатів в окрузі, в якому було винесено арбітражне рішення, може видати наказ про скасування арбітражного рішення за заявою будь-якої сторони арбітражного розгляду.
69. If an award is vacated and the time within which the agreement required the award to be made has not expired, the court may, in its discretion, direct a rehearing by the arbitrators [68].	Якщо арбітражне рішення скасовано і термін, протягом якого угода вимагала його винесення, не минув, суд може на свій розсуд призначити повторне слухання арбітрами.
70. Chapter 1 applies to actions and proceedings brought under this chapter to the extent that chapter is not in conflict with this chapter or the	Розділ 1 застосовується до позовів та проваджень, розпочатих відповідно до цього розділу, в тій мірі, в якій цей розділ не суперечить тексту

Convention as ratified by the United States [68].	справжнього розділу або Конвенції, ратифікованій Сполученими Штатами.
71. Tenant agrees to rent from Landlord and Landlord agrees to rent to Tenant ... [81].	Орендар погоджується орендувати у Орендодавця , а Орендодавець погоджується здавати в оренду Орендодавцеві ...
72. Landlord is not responsible if the Landlord cannot give the Tenant possession of the Premises at the start of this Lease [81].	Орендодавець не несе відповідальності, у випадку якщо Орендодавець не може передати Орендареві Приміщення в день укладення цього Договору оренди .
73. However, rent will only be charged from the date on which possession of the Premises is made available to the Tenant [81].	Однак орендна плата буде стягуватися тільки з дати, коли Орендар отримує право проживання або володіння приміщеннями.
74. If the Landlord cannot give possession within 30 days after the starting date, the Tenant may cancel this Lease [81].	Якщо Орендодавець не може передати приміщення у володіння протягом 30 днів після дати початку оренди, Орендар може анулювати цей Договір оренди .
75. If the Tenant fails to comply with the terms of this Lease , the Landlord may take any required action and charge the cost, including reasonable attorney fees , to the Tenant [81].	Якщо Орендар не виконує умови даного Договору оренди , Орендодавець може вжити будь-яких необхідних заходів та стягнути з Орендаря витрати, включаючи розумні гонорари адвокатів .

76. Failure to pay such costs upon demand is a violation of this Lease [81].	Несплата таких витрат на вимогу є порушенням цього Договору оренди .
77. If this Lease is made by a corporation, its proper corporate officers sign and its corporate seal is affixed [81].	Якщо Договір оренди укладено корпорацією, її посадові особи підписують відповідний Договір і скріплюють печаткою .
78. The Borrower has the right to pay back the loan in-full or make additional payments at any time without penalty [82].	Позичальник має право повністю повернути позику або зробити додаткові виплати в будь-який час без штрафних санкцій .
79. ...and in addition to any other rights and remedies that Lender's may have, Lender shall have the right , at its sole and exclusive option , to declare this Note immediately due and payable [82].	...і на додаток до будь-яких інших прав і засобів правового захисту , які може мати Кредитор , Кредитор має право , по своєму єдиному і винятковому вибору, оголосити цю Боргову розписку негайно належною до сплати.
80. ...plus all other reasonable expenses incurred by Lender in exercising any of its rights and remedies upon default [82].	...плюс усі інші обґрунтовані витрати, понесені Позикодавцем при здійсненні будь-яких його прав та засобів правового захисту .
81. I, the undersigned ...hereby confirm and acknowledge to ..., hereinafter called Creditor , that I am indebted to said Creditor in the amount of ... dollars as of the date set forth below[78].	Я, що підписався нижче ..., справжнім підтверджую та визнаю ..., надалі іменованого як Кредитор , що я зобов'язаний виплатити зазначеному Кредитору суму у розмірі ... доларів до дати, зазначеної нижче.

82. The amount includes any and all legally permitted charges, such as accrued interest, up to the dated set forth below [78].	Сума включає будь-які і всі дозволені законом збори, такі як нараховані відсотки, до дати, зазначеної нижче.
83. I acknowledge and agree that I incurred said Debt and I am solely responsible for repayment of it to Creditor [78].	Я визнаю та погоджуюсь з тим, що я маю зазначену Заборгованість, і я несу повну одноосібну відповідальність за її погашення перед Кредитором.
84. ... the Guarantor personally guarantees the prompt, full and complete performance of any and all present and future duties, obligations and indebtedness[83].	Гарант особисто гарантує швидке, повне і цілковите виконання будь-яких справжніх і майбутніх обов'язків, зобов'язань і заборгованостей.
85. The Guarantor guarantees that Debtor will promptly pay the full amount of principal and interest of the Debt ... [83].	Гарант гарантує, що Боржник негайно сплатить повну суму основної суми заборгованості та її відсотків ...
86. To the extent permitted by law, the Guarantor waives all defenses, counterclaims or offsets that are legally available to the Guarantor with respect to the payment of the Debt of Debtor...[83].	Тією ж мірою, в якій це дозволено законом, Гарант відмовляється від усіх засобів захисту, зустрічних позовів або вимог, які юридично доступні Гаранту щодо виплати Боргу Боржника;
87. The unenforceability or invalidity of any clause in this Agreement shall not have an impact on	Нездійсненність або недійсність будь-якого пункту цієї Угоди не впливає на можливість примусового

the enforceability or validity of any other clause [86].	виконання або дійсність будь-якого іншого пункту.
88. Any unenforceable or invalid clause shall be regarded as removed from this Agreement to the extent of its unenforceability and invalidity [86].	Будь-який пункт , який не має позовної сили або недійсний вважається виключеним із цієї Угоди в міру його нездійсненності та недійсності .
89. Therefore, this Agreement shall be interpreted and enforced as if it did not contain the said clause to the extent of its unenforceability and invalidity [86].	Таким чином, справжня Угода може тлумачитись і застосовуватись так, як якщо б вона не містила згаданого пункту в тій мірі, в якій він не має позовної сили і є недійсним .
90. This Agreement contains all the terms agreed to by the Debtor and Creditor relating to its subject matter , including any attachments or addendums [86].	Справжня Угода містить всі умови, узгоджені Боржником і Кредитором щодо його предмета , включаючи будь-які додатки або доповнення .
91. This Agreement replaces all previous discussions, understandings, and oral agreements [86].	Справжня Угода замінює всі попередні обговорення, домовленості і усні угоди .
92. This agreement , when countersigned below, shall constitute an agreement regarding certain confidential and proprietary information and trade secrets (“ Confidential Information ”) relating to the business of ... [84].	Справжня угода , підписана нижче, являє собою угоду щодо певної конфіденційної та службової інформації та комерційних таємниць (« Конфіденційна інформація »), що відносяться до діяльності ...

93. Recipient shall strictly maintain the confidentiality of the Proprietary Information [84].	Реципієнт повинен суворо дотримуватися конфіденційності Службової інформації .
94. Proprietary information may be shared between the Parties for use in estimating, and completing projects as well as for the everyday business practices for the Company and its clients/customers [84].	Службова інформація може передаватися між Сторонами для використання при оцінці і завершенні проектів, а також для повсякденної ділової практики Компанії і її клієнтів / замовників.
95. The Company shall allow the Recipient to void this agreement at any time and release all liability in connection with this agreement ... [84].	Компанія дозволяє Реципієнту анулювати справжню угоду в будь-який час і тим самим знімає з себе всю відповідальність у зв'язку з цією угодою...
96. The Company does not allow the Recipient to be released of liability from this agreement for any monetary amount or reason whatsoever [84].	Компанія не дозволяє Реципієнту звільнитись від відповідальності за справжньою угодою за будь-яку грошову суму або з будь-якої причини.
97. The jurisdiction of this agreement shall cover the areas of... [84].	Юрисдикція цієї угоди поширюється на області ...
98. Recipient acknowledges that it will have access to the Company's Confidential Information and agrees that it shall not directly or indirectly divulge, disclose or	Реципієнт визнає , що матиме доступ до Конфіденційної інформації Компанії, і погоджується з тим, що він не буде прямо чи опосередковано розголошувати, розкривати або

communicate any of the Confidential Information to any third party ... [84].	передавати будь-яку конфіденційну інформацію третім особам ...
99. ...except as may be required in the course of any formal business association or dealings with the Company and in any event, only with the prior written approval of the Company [84].	...за винятком випадків, коли це може знадобитися в ході будь-якого офіційного ділового співробітництва або ділових відносин з Компанією, і в будь-якому випадку тільки з попередньої письмової згоди Компанії.
100. The term of this Agreement will be ongoing as long as the Parties are working together in any formal capacity [84].	Термін дії справжньої Угоди триватиме доти, доки Сторони офіційно співпрацюватимуть .
101. The conditions of this Agreement shall survive the termination of this Agreement [84].	Умови справжньої Угоди залишаються в силі після припинення дії справжньої Угоди .
102. During the tenure of the Recipient with the Company and the Time Period stated in Section 3 the Recipient shall not... [114].	Протягом терміну посідання Реципієнтом посади в Компанії і Терміну, зазначеного в Розділі 3, Реципієнт не повинен ...
103. Upon termination or expiration of the Agreement , or upon written request of the Company, the Recipient shall promptly return to the Company all documents and other tangible materials representing the Company's Confidential Information and all copies thereof [114].	Після розірвання або закінчення терміну дії справжньої Угоди або за письмовим запитом Компанії Реципієнт повинен негайно повернути Компанії всі документи та інші матеріали, що містять конфіденційну інформацію Компанії, і всі їхні копії.

104. The Company shall notify immediately the Recipient upon discovery of any loss or unauthorized disclosure of the Confidential Information [114].	Компанія негайно повідомляє Реципієнта про виявлення факту будь-якої втрати або несанкціонованого розголошення Конфіденційної інформації.
105. Should the Recipient breach any of the provisions of this Agreement by unauthorized use, or by disclosure of the Confidential Information to any unauthorized third party to the Company's detriment or damage, the Recipient agrees to reimburse the Company for any loss or expense incurred by the Company... [114].	У разі порушення Реципієнтом будь-якого з положень справжньої Угоди шляхом несанкціонованого використання або розкриття Конфіденційної інформації будь-якій неавторизованій третій стороні на шкоду або збиток Компанії, Реципієнт погоджується відшкодувати Компанії будь-які збитки або витрати, понесені Компанією. ...
106. ...as a result of such use or unauthorized disclosure or attempted disclosure, including without limitation court costs and reasonable attorney's fees incurred by the Company in enforcing the provisions hereof [114].	...в результаті такого використання або несанкціонованого розкриття або спроби розкриття, включаючи, крім іншого, судові витрати і обґрунтовані гонорари адвокатів, понесені Компанією при виконанні положень справжньої Угоди.
107. Such remedies, however, shall not be deemed to be the exclusive remedies for any breach of this Agreement but shall be in addition to	Однак такі засоби правового захисту не вважаються винятковими засобами правового захисту від будь-якого порушення справжньої Угоди, але є доповненням до всіх інших

all other remedies available at law[114].	засобів правового захисту, передбачених законодавством.
108. Any disputes arising from or related to the subject matter of this Agreement shall be heard in a court of appropriate jurisdiction of the Company's principal office [114].	Будь-які правові спори , що виникають у зв'язку з предметом справжньої Угоди або пов'язані з ним, повинні розглядатися в суді відповідної юрисдикції головного офісу Компанії.
109. If any provisions of this Agreement or its applications is held to be invalid, illegal or unenforceable in any respect, the validity, legality or enforceability of any other provisions herein shall not in any way be affected or impaired[114].	Якщо будь-які положення справжньої Угоди або його додатків будуть визнані недійсними, незаконними або не матимуть позовної сили ,в будь-якому випадку, дійсність, законність або позовна сила будь-яких інших положень справжньої Угоди жодним чином не будуть порушені.
110. Upon expiration , this Agreement shall become a month-to-month agreement automatically, unless either Tenants or Owners notify the other party in writing at least 30 days prior to expiration that they do not wish this Agreement to continue on any basis [75].	Після закінчення терміну дії справжньої Угоди , дана Угода стає щомісячною угодою автоматично, якщо Орендарі або Власники не повідомлять іншу сторону в письмовій формі не менш ніж за 30 днів до закінчення терміну дії Угоди , що вони не бажають, щоб дія справжньої Угоди продовжувалась на будь-якій підставі.
111. Tenant hereby acknowledges that late payment will cause Landlord to incur costs not	Орендар справжнім визнає , що прострочення платежу призведе до того, що Орендодавець понесе

contemplated by this Rental Agreement [75].	витрати, не передбачені цим Договором оренди.
112. Landlord may also take further legal action [75].	Орендодавець також може вжити подальших юридичних заходів .
113. Changes may include notices of termination, rent adjustments , or other reasonable changes in the terms of this Agreement [75].	Зміни можуть включати в себе повідомлення про припинення дії, коригування суми орендної плати або інші обґрунтовані зміни в умовах справжньої Угоди.
114. Tenant agrees to cooperate with the Landlord is showing property to prospective tenants , prior to termination of occupancy [75].	Орендар погоджується співпрацювати з Орендодавцем , демонструючи нерухомість потенційним орендарям до припинення свого проживання.
115. They acknowledge that if they fail to procure such insurance , it is their responsibility and they alone shall bear the consequences [75].	Вони визнають, що якщо вони не зможуть забезпечити таке страхування , це їх відповідальність , і вони одноосібно несуть відповідальність за наслідки .
116. Landlord will also have the right to remove any property that the Residents have left behind and store it at the Tenant's expense [75].	Орендодавець також має право вивезти будь-яке майно, залишене Мешканцями , і залишити його на зберігання за рахунок Орендаря .
117. The number of occupants is limited to two (2) primary tenants & two (2) children [75].	Кількість мешканців обмежена двома (2) первинними орендарями і двома (2) дітьми.

118. In either case, they are responsible for payment of the charges and/or damages involved [75].	У будь-якому випадку вони несуть відповідальність за оплату відповідних зборів та / або завданих збитків .
119. This fee is due and payable when the service is provided [75].	Цей збір підлягає сплаті при наданні послуги.
120. They agree that failure to file any written notice of defects will be legally binding proof that the property is in good condition at the time of occupancy [75].	Вони погоджуються з тим, що неподання будь-якого письмового повідомлення про дефекти є юридично обов'язковим підтвердженням того, що майно перебуває в хорошому стані на момент заселення .
121. An inventory and inspection Record has been provided for the Tenants' use [75].	Орендарям надано протокол інвентаризації та огляду .
122. These vehicles must be both operable and currently licensed [75].	Ці транспортні засоби повинні бути справними і мати діючі ліцензії .
123. They specifically authorize Landlord to deduct amounts of unpaid bills from their Security Deposits in the event they remain unpaid after termination of this agreement [75].	Вони завчасно уповноважують Орендодавця вираховувати суми несплачених рахунків з їх Заставного депозиту в разі, якщо вони залишаються несплаченими після припинення дії справжньої угоди .

124. Tenant acknowledges that Landlord has fully explained to the Tenant the utility rates, charges and services for which Tenant will be required to pay (if any), other than those to be paid directly to the utility company furnishing the service [75].	Орендар підтверджує, що Орендодавець повністю пояснив Орендарю тарифи на комунальні послуги, збори і послуги, за які орендар повинен буде платити (якщо такі є), крім тих, які повинні бути сплачені безпосередньо комунальної компанії, що надає послуги.
125. If the tenant does not notify landlord in a prompt matter the tenant may be held financially responsible [75].	Якщо орендар не повідомляє орендодавця в найкоротші терміни, орендар може понести фінансову відповідальність.
126. Tenants further state that they will be legally responsible for any mishap [75].	Далі орендарі визнають, що вони нестимуть юридичну відповідальність за будь-які нещасні випадки.
127. Landlord will be held free from harm and liability along with his agents and representatives [75].	Орендодавець буде звільнений від відшкодування збитків та відповідальності разом зі своїми агентами та представниками.
128. The landlord or the authorized person/agent/company to act for and on behalf of the Owner and where all notices by the tenant should be sent is located at the following...[75].	Орендодавець або уповноважена особа / агент / компанія, яка діє від імені Власника, і куди слід надсилати всі повідомлення орендаря, знаходиться за адресою ...

129. Tenants shall not sublet the entire premises or any part of the premises [75].	Орендарі не можуть здавати в суборенду приміщення або будь-яку їх частину.
130. Prospective sub-lessee's or assignees must submit an application to the Landlord [75].	Потенційний суборендар або правонаступники мають подати заяву до Орендодавця .
131. Permission to sublease will be determined by the sole discretion of the Landlord [75].	Дозвіл на суборенду визначається на власний розсуд Орендодавця .
132. Any exercise of any rights by Landlord or failure to exercise rights shall not act as waiver of those or any other rights [75].	Будь-яке здійснення будь-яких прав Орендодавцем або невиконання прав не означає відмову від цих або будь-яких інших прав .
133. They further state that they agree to fulfill their obligations in every respect or suffer the full legal and financial consequences of their actions or lack of action in violation of this agreement [75].	Далі вони визнають, що погоджуються виконувати свої зобов'язання в будь-якому відношенні або несуть повні юридичні і фінансові наслідки своїх дій або відсутності дій, що порушують справжню угоду .
134. Signature by the Tenant on this Rental Agreement is acknowledgement and he has received a signed copy of the Rental Agreement [75].	Підпис Орендаря під справжнім Договором оренди є підтвердженням , що він отримав підписану копію Договору оренди .
135. ... attorney-in-fact (hereinafter my " attorney-in-fact "), to act as initialed below, in my name, in my stead and for my benefit, hereby	... фактичний повірений (далі « мій повірений ») має право діяти, як вказано нижче, від мого імені, замість мене і на мою користь, анулюючи всі

revoking any and all financial powers of attorney I may have executed in the past [71].	фінансові довіреності, які я міг оформити в минулому.
136. I grant my attorney-in-fact the powers set forth herein immediately upon the execution of this document [71].	Я надаю своєму повіреному повноваження, викладені в цьому документі, одразу після оформлення цього документа.
137. I grant my attorney-in-fact the powers set forth herein only when it has been determined in writing, by my attending physician, that I am unable to properly handle my financial affairs [71].	Я надаю своєму повіреному повноваження, викладені в цьому документі, тільки в тому випадку, якщо мій лікуючий лікар в письмовій формі визначає, що я не можу належним чином вести свої фінансові справи.
138. My attorney-in-fact shall exercise powers in my best interests and for my welfare, as a fiduciary [71].	Мій фактичний повірений буде здійснювати свої повноваження в моїх інтересах і для мого добробуту в якості довіреної особи.
139. Taxes - To complete and sign any local, state and federal tax returns on my behalf, pay any taxes and assessments due and receive credits and refunds owed to me and to sign any tax agency documents necessary to effectuate these powers [71].	Податки - заповнювати та підписувати будь-які місцеві, штатні та федеральні податкові декларації від мого імені, сплачувати всі належні податки та нарахування, отримувати кредити та відшкодування, що заборговані мені, та підписувати будь-які документи податкової служби, необхідні для здійснення цих повноважень.

140. Insurance - To purchase, pay premiums and make claims on life, health, automobile on my behalf [71].	Страхування — має повноваження для придбання, сплати премій та пред'явлення претензій на страхування життя, здоров'я, автомобілів від мого імені.
141. Real estate - To acquire, purchase, exchange, lease, grant options to sell, and sell and convey real property, or any interests therein [71].	Нерухомість - має повноваження для придбання, покупки, обміну, оренди, надання опціонів на продаж, а також продажу та передачі нерухомого майна або будь-яких прав на нього.
142. Legal advice and proceedings - To obtain and pay for legal advice, to initiate or defend legal and administrative proceedings on my behalf, including actions against third parties who refuse, without cause, to honor this instrument [71].	Юридичні консультації та судові справи - отримувати та платити за юридичну консультацію, збуджувати або захищати юридичні та адміністративні провадження від мого імені, включаючи дії проти третіх осіб, які без причини відмовляються дотримуватися умов справжнього документа.
143. Special instructions: On the following lines are any special instructions limiting or extending the powers I give to my attorney-in-fact [71].	Спеціальні вказівки: у наступних рядках є спеціальні вказівки, що обмежують або розширюють повноваження, які я надаю своєму повіреному.
144. I hereby ratify and confirm whatever my attorney-in-fact	Справжнім я затверджую та визнаю те, що мій повірений діятиме законно згідно з цим документом.

shall lawfully do under this instrumen [71].	
145. My attorney-in-fact is authorized as he or she deems necessary to bring an action in court [71].	Мій повірений уповноважений подати позов до суду ,якщо він або вона вважає це за необхідне.
146. My attorney-in-fact shall not incur any liability to me under this power except for a breach of fiduciary duty [71].	Мій діючий повірений не несе переді мною ніякої відповідальності за цією довіреністю , за винятком порушення фідучіарних обов'язків .
147. My attorney-in-fact is entitled to reimbursement for reasonable expenses incurred in exercising powers hereunder, and to reasonable compensation for services provided as attorney-in-fact [71].	Мій фактичний повірений має право на відшкодування обґрунтованих витрат, понесених при виконанні повноважень за цією Угодою, а також на відшкодування обґрунтованих витрат за послуги, надані в якості фактичного повіреного .
148. I can amend or revoke this power of attorney through a writing delivered to my attorney-in-fact [71].	Я можу внести зміни або анулювати цю довіреність , надіславши письмове повідомлення своєму повіреному .
149. In witness whereof, I have on this ... day of ..., executed this Financial Power of Attorney [71].	На посвідчення чого, я оформив дану фінансову довіреність .
150. We, the witnesses , each do hereby declare in the presence of the principal that the principal signed and executed this instrument in the	Ми, свідки , справжнім підтверджуємо в присутності довірителя , що довіritel підписав і оформив цей документ у присутності

presence of each of us, that the principal signed it willingly , that each of us hereby signs this Power of Attorney as witness at the request of the principal [71].	кожного з нас, що довіритель підписав його добровільно , що кожен з нас справжнім підписує цю довіреність в якості свідка на прохання довірителя .
151. In the event of any conflict between the terms of this Note and the terms of any security instrument securing payment of this Note , the terms of this Note shall prevail [88].	У разі будь-якого протиріччя між умовами цього Векселю та умовами будь-якого фінансового документа , що забезпечує оплату за цим Векселем , умови даного Векселю мають переважну силу.
152. The Borrower executes this Note as a principal and not as a surety [88].	Позичальник виконує умови за цим Векселем як принципiал , а не як поручитель .
153. If there is more than one Borrower , each Borrower shall be jointly and severally liable under this Note [88].	Якщо є кілька Позичальників , кожен Позичальник несе солідарну відповідальність згідно з цим Векселем .
154. It is understood and agreed that this Agreement is made and received in full and complete settlement and satisfaction the causes of action, claims and demands mentioned herein [74].	Розуміється та погоджується, що справжня Угода укладена та отримана в повному обсязі та в повному обсязі задовольняючи причини позовів, претензій та вимог , згаданих тут;
155. This Release contains the entire Agreement between the parties; and that the terms of this Agreement are	Справжня Угода про звільнення від відповідальності містить повний текст угоди між сторонами; і умови цієї

contractual and not merely a recital [74].	Угоди є договірними, а не просто докладним викладом.
156. Furthermore, this Release shall be binding upon the undersigned, and his respective heirs, executors, administrators, personal representatives, successors and assigns [74].	Крім того, справжня Угода про звільнення від відповідальності є зобов’язуючою для нижчепідписаного та його відповідних спадкоємців, виконавців, адміністраторів, особистих представників, правонаступників.
157. This is an agreement to sublet real property (hereinafter known as the "Sublease") between ... (hereinafter known as the "Sublessor") and ... (hereinafter known as the "Sublessee") [76].	Справжня угода про передачу в суборенду нерухомого майна (надалі відома як "Суборенда") між ... (далі "Суборендодавець") і ... (далі "Суборендар").
158. The Sublessor agrees to sublet, and the Sublessee agrees to take possession of the property located at ... [76].	Суборендодавець погоджується здати в суборенду, а Суборендар погоджується вступити у володіння майном, розташованим за адресою ...
159. Sublessee will be liable to the Sublessor for any damages occurring to the premises [76].	Суборендар несе відповідальність перед Суборендодавцем за будь-яку шкоду, заподіяну приміщенню.
160. Any reason for retaining a portion of the Security Deposit shall be explained in writing when returning the funds to the Sublessee [76].	Будь-яка причина утримання частини Гарантійного депозиту повинна бути пояснена в письмовій формі при поверненні коштів Суборендарю.

161. The Sublessee agrees to assume all the obligations and responsibilities of the Sublessor under the original lease for the duration of the Sublease [76].	Суборендар погоджується прийняти на себе всі зобов'язання і відповідальність Суборендодавця за первісним договором оренди протягом терміну суборенди .
162. If a dispute arises during or after the term of this Sublease between the Sublessor and Sublessee , they shall agree to hold negotiations amongst themselves before any litigation [76].	Якщо під час або після терміну дії справжньої Суборенди між Суборендодавцем і Суборендарем виникає правовий спір , вони погоджуються провести між собою переговори до початку судового розгляду .
163. Each signatory to this Sublease acknowledges receipt of an executed copy thereof [76].	Кожна сторона , яка підписала цю Угоду Суборенди , підтверджує отримання його завіреної копії .
164. If the Sublessee is denied by the Landlord , this Sublease shall be cancelled with the Security Deposit returned to the Sublessee with no further liabilities by either party [76].	Якщо Орендодавець відмовляє у видачі Суборенди , ця Суборенда анулюється з поверненням Гарантійного депозиту Суборендарю без будь-яких додаткових зобов'язань жодної зі сторін.
165. This Sublease shall be bound to the laws in the State of Idaho [76].	Умови справжньої Угоди про Суборенду мають відповідати законам штату Айдахо.
166. I hereby give my consent to subletting of the above-described premises as set out in this sublease agreement [76].	Справжнім я даю свою згоду на передачу в суборенду вищеписаних приміщень, як це визначено в цій угоді про суборенду .

167. I keep the right to make financial decisions for myself as long as I am capable [72].	Я зберігаю за собою право приймати фінансові рішення до тих пір, поки я в змозі.
168. My Agent can use this power of attorney document to manage my finances even if I become sick or injured and cannot make decisions for myself [72].	Мій повірений може використовувати справжню довіреність для управління моїми фінансами, навіть якщо я захворію або отримаю травму і не можу приймати рішення самостійно.
169. This power of attorney document will end if I revoke it or when I die [72].	Дія справжньої довіреності закінчується, якщо я відкликаю її або після моєї смерті.
170. If my spouse or domestic partner is my Agent , this power of attorney document will end if either of us files for divorce in court [72].	Якщо мій чоловік (дружина) або співмешканець є моєю повіреною особою , дія даної довіреності припиняється, якщо хто-небудь з нас подає на розлучення до суду.
171. I recognize that some long-term-care providers will ask me or my Agent to sign a binding pre-dispute arbitration agreement [72].	Я усвідомлюю, що деякі постачальники послуг довгострокового догляду попросять мене або мого повіреного підписати обов'язкову арбітражну угоду до розгляду спору .
172. These agreements limit my right to sue the provider before any injury or dispute occurs [72].	Ці угоди обмежують моє право подавати позов на постачальника до моменту виникнення будь-якої шкоди чи правового спору .
173. I nominate my Agent as the guardian of my estate for	Я призначаю свого повіреного розпорядником мого майна для

consideration by the court if guardianship proceedings become necessary [72].	розгляду судом, якщо виникне необхідність в процедурі опіки.
174. Both Petitioner and Respondent are currently members of the United States Armed Forces [69].	І Позивач, і Відповідач в даний час є військовослужбовцями збройних сил США.
175. Petitioner and Respondent freely and fully accept the provisions, terms and conditions hereof and in consideration of the promises and mutual covenants herein contained [69].	Позивач та Відповідач добровільно та повністю приймають положення та умови цієї Угоди та з урахуванням обіцянок та взаємних домовленостей, що містяться в ньому.
176. It is expressly agreed by the parties herein that each party relinquishes or waives any right or interests they have had as alimony, support or maintenance from the other, except as provided within the terms of this Agreement [69].	Згідно справжньої Угоди сторони прямо погоджуються, що кожна сторона відмовляється від будь-яких прав або інтересів, які у них були у вигляді аліментів, підтримки або утримання, від іншої сторони, за винятком випадків, передбачених умовами цієї Угоди.
177. This Agreement will replace any and all previous agreements between the parties which may have been entered into between said parties, and supersedes any temporary orders of any court which may be in effect [69].	Справжня Угода замінює всі попередні угоди між сторонами, які могли бути укладені між зазначеними сторонами, і скасовує будь-які тимчасові розпоорядження будь-якого суду, які можуть бути чинними.

178. Petitioner will be the sole owner [69].	Позивач надалі є єдиним власником .
179. It is further agreed that Petitioner shall assume sole ownership of the Marital Residence [69].	Крім того, домовляється, що Позивач приймає на себе виключне право власності на житло подружжя .
180. Respondent shall receive the net proceeds from the sale of such home [69].	Відповідач отримує всю чисту виручку від продажу такого будинку.
181. Petitioner shall be solely responsible for payment of the monthly mortgage payment on the Marital Residence [69].	Позивач несе одноосібну відповідальність за виплату щомісячного платежу по іпотечному кредиту на житло подружжя.
182. ...and each party agrees that payments shall be timely paid to the designated mortgagor [69].	... і кожна сторона погоджується, що платежі своєчасно сплачуються призначеному заставаодавцю .
183. The following property is subject to equitable division between the Parties and the Parties agree to the division of such property as described in the subparagraphs below [69].	Наступне майно підлягає рівномірному розподілу між Сторонами, і Сторони погоджуються на поділ такого майна , як описано в підпунктах нижче.
184. The parties acknowledge that this Agreement substantially has equitably distributed all such marital assets appropriately [69].	Сторони визнають, що згідно справжній Угоді все сімейне майно справедливо розподіляється належним чином.
185. Each party has had the opportunity to have independent counsel and legal advice of his/her own	Кожна із сторін мала можливість отримати допомогу незалежних юрисконсультів та отримати юридичні консультації за власним

selection in the negotiation of this Agreement [69].	вибором під час переговорів щодо цієї Угоди .
186. Each party fully understands the facts and has been fully informed as to his/her legal rights and obligations [69].	Кожна сторона повністю розуміє факти і була повністю проінформована про свої законні права та обов'язки .
187. Each party shall be solely responsible for his/her respective attorney's fees and costs incurred as a result of the negotiation of this Agreement or the dissolution of marriage proceeding [69].	Кожна сторона несе одноосібну відповідальність за сплату гонорарів і витрат на свого адвоката , та за витрати, понесені в результаті переговорів за цією Угодою або розірвання шлюбу .
188. By executing this Agreement , each party acknowledges that this is a fair Agreement and it is not the result of any fraud, duress, or undue influence exercised by either party upon the other or by any other person or persons upon either [69].	Укладаючи справжню Угоду , кожна сторона визнає, що це справедлива Угода, і вона не є результатом будь-якого шахрайства, примусу або неправомірного впливу , здійсненого будь-якою зі сторін проти іншої або будь-якої іншої особи або осіб на будь-яку сторону.
189. In the event the parties reconcile and do not live apart for any period of time, this Agreement and the obligations of the parties hereunder will remain in full force and effect unless expressly revoked or terminated by the parties in writing [69].	У разі, якщо сторони примирилися і не проживають окремо протягом будь-якого періоду часу, справжня Угода і зобов'язання сторін по цій Угоді залишаються в силі і будуть діяти , якщо тільки сторони прямо не відклинуть або анулюють справжню Угоду в письмовій формі.

190. The parties agree that in the event it shall become necessary to enforce this Agreement or any term hereof, the parties shall first attempt to mediate the issue with a certified mediator to be mutually agreeable to each [69].	Сторони погоджуються, що в разі необхідності примусового виконання цієї Угоди або будь-якої його умови, сторони спочатку спробують врегулювати це питання за допомогою сертифікованого посередника, який буде взаємно узгоджений сторонами.
191. In the event that the parties are unable to mediate the issue, either party shall thereafter be free to seek the enforcement of this Agreement in the applicable court of competent jurisdiction [69].	У разі, якщо сторони не можуть врегулювати це питання, будь-яка із сторін надалі має право звертатися за вимогою виконання цієї Угоди до відповідного суду компетентної юрисдикції.
192. The district court granted the defendants a summary judgment dismissing the plaintiffs' diversity products liability actions based on Louisiana law on the grounds...[101].	Окружний суд надав відповідачам спрощене судове рішення, про відмову в задоволенні позовних заяв про відповідальність за різноманітність продукції на підставі закону штату Луїзіана з таких підстав...
193. Defendant Fred Baird filed this interlocutory appeal in connection with a suit by plaintiffs [106].	Відповідач Фред Бейрд подав цю проміжну апеляцію у зв'язку з позовом позивачів.
194. Respondent, an Illinois state-court judge, had authority	Відповідач, суддя суду штату Іллінойс, мав повноваження згідно із законодавством штату призначати та

under state law to appoint and discharge probation officers [98].	звільняти з посади працівників служби пробації .
195. Although the jury found in her favor, the court granted summary judgment to respondent on the ground that he was entitled to absolute immunity from a civil damages suit [98].	Хоча присяжні прийняли рішення на її користь, суд виніс рішення в порядку спрощеного провадження у справі відповідача на тій підставі, що він мав право на абсолютний імунітет від цивільного позову про відшкодування шкоди .
196. The Court of Appeals affirmed [98].	Апеляційний суд підтвердив факт правомірності.
197. The district court entered summary judgment dismissing the suit , holding that the consultant was entitled to quasi-judicial immunity [111].	Окружний суд виніс рішення у спрощеному порядку , відхиливши позов , вказавши, що консультант має право на квазісудовий імунітет .
198. The framework embraced in those precedents has prompted some misgivings over the years [95].	Рамки, охоплені цими прецедентами , викликали деякі сумніви протягом багатьох років.
199. Respondent prison inmates were convicted of capital offenses and sentenced to death by lethal injection of drugs [100].	Ув'язнені-відповідачі були визнані винними в скоєнні тяжких злочинів і засуджені до смертної кари шляхом введення смертельної ін'єкції .
200. We must consider the legality of this practice [97].	Ми повинні розглянути законність цієї практики.

**ALFRED NOBEL UNIVERSITY
ENGLISH PHILOLOGY AND TRANSLATION DEPARTMENT**

TETIANA MUN

**FEATURES OF UKRAINIAN TRANSLATION OF
TERMINOLOGICAL VOCABULARY IN ENGLISH-LANGUAGE
LEGAL TEXTS**

ABSTRACT OF MASTER'S THESIS

Scientific supervisor Holub D.O. PhD in Philology, Associate Professor

Dnipro
2021

Among the many problems of translating English terms into Ukrainian, the problem of studying and translating terminological vocabulary in English legal texts into Ukrainian now needs more attention, as this topic is increasingly described in scientific research and is the subject of discussion. Numerous both domestic and foreign scholars, translators, linguists and specialists in the field of law studied the issue of translation of legal terminological vocabulary, among them, M.G. Gamzatov, A.S. Pigolkin, T.S. Vlasenko, A.D. Schweizer, M.M. Mushchinina and many others.

In the course of the research on the basis of the analysis of various scientific works on the theory of translation, jurisprudence, terminology and lexicology the ways of translation of Ukrainian terminological vocabulary in English legal texts were investigated and the classifications of legal terms offered by domestic and foreign researchers were considered.

The purpose and objectives of the study determined the structure of this work. Master's Degree Thesis consists of an introduction, theoretical section, two practical sections, conclusions, a list of sources used and annex.

The subject of the research is the problem of translation of terminological vocabulary in English legal texts into Ukrainian.

The relevance of the work is due to the need to study the problems and difficulties of translating legal terminology into Ukrainian, as this issue is still insufficiently studied in modern translation studies.

The purpose of this study is to determine the main features of terminological vocabulary in English legal texts and methods of their translation into Ukrainian.

In order to achieve this goal during the study the following tasks are solved:

- 1) to study and analyze scientific works on the theory of translation, jurisprudence, terminology and lexicology;
- 2) to define the concept of "legal terminology" and "legal term";
- 3) to determine the features of terminological vocabulary in English-language legal texts and compare it with legal terminological vocabulary in the Ukrainian language;

4) to propose a classification of legal terms and consider the specifics of the translation of Ukrainian terminological vocabulary in English legal texts;

5) to select examples of the use of terminological vocabulary in English-language legal texts and distribute them according to the selected classification;

6) to analyze the features and methods of its translation into Ukrainian.

The theoretical and methodological basis consists of the works of prominent domestic and foreign linguists, specialists in the field of law and translators, such as A.S. Pigolkin, I.S. Alekseeva, M.M. Mushchinina, A.M. Velichko, V.O. Tolstykh, S.P. Khyzhnyak and others.

Research methods are defined by the purpose, tasks, materials and the general direction of the research. In particular, the following methods were used during the research:

- sampling method ;
- component analysis;
- quantitative analysis;
- contextual analysis;
- method of distributive analysis.

The scientific novelty of the research is due to the fact that this Master's Degree Thesis thoroughly considers the problem of translation of English legal terminology, which is currently relatively insufficiently studied in the context of translation. In this study, we considered the specifics of the translation of terminological vocabulary in English legal texts into Ukrainian, taking into account the peculiarities of the translation of legal terms and the peculiarities of terminological systems in Ukrainian and English.

The theoretical significance of this Master's Degree Thesis is due to the fact that the issue of difficulties and features of translation of terminological vocabulary in English legal texts into Ukrainian is relatively poorly studied from a scientific point of view.

The practical significance of the study is determined by the fact that the result of the research was a comprehensive analysis of the legal terminology in English. Also in the course of research examples of classifications and ways of solving problems of translation of terminological vocabulary in English-language legal texts into Ukrainian are considered. In particular, the results of the work can be used to solve practical problems related to the translation of terminological vocabulary in the field of jurisprudence. The offered analysis of the processed literature can be used in the further scientific researches of translation of branch terminology.

200 examples of the use of terminological vocabulary in English-language legal texts were selected as research material.

Approbation of the work: the materials of this Master's Degree Thesis were approved at the international conference "Youth of Ukraine in the context of intercultural communication " in the form of theses.

Most linguists consider legal translation to be one of the most difficult types of translation, as legal text has specific linguistic characteristics that involve significant difficulties in the process of translating from English into Ukrainian. Thus, when translating legal texts from English or into English, the translator may often have difficulties due to the specifics of the legal system and terminology adopted in English-speaking countries.

Most researchers agree that difficulties in translating legal texts are more likely to arise due to national and regional specificities of legal systems and differences between legal and judicial systems. Thus, the main difficulties of legal translation are the lack of verbal constructions that could accurately describe the terms of the source language. In particular, jurists and translators note that another difficulty of legal translations, as well as other specialized ones, is the need to have in-depth knowledge in the field under study.

Considering the work of jurists, scholars and translators concerning the definition of "legal term", we can conclude that the most universal definition of this

concept is as follows: the legal term is a word (or collocation), uniformly used in the field of legal relations, which is the name defined legal concept and is characterized by a given monosemy (ie strict unambiguity, semantic certainty), functional stability.

The main ways of translating English legal terminological vocabulary are: translation using semantic equivalents (translation using a term that is the full equivalent of the source language term), translation using functional analogues (translation using the term that is a partial equivalent of the source language term), calque (literal translation of the proper name in parts with the subsequent addition of these parts into one whole), transcription (by reproduction by means of letters of target language alphabet of its sound image), transliteration (by reproduction of its graphic form), transcoding and descriptive translation (conveying the meaning of the word through explanation).

After analyzing the translation of terminological vocabulary in English-language legal texts into Ukrainian in order to identify the most common ways of translating legal terms, the following conclusions can be drawn.

When translating English legal terminological vocabulary, the translation of the term using the semantic equivalent is most often used (52%), this is due to the fact that it is a complete equivalent, ie fully reflects the meaning of the term of the translation language and preserves not only the meaning of the term but also its stylistic features. In second place in terms of frequency of use is the translation using a functional analogue (20%), as it fully or partially reflects the meaning of the English term and preserves the meaning of the term. In third place is translation by descriptive translation (17%), in fourth place – translation by transliteration, transcription, transcoding and calque (11%).

In particular, after the analysis and distribution of research materials according to the selected classifications, the following conclusions can be drawn.

According to the classification, depending on the prevalence of use in the language (classification described in the work of V.O. Tolstyk), we concluded that

most examples belong to the group of special terms (82%), the group of commonly used terms is (18%).

According to the classification depending on the field of scientific knowledge (classification described in the work of V.O. Tolstykh), we found that the first place is occupied by special legal terms (89%), the second place is occupied by special non-legal terms (11%).

According to the classification depending on the number of components (classification described in the works of V.O. Tolstykh / V.V. Koptilov) it can be seen that most examples belong to one-component terms (59%), in second place – two-component (29%), and the third – three-component (12%).

According to the classification, depending on the degree of unambiguity (classification described in the work of V.O. Tolstykh), we obtained the following results: unambiguous terms were the majority (82%), ambiguous – (18%).

According to the classification depending on the time of use (classification described in the work of V.O. Tolstykh), we found that among the analyzed examples there were no new terms (0%), all terms were established (100%).

According to the classification, depending on the relationship of the legal term with the context (classification described in the work of V.O. Tolstykh), we concluded that the number of non-contextual terms prevails (68%), the number of contextual terms is less (32%).

According to the classification according to the degree of prevalence of concepts (classification of D.I. Miloslavskaya), it can be seen that most were found purely legal terms (50%), in second place – commonly used, having in the normative act a narrower, special meaning (47%) , in third place – technical terms (3%), and the usual common ones were not identified.

According to the classification according to belonging to a certain branch of law (V.M. Leichyk's classification), we found that the vast majority were general legal terms (74%), branch terms were less (26%).

According to the classification, depending on the scope of terms in legal science and practice (A.V. Korzh's classification), we obtained the following results: common law terms were the majority (50%). In second place were branch terms (26%) and in third place – interdisciplinary (24%).

Thus, the result of the study was a comprehensive analysis of the legal terminology in English.